

**САВЈЕТ МИНИСТАРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

269

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на другом дијелу 163. сједнице, одржане 15.1.2019. године, донио је

**ОДЛУКУ
О УСВАЈАЊУ СТРАТЕГИЈЕ ПРОВОЂЕЊА ПРАВА
ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ У БОСНИ И
ХЕРЦЕГОВИНИ 2018. – 2022. ГОДИНА**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком усваја се Стратегија провођења права интелектуалне својине у Босни и Херцеговини 2018. - 2022. година, која је дата у прилогу ове Одлуке и њен је саставни дио.

Члан 2.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 33/19
15. јануара 2019. године
Сарајево

Предједавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

**СТРАТЕГИЈА
ПРОВОЂЕЊА ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ У
БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
2018.- 2022. ГОДИНА**

Мостар, 2018. година

ПОПИС СКРАЋЕНИЦА

БиХ - Босна и Херцеговина

ДЦ1 - Document Collection 1 (Збирка Докумената 1)

ДЦ2 - Document Collection 2 (Збирка Докумената 2)

ЕУ - European Union (Европска унија)

ИЦТ - Information and Communication Technology

(Информацијско-комуникацијска технологија)

ИС - Интелектуална својина

МТС - Међуресорско тијело за сарадњу у подручју стицања и провођења ПИС

ЕУИПО - European Union Intellectual Property Office (Уред Европске уније за интелектуалну својину)

ПИС - Право интелектуалне својине

ППИС - Провођење права интелектуалне својине

ПТ - Пројектни тим

РГ - Радна група

СГ - Службени гласник

СИС - Систем интелектуалне својине

СПИС - Стицање права интелектуалне својине

ССП - Споразум о стабилизацији и придруживању

ТРИПС - Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights (Споразум о трговинским аспектима права интелектуалне својине)

СМ БиХ - Савјет министара Босне и Херцеговине

ВИПО - World Intellectual Property Organization (Свјетска организација за интелектуалну својину)

ВТО - World Trade Organization (Свјетска трговинска организација)

САДРЖАЈ

Да би се и у Босни и Херцеговини достигло стање ефикасног кориштења интелектуалне својине у функцији економског развоја по узору на земље ЕУ потребно је успоставити одговарајући систем не само стицања већ и провођења права интелектуалне својине који ће носилацима права интелектуалне својине у заштити и остваривању њихових права осигурати асистенцију одговарајућих државних органа и правосудних институција.

Захтјеви за приступање WTO и ЕУ у погледу провођења права интелектуалне својине садржани су у WTO Споразуму о трговинским аспектима интелектуалне својине (ТРИПС) те у Директиви 2004/48/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 29. априла 2004. о провођења права интелектуалне својине, слиједом чега треба осигурати да провођења права интелектуалне својине у БиХ буде у складу са стандардима ЕУ и да је компатибилна са истоврсном праксом у земљама ЕУ, што је и обавеза која проистиче из ССП-а.

Стратегија провођења права интелектуалне својине у БиХ 2018.-2022. година даје основу за дефинисање и успостављање цијеловитог и ефикасног система провођења права интелектуалне својине у БиХ у складу са захтјевима приступања WTO и ЕУ.

Наведеном стратегијом утврђују се смјернице и мјере које ће, првенствено кроз развој и унапређење легислативног и институционалног оквира у БиХ те кроз успостављање међуинституционалне сарадње и развој јавне свијести, омогућити дјеловање система провођења права интелектуалне својине компатибилног истоврсним системима у земљама ЕУ и који ће, у синергији са системом стицања права интелектуалне својине, доприносити економском, социјалном и културном развоју БиХ у складу с досезима модерног, на знању утемељеног друштва.

1. УВОД

Израда *Стратегије провођења права интелектуалне својине у БиХ* у потпуности је у функцији предстојећих процеса интеграције¹ Босне и Херцеговине у заједницу демократских држава и поступно приближавање Европској унији (Споразум о стабилизацији и придруживању, у даљем тексту ССП), чиме се доприноси даљем развоју свијести и инфраструктуре као претпоставке за квалитетно и константно кориштење интелектуалне својине у функцији технолошког развоја за постизање глобалне компетитивности и економског напретка друштва у цијели у складу с ЕУ праксом.

Овим документом, названим *Стратегија провођења права интелектуалне својине у БиХ 2018. -2022. година* (у даљем тексту: Стратегија), дају се основе, параметри и мјере за дефинисање и успостављање цијелог и ефикасног система провођења права интелектуалне својине у БиХ, у складу са захтјевима приступања WTO и ЕУ, те се износе потребни предуслови за успостављање, дјеловање и даљњи развој БиХ система провођења права интелектуалне својине (у даљем тексту: БиХ ППИС систем).

Захтјеви који произлазе из процеса приступања WTO и ЕУ у погледу ППИС садржани су у WTO Споразуму о трговинским аспектима права интелектуалне својине

(ТРИПС) те у Директиви 2004/48/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 29. априла 2004. о провођењу права интелектуалне својине, слиједом чега треба осигурати да будући ППИС систем буде у складу са стандардима ЕУ и да је провођење права интелектуалне својине (у даљем тексту ППИС) компатибилна са истоврсном праксом у земљама ЕУ.

Уважавајући напријед наведене одреднице, за дефинисање будућег БиХ ППИС система полазну основу представља полазно стање, назнаке дефицита и минимални стандарди садржани у документу: *Полазно стање ППИС у БиХ*, који произлази из документа: *Анализа података и информација о искуству и пракси БиХ институција у ППИС* (у даљем тексту: Анализа), у којем су обрађени подаци и информације о стању те искуству и пракси институција у ППИС у БиХ, садржани у документу: *Збирка докумената 2* (у даљем тексту: ДЦ2).

Успостављањем и дјеловањем будућег БиХ ППИС система, који одговара напријед наведеним критеријима, ствара се могућност да се кориштењем интелектуалне својине као савременог ресурса постигне конкурентност БиХ роба и услуга у регионалним, па и глобалним оквирима.

Узевши у обзир све извршене активности као и документа Пројекта, резултати којих су представљени у документима (ДЦ1, ДЦ2, Анализа и *Полазно стање ППИС у БиХ*), на којима ППИС Стратегија почива и из којих она проистиче, специфичност и одлика предметне ППИС Стратегије огледају се у највише могућој конкретности, што значи да она оперише са сасвим конкретним подацима и информацијама о затеченом стању ППИС у БиХ, на темељу чега су дефинисани конкретни припадајући параметри будућег БиХ ППИС система као и потребне мјере и предуслови за успостављање те дјеловање и развој будућег БиХ ППИС система.

2. ПРОВОЂЕЊЕ ПРАВА ЦОНДИТИО СИНЕ QUA NON ЗА НАСТАНАК/СТИЦАЊЕ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

Узевши у обзир чињеницу да се под појмом провођење права интелектуалне својине (у даљем тексту: ППИС) подразумева одговарајући склоп легислативних и институционалних ресурса и мјера, дефинисаних и успостављених у припадајућем државном оквиру, чије је кориштење намијењено за спречавање повреде права интелектуалне својине, јасно је да непостојање ППИС система који и ефективно дјелује, представља негацију смисла, потребе, оправдања и мотива за стицање било којег облика интелектуалне својине. Посљедица тога је изостанак учинака интелектуалне својине као нужног ресурса у постизању савременог економског и цивилизацијског развоја. На ту тему као и на приказ основних одредница и саставница ППИС у даљем тексту даје се кратки осврт.

2.1 Интелектуална својина као савремени ресурс у постизању економског и цивилизацијског развоја

Општепознато је да свеколике креације људског ума, интелектуалне креације, постижу своју вриједност умножавањем, употребом и приказивањем другим људима, па их није могуће заштитити од неовлаштеност кориштења само скривањем, затварањем или неком другом физичком заштитом.

За њихову заштиту данас су успостављени национални, регионални и глобални системи правне заштите, систем интелектуалне својине, којим се уз помоћ средстава и институција правног система штити право власника на располагање, употребу и стицање користи од заштићеног нематеријалног добра.

¹ Стратегија интегрисања БиХ у ЕУ: Приступање Европској унији стратешки је приоритет Босне и Херцеговине. Аспирација БиХ за стицањем пуноправног чланства у ЕУ заснована је на широком политичком консензусу. Донесене су: Декларација о специјалним односима с ЕУ из 1998. и одлуке Савјета министара БиХ и Резолуција Парламентарне скупштине БиХ из 1999., као и Изјава предједника политичких странака. Године 2003. Парламентарна скупштина БиХ усвојила је Закључке према којима, између осталог, постоји потпуни политички консензус да је чланство БиХ у ЕУ највећи могући приоритет.

Тако систем интелектуалне својине постаје моћно оруђе за трансформацију резултата креативности у капитал и углед, будући да њиховим титуларима омогућава законско власништво над интелектуалном имовином с искључивим правом располагања и кориштења.

Резултат остварења синтагме "економија *утемељена на знању*", у основи је стварање многоврских креација и достигнућа темељених на знању, крајњи циљ чега је постизање глобалне конкурентности производа и услуга, као основе и предуслова за уравнотежену робну размјену и повећање запослености, односно развоја економије у цјелини у складу потребама за ефикасан одговор на изазове економског окружења.

Постизање наведеног циља у савременим условима претпоставља, између осталог, обвезу и редовну активност којом се све остварене креације и резултати темељени на знању правно штити одговарајућим обликом интелектуалне својине, чиме се не само спречава расипање ресурса уложених за стварање резултата интелектуалних активности него и искључује могућност да се те резултате неконтролисано и недопуштено користи, а с друге стране се омогућава њихова капитализација од стране ентитета и појединача који су их остварили.

Развој интелектуалног, а на крају и индустријског власништва, у свијету као и стечена позитивна искуства у практичном кориштењу његових учинака резултирали су тиме да је за економске системе индустријски развијених земаља интелектуална својина постало неупитни и незамјењиви сувремен ресурс и средство у постизању глобалне конкурентности и успјеха у тржишној утакмици.

2.2 Провођење права интелектуалне својине

Да би се и у Босни и Херцеговини достигло стање ефикасног кориштења интелектуалне својине у функцији економског развоја по узору на земље с економијама историјски утемељеним на власничким и тржишним принципима, потребно је дефинисати и успоставити одговарајући систем не само стицања већ и провођења права интелектуалне својине (ППИС систем) те постићи његово ефикасно дјеловање и развој за што је неопходно створити низ услова и провести сасвим одређене, конкретне активности.

Ефикасна провођење права интелектуалне својине витална је компонента у промоцији и потицању стицања ПИС за постизање коректне конкуренције у тржишно оријентисаној економији али и у испуњавању међународних обавеза у оквиру ТРИПС споразума, као и услова за ЕУ интеграцијске процесе.

У том контексту треба истакнути ТРИПС споразум који специфицише одређени минимални стандард за провођења права интелектуалне својине. Све чланице обвезне су примјенити те стандарде који укључују Општа правила, Цивилне и административне процедуре и лијекове, Привремене мјере, Специјалне мјере на граници и Казнене процедуре.

Европска унија и Босна и Херцеговина потписале су 16. јуна 2008. године Споразум о стабилизацији и придруживању чији је саставни дио и Привремени споразум о трговини и питањима која се тичу трговине, који је ступио на снагу 1. јула 2008 године. У складу с одредбама члана 73. ставка 1. ССП-а и Додатка 7, странке потписнице потврдиле су важност коју придају осигурању примјерене и ефикасне заштите и провођења права *интелектуалне, индустријске и трговачке својине*. У складу са ставцима 3. и 4. истога члана, Босна и Херцеговина дужна је подузети све нужне мјере како би најкасније пет година након ступања на снагу наведеног

Споразума, јамчила ниво заштите права *интелектуалне, индустријске и трговачке својине* сличну оној која постоји у ЕУ, укључујући и ефикасна средства за провођења таквих права. Надаље, Босна и Херцеговина обвезује се да ће у горе наведеном року приступити мултилатералним уговорима о правима *интелектуалне, индустријске и трговачке својине* из Додатка 7. Странке потписнице обострано су потврдиле важност која се придаје начелима Споразума о трговинским аспектима права интелектуалне својине (ТРИПС).

Осим ССП, међународни прописи релевантни за БиХ у контексту достизања стандарда ЕУ у подручју ППИС су и:

- Споразум о трговинским аспектима права интелектуалне својине (ТРИПС) - чл. 63.;
- Директива 2004/48/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 29. априла 2004. о провођењу права интелектуалне својине;
- Саопштење Комисије Савјету, Европском парламенту и Европском економском и социјалном одбору од 11. септембра 2009. године о јачању провођења права интелектуалне својине на унутрашњем тржишту, 13286/09;
- Саопштење Комисије Савјету, Европском парламенту и Европском економском и социјалном одбору од 01. јула 2014. године. Према новом консензусу о заштити права интелектуалне својине: Акцијски план ЕУ-а.

Слиједом наведеног, у Прилозима 12.1., 12.2. и 12.3. даје се приказ БиХ легислативе која уређује надлежност и поступање за ППИС те приказ усклађености релевантних БиХ прописа с WTO и ЕУ стандардима у подручју ППИС.

2.3 Основне компоненте система провођења права интелектуалне својине

Провођење права интелектуалне својине претпоставља постојање и функционисање опсежног скупа закона у чијој провођењу судјелује цијели низ институција и судионика. Дјеловањем свих тих компоненти које се ослањају на постојање одговарајућих ресурса, капацитета, претпоставки и услова, систем провођења права интелектуалне својине постаје моћно оруђе за трансформацију резултата креативности у одређени облик права као основа за стицање капитала и угледа.

Систем провођења права интелектуалне својине могао би се симболички предочити као трокут састављен од три основне компоненте:

Поједине напријед наведене саставнице састоје се од следећих елемената:

- ЛЕГИСЛАТИВА

- Међународне конвенције и уговори у подручју стицања и провођења ПИС;
- Закони који се односе на стицање и провођења ПИС;

- Подзаконски акти (релевантни правилници и провођени акти);
- Методологије, упутства и смјернице о поступању;

- ИНСТИТУЦИЈЕ

- Вођење поступака провођење права интелектуалне својине правним инструментаријем из надлежности судства, тужитељства, полиције, инспекција и царине;
- Праћење, усклађивање, припрема и предлагање нове легислативе у подручју ППИС;

- КОРИСНИЦИ (НОСИОЦИ ПРАВА)

- Носиоци права интелектуалне својине (домаћи и страни);

Конзистентно дјеловање сваког ППИС система претпоставља постојање и ефикасно дјеловање све три наведене саставнице, што значи:

- широки **легислативни** оквир којим се на територију поједине државе успоставља правна основа и механизми ППИС, а тиме и заштите остварених резултата знања;
- постојање и дјеловање низа надлежних **институција** које осигуравају провођења стечених права ИС;
- постојање многобројних и разноврсних **корисника (носиоца права)** активних у стицању и кориштењу интелектуалне својине;

Резултат синергије наведених саставница је функционални модел којим се постиже стављање заштићених резултата креативних активности у функцију економског и друштвеног развоја.

Да би све потенцијалне могућности које тако конципиран систем права интелектуалне својине пружа друштву дошле до изражаја, мора постојати и амбијент у којем су све компоненте присутне и функционалне. Изостанак било које од њих доводи у питање дјеловање система провођења права интелектуалне својине као цјелине, а тиме и мотива и оправдања за стицање ПИС што води у стагнацију и назадовање економије, мањак интереса за креативност и иновативност, а пословна клима губи виталност, конзистентност и увјерљивост.

3. НАМЈЕНА И ЦИЉ ППИС СТРАТЕГИЈЕ

Овај документ дефинише параметре будућег БиХ система провођења права интелектуалне својине којима се постиже усклађеност БиХ ППИС система са захтјевима приступања WTO и ЕУ, односно постиже се пуна компатибилност са системима земаља ЕУ (ЕУ стандард), те се износе предуслови за успостављање, ефикасно дјеловање и даљњи развој БиХ ППИС система.

Циљ Стратегије је, да у сврху повећање ефикасности борбе против повреда права ИВ:

- Дефинише параметре будућег БиХ ППИС система (првенствено легислативне и институционалне компоненте);
- Разради претпоставке и мјере за успостављање, ефикасно дјеловање и даљњи развој будућег БиХ система ППИС;
- Потакне израду модела за успостављање сарадње међу институцијама за провођења права ИС;
- Потакне активности подизања друштвене свијести о улози и значају ИС и утицају на цјелокупно економско и друштвено стање у земљи.

Наведене активности су у сугласју с напорима ЕУ да оснажи провођења права ИВ и сарадњу између јавног и приватног сектора те да развије стратегију борбе против кривотворења и пиратства.

Из Стратегије произлазе параметри којима се постиже унапређење легислативне и институционалне компоненте БиХ ППИС система, а посебно се разрађују слиједећа четири сегмента:

- Анализа усклађености легислативног оквира у подручју провођења права интелектуалне својине и његова прилагодба правној течевини ЕУ и међународном правном поретку на подручју интелектуалне својине;
- Развој капацитета институција за провођења права ИВ (судови, тужитељства, полиције, инспекције, царина) кроз развој људских ресурса (број, едуцираност и специјализираност за ППИС), дефинисање и осуверемењивање радних поступака и процедура базираних на информацијско-комуникацијској технологији (у даљем тексту ИЦТ), те унапређење организацијске и управљачке компоненте институција и опремање истих;
- Успостава и унапређење сарадње међу институцијама кроз доношење и провођења усуглашених програма и развој информацијско - технолошких ресурса (прикупљање података везаних уз повреде права ИС по заједнички утврђеној методологији, њихова евалуација, похрана у базе података, статистичка обрада, извјештавање и објава на дедицираној веб страници).
- Мјере и активности за јачање свијести о ИВ и ППИС које ће обухватити информативне и едукативне програме и кампање за разне циљане групе (нпр.господарски субјекти, потрошачи, млади,...).

У циљу одређености и оперативности Стратегије, предлаже се модел управљања и надзора над њезином имплементацијом.

4. ПОЛАЗИШТА И МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ППИС СТРАТЕГИЈЕ

Стратегија полази од реалног стања ППИС у БиХ описаног у документу *Полазно стање ППИС у БиХ* и даје пројекцију како би будући БиХ ППИС систем, био компатибилан с ЕУ стандардима.

Као полазиште за израду Стратегије послужиле су мјере које су зацртане у *Стратегији интегрирања Босне и Херцеговине у Европску унију* (www.ads.gov.ba), а које обухватају слиједеће:

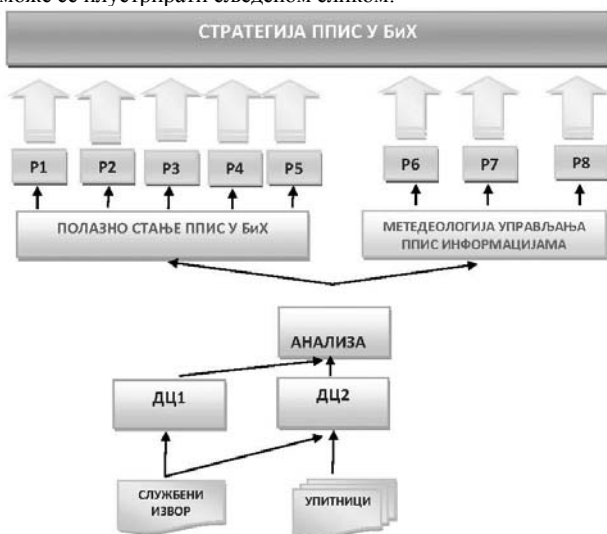
- Оспособити Институт за интелектуалну својину БиХ и радити на унапређивању његових капацитета;
- Приступити свим релевантним међународним конвенцијама и удружењима у подручју заштите интелектуалне својине;
- Интензивирати сарадњу између судова, тржишних инспекција, царинских и полицијских снага ради ефикасније борбе против кривотворења и пиратства.
- Пратити технолошки напредак и у складу с тим стручно усавршавати особље које ради на разматрању пријава у подручју заштите интелектуалне својине;
- Покренути кампању информисања свих кључних и заинтересираних особа укључујући и ширу јавност о значају интелектуалне својине, као сегменту унутрашњег тржишта, од којих су за Стратегију директно релевантне мјере наведене под а) и ц).

У полазишта *Стратегије* уврштени су такођер:

- Релевантни БиХ прописи у подручју интелектуалне својине;
- Међународни прописи којих је БиХ странка (међународни правни поредак у подручју интелектуалне својине);
- Споразум о трговинским аспектима права интелектуалне својине (ТРИПС)-чл.63.;
- Директива 2004/48/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 29. априла 2004. о провођењу права интелектуалне својине;
- Саопштење Комисије Савјету, Европском Парламенту и Европском економском и социјалном одбору од 11. септембра 2009. године о јачању провођења права интелектуалне својине на унутрашњем тржишту, 13286/09;
- Препоруке међународних институција у погледу ППИС првенствено WIPO и ЕУИПО.

Као основа и улазни подаци за израду Стратегије, као што је раније напоменуто, кориштени су документи и резултати а који захваљујући свеобухватности прикупљања података и информација, примјењеној егзактној и прецизној методологији провођења анализе (дефинисани су јединствени критерији и алгоритам вредновања прибављених података и информација), систематизираним приказу закључака (груписано по подгрупама институција) представљају солидну основу за израду Стратегије с формулираним препорукама и мјерама као основе за изградњу будућег ППИС система.

Документе и резултате кориштене за израду Стратегије може се илустрирати следећом сликом:

У предњем приказу су кориштени скраћени називи слиједећих докумената и резултата Пројекта:

- Упитници – намјенски израђени електронички обрасци достављени свим институцијама за прикупљање релевантних података и информација од институција;
- Службени извори – службене веб странице релевантних институција на којима су доступне информације и подаци које су преузете;
- ДЦ1 - збирка релевантних ЕУ acquis као и WTO/WIPO докумената који се односе на ППИС (Збирка докумената 1);
- ДЦ2-подаци и информације о искуству и пракси као и прописима у односу на тренутно/почетно стања ППИС у свим БиХ релевантним институцијама (Збирка докумената 2);

- Анализа-Анализа тренутног/почетног стања легислативног оквира и институционалних капацитета ППИС у БиХ (документ Анализа података и информација о искуству и пракси БиХ институција у ППИС садржаних у Збирци докумената 2);
- Полазно стање ППИС у БиХ;
- Методологија управљања ППИС информацијама - Методологија генерирања, управљања и дисеминације информација о санкционирању повреда ПИС у БиХ;
- P1-Полазно стање легислативног оквира ППИС у БиХ;
- P2-Полазно стање институционалних капацитета ППИС у БиХ;
- P3-Минимални стандарди будућег БиХ система ППИС;
- P4-Назнаке дефицита ППИС у БиХ;
- P5-Смјернице за постизање минималних стандарда будућег БиХ система ППИС;
- P6-Смјернице за израду интерних прописа за генерисање и управљање информацијама о санкционирању повреда ПИС (интерни прописи);
- P7-Смјернице за унапређење ИЦТ подршке ППИС радним процесима;
- P8-Модел операционализације управљања ППИС информацијама.

У изради и разматрању Стратегије у оквиру Пројекта "Подршка институцијама у систему провођења права интелектуалне својине у Босни и Херцеговини судјеловао је низ судионика:

- Пројектни тим и краткорочни експерти;
- Радна група за израду Стратегије у којој су били заступљени представници институција у систему провођења права интелектуалне својине и Института за интелектуалну својину БиХ.

5. РЕЛЕВАНТНИ ПАРАМЕТРИ ПОЛАЗНОГ СТАЊА ППИС У БИХ

Приликом израде Стратегије утврђено је полазно стање ППИС у БиХ (*Полазно стање провођења права интелектуалне својине у БиХ*) те је оно доведено у корелацију с минималним стандардима ППИС у циљу детектирања дефицита те формулирања препорука за дефинисање параметара будућег БиХ ППИС система којима се осигурава да је ниво провођења права ИВ у БиХ буде у складу са стандардима ЕУ и компатибилан са системима у земљама ЕУ.

Полазно стање система ППИС представљено је посредством слиједећих параметара:

- П1. Институције за ППИС;
- П2. Прописи из којих проистичу надлежности институција за ППИС;
- П3. Прописи о поступању институција у погледу ППИС;
- П4. Интерни прописи о поступању у погледу ППИС;
- П5. Кадровски ресурс-број извршилаца;
- П6. Кадровски ресурс-база едуцираност извршилаца у подручју ПИС;
- П7. Кадровски ресурс-специјалистичка оспособљеност извршилаца у подручју ППИС;
- П8. Радни процеси ППИС;
- П9. Информатичка подршка ППИС;
- П10. Информације о ППИС;
- П11. Међуинституционална сурадња у подручју ППИС;
- П12. Подизање јавне свијести о ППИС;

5.1 Институције за ППИС у БиХ

У складу пракси и рјешењима у ЕУ државама, у БиХ је препознато више од 140 постојећих институција чија надлежност, по природи ствари, обухваћа и ППИС. Њихов преглед дан је у слиједећој табели.

ИНСТИТУЦИЈЕ	БИХ	РС											ФБИХ										БРЧКО ДИСТРИКТ		Σ
		СУД					МУП	ТУЖИЛАШТВА	МУП/ПУ/ГП	ИНСПЕКТОРАТИ	ЦАРИНА	СУД					МУП/ПУ/ГП	ИНСПЕКТОРАТИ	ЦАРИНА						
		Брчко	Босанска Крајина	Сарајево	Шамање	Зеница-Добој						Београд	Београд	Београд	Београд	Београд				Београд	Београд	Београд	Београд	Београд	
Судови	1	1	1	5	13					1	15	31		42						1	1	78			
Тужилаштва	1			1	5	11							11	10								1	20		
МУП/ПУ	2					1	1							1	1	10	10					1	27		
Инспекторати	1						1	5												1	1	18			
Царина	1						6															1			
Σ	7				40									66						5	144				

Таблица 1: Институције надлежне за ППИС у БиХ

За потребе системнијег и конзистентнијег рада институције су сврстане у пет подгрупа према ресорима/надлежностима: Судови – Тужилаштва – МУП/ПУ/ГП БиХ - Инспекторати - Царина.

5.2 Легислативни оквир спровођења права интелектуалне својине

У овом поглављу даје се преглед БиХ легислативе релевантне за ППИС којом се уређује надлежност институција за ППИС, преглед прописа о поступању институција у погледу ППИС те преглед интерних прописа којима се уређују поступци ППИС у оквиру институција. Прегледи су направљени на темељу података и информација о актуалном стању у подручју ППИС у БиХ који су прикупљени у оквиру спровођења снимке стања и из службених извора доступних на веб страницама, те су анализирани по методологији која је детаљно изложена у документима Анализа и Полазно стање.

5.2.1 Прописи из којих проистичу надлежности институција за ППИС

Преглед релевантних прописа дан је као Прилог 12.2 овом документу.

5.2.2 Прописи о поступању институција у погледу ППИС

Преглед релевантних прописа о поступању у погледу ППИС дан је као Прилог 12.1 овом документу.

5.2.3 Интерни прописи о поступању у погледу ППИС

Интерни прописи о поступању у погледу ППИС детектовани су у релевантним БиХ институцијама у врло скромном обиму.

5.3 Институционални капацитети за спровођења права интелектуалне својине

Институционални капацитети и способност институција за ППИС представљају круцијалну претпоставку за ефикасно поступање у ППИС која проистиче из дефинисане надлежности. Институционални капацитети обухваћају слиједеће елементе:

- Кадровски ресурс за ППИС (број кадра);
- Кадровски ресурс за ППИС (базна едуцираност кадра у подручју ПИС);
- Кадровски ресурс за ППИС (специјалистичка способност кадра у подручју ППИС);
- Радни процеси за ППИС;
- Информатичка подршка ППИС

5.3.1 Кадровски ресурс за ППИС-број извршилаца

Таблица 2: Полазно стање – кадровски ресурс за ППИС-број извршилаца

КАДРОВСКИ РЕСУРС ЗА ППИС- БРОЈ ИЗВРШИЛАЦА	
СУДОВИ	Прикупљене информације указују да институције нису провеле анализу о потребном броју кадра за обављање послова ППИС у корелацији с бројем предмета;
ТУЖИЛАШТВА	
МУП / ПУ/ ГП БиХ	
ИНСПЕКТОРАТИ	
ЦАРИНА	Прикупљене информације указују да анализа о потребном броју кадра за ППИС је проведена и располажу подацима о потребном броју извршилаца за ППИС;

5.3.2 Кадровски ресурс за ППИС-базна едуцираност извршилаца у подручју ПИС

Таблица 3: Полазно стање – кадровски ресурс за ППИС-базна едуцираност извршилаца о ПИС

КАДРОВСКИ РЕСУРС ЗА ППИС- БАЗНА ЕДУЦИРАНост ИЗВРШИЛАЦА О ПИС	
СУДОВИ	Прикупљене информације указују да институције нису проводиле и не проводе системну едукација о ПИС и не постоје планови за то, осим што је код неких судова проведена спорадична едукација;
ТУЖИЛАШТВА	
МУП / ПУ / ГП БиХ	
ИНСПЕКТОРАТИ	
ЦАРИНА	Прикупљене информације указују да постоје планови за системну и континуирану едукација кадра за ПИС;

5.3.3 Кадровски ресурс за ППИС-специјалистичка способност извршилаца у подручју ППИС

Таблица 4: Полазно стање – специјалистичка способност извршилаца у подручју ППИС

КАДРОВСКИ РЕСУРС ЗА ППИС- СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА ОСПОСОБЉЕНОСТ ИЗВРШИЛАЦА У ПОДРУЧЈУ ППИС	
СУДОВИ	Прикупљене информације указују да није проведена системна специјалистичка едукација о ППИС и не постоје планови за то, осим што је код неколико судова проведена спорадична специјализација;
ТУЖИЛАШТВА	
МУП / ПУ / ГП БиХ	
ИНСПЕКТОРАТИ	
ЦАРИНА	Прикупљене информације указују да постоје планови за системну и континуирану специјалистичку едукацију кадра за ППИС;

5.3.4 Радни процеси за ППИС-организацијски аспект

Таблица 5: Полазно стање – организација радних процеса за ППИС

РАДНИ ПРОЦЕСИ ЗА ППИС-ОРГАНИЗАЦИЈСКИ АСПЕКТ (ОРГАНИЗАЦИЈА РАДНИХ ПРОЦЕСА)	
СУДОВИ	Прикупљене информације указују да ППИС радни процеси нису специфично разрађени, нормирани ни документирани (интерни прописи, упуства, водичи,...) у склопу укупних радних процеса институције;
ТУЖИЛАШТВА	
МУП / ПУ/ ГП БиХ	
ИНСПЕКТОРАТИ	
ЦАРИНА	Прикупљене информације указују да је за ППИС је устројена самостална интерна организацијска јединица, ППИС радни процеси су функционални, дјеломично нормирани и парцијално документирани, материјално-просторни услови су осигурани;

5.3.5 Радни процеси за ППИС-технолошки аспект

Таблица 6: Полазно стање – информатичка подршка радним процесима за ППИС

РАДНИ ПРОЦЕСИ ЗА ППИС-ТЕХНОЛОШКИ АСПЕКТ (ИНФОРМАТИЧКА ПОДРШКА)	
СУДОВИ	Прикупљене информације указују да за ППИС радне процесе не постоји специфична ИЦТ подршка према за поступања по основној надлежности институција постоје одређена информатичка рјешења;
ТУЖИЛАШТВА	
МУП / ПУ / ГП БиХ	
ИНСПЕКТОРАТИ	Прикупљене информације указују да није установљено постојање специфичне ИЦТ подршке ППИС радним процесима;
	Прикупљене информације указују да за ППИС радне процесе не постоји специфична ИЦТ подршка према за поступања по основној надлежности институција постоје одређена информатичка рјешења;

	надлежности институција постоје одређена информатичка рјешења;
ЦАРИНА	Прикупљене информације указују да радни процеси ППИС су ИЦТ подржани;

5.4 Информације о одвијању поступака провођења права интелектуалне својине

Информације о одвијању поступака ППИС преузимају се из разних стадија одвијања ППИС поступака, а омогућавају праћења свих релевантних стадија поступака санкционирања кршења ПИС.

Таблица 7: Полазно стање – информације о одвијању поступака ППИС

ИНФОРМАЦИЈЕ О ОДВИЈАЊУ ПОСТУПАКА ППИС	
СУДОВИ	Прикупљене информације указују да се у склопу информација о стадијима поступака који се одвијају унутар институција, не исказују информације које се односе на ППИС, па према томе није могуће њихово аутоматизовано прикупљање и кориштење у интерним радним процесима као ни за дисеминацију за службене потребе;
ТУЖИЛАШТВА	
МУП / ПУ / ГП БиХ	
ИНСПЕКТОРАТИ	
ЦАРИНА	Прикупљене информације указују да подаци о ППИС се у свим секвенцама радних процеса системно генерирају, прикупљају, похрањују и класификују, те се користе у интерним радним процесима као и за дисеминацију за службене потребе;

5.5 Међуинституционална сарадња у подручју провођења права интелектуалне својине

Међуинституционална сарадња у контексту дјеловања ППИС система односи се на међусобну размјену података и информација о успостави и одвијању појединих ППИС поступака, а користе се у циљу информисања и евентуалног координираног дјеловања надлежних институција унутар истог ресора, те међу ресорима.

Таблица 8: Полазно стање – међуинституционална сарадња у подручју ППИС

МЕЂУИНСТИТУЦИОНАЛНА САРАДЊА У ПОДРУЧЈУ ППИС	
СУДОВИ	Прикупљене информације указују да није познато да се информације у подручју ППИС генерирају и размјењују с другим институцијама по утврђеној заједничкој методологији;
ТУЖИЛАШТВА	
МУП / ПУ / ГП БиХ	
ИНСПЕКТОРАТИ	
ЦАРИНА	Прикупљене информације указују да се информације о ППИС генерирају за интерне потребе, а није познато да се размјењују с другим институцијама по утврђеној методологији;

5.6 Изградња јавне свијести о ППИС

Таблица 9: Полазно стање – изградња јавне свијести о ППИС

ИЗГРАДЊА ЈАВНЕ СВИЈЕСТИ О ППИС	
СУДОВИ	Прикупљене информације указују да није познато да постоје заједнички програми изградње јавне свијести о ППИС у сарадњи с другим БиХ ППИС институцијама;
ТУЖИЛАШТВА	
МУП / ПУ / ГП БиХ	
ИНСПЕКТОРАТИ	
ЦАРИНА	

6. МИНИМАЛНИ СТАНДАРДИ БУДУЋЕГ БиХ ППИС СИСТЕМА

Да би будући БиХ ППИС систем омогућио ниво провођења права ИВ у БиХ у складу са стандардима ЕУ и био компатибилан са системима у земљама ЕУ, потребно је да он буде дефинисан уважавајући при томе припадајуће стандарде који произлазе из одговарајућих докумената (ТРИПС, ССП...) слиједом чега они представљају минималне стандарде будућег БиХ ППИС система.

Да би се постигло да ППИС систем као цјелина удовољава минималним стандардима потребно је да параметри којима је тај систем дефинишен, појединачно и

сви заједно, удовољавају припадајућим минималним стандардима.

На тај начин се постиже да се у потпуности уважавају аспекти ССП за законодавни оквир, примјери добре праксе за институционалну оспособљеност, те се на тај начин осигурава да:

- Систем провођења права интелектуалне својине у БиХ, поред система заштите права интелектуалне својине, буде компатибилан са системима провођења права интелектуалне својине у земљама ЕУ;
- Институције у систему провођења права интелектуалне својине у стању су да допринесу, на координиран начин, провођењу права интелектуалне својине у земљи;
- Ове институције су у стању преузети активности које обављају према постојећем мандату, како је предвиђено законом и на тај начин могу допринијети економском, социјалном и културном развоју земље у циљу изградње модерног друштва које се темељи на знању.

За потребе овог документа, који даје смјернице и мјере за дефинисање и развој будућег БиХ ППИС система у слиједећих неколико година, минимални стандарди дефинисани у документу Анализа, овдје су проширени и прикладно прилагођени како би се обухватили и елементи ППИС система, о којима информације нису прикупљене од институција и нису биле предмет анализе, на који начин се комплетира склоп параметара ППИС система што даје могућност њиховог стављања у корелацију с реалном ситуацијом у подручју ППИС у БиХ.

За сваки од параметара (П1,..П12) дефинисаних и комплетираних на напријед наведени начин постављени су припадајући минимални стандарди (МС1,..МС12), те су приказани у слиједећој табlici:

Таблица 10: Минимални стандарди будућег БиХ ППИС система

МИНИМАЛНИ СТАНДАРДИ БУДУЋЕГ БиХ ППИС СИСТЕМА		
ПАРАМЕТАР СИСТЕМА	ОЗНАКА МИНИМАЛНОГ СТАНДАРДА	МИНИМАЛНИ СТАНДАРД
П1- Институције за ППИС	МС1	Постојање свих институција и њихово дјеловање према постојећим мандатима те су, по узору на праксу ЕУ земаља, у стању преузети и евентуално нове надлежности за ППИС дефинисане Стратегијом по узору на праксу ЕУ земаља;
П2- Прописи из којих проистичу надлежности институција за ППИС	МС2	Постојање прописа који експлицитно или имплицитно дефинишу надлежност институција за ППИС;
П3- Прописи о поступању институција у погледу ППИС	МС3	Постојање прописа по којима институције поступају у погледу ППИС и усклађени су са ТРИПС и ЕУ Директивом;
П4- Интерни прописи о поступању у погледу ППИС	МС4	Постојање интерних прописа за ППИС у институцијама који у потпуности уређују радне процесе;
П5- Кадровски ресурсе-број извршилаца	МС5	Задовољавајући број расположивих извршитељи са захтјеваном стручном спремом, достатан за повремену или/и континуирани ангажман за ажурно и квалитетно обављање послова ППИС за утврђени број предмета, што се темељи на анализи коју су институције провеле за садашње и будуће

		раздобље; Као минимални захтјев поставља се да свака институција одреди најмање једног извршилаца за ППИС који ће бити укључен у основну и специјалистичку едукацију;
П6- Кадровски ресурс, основна едукација кадра у подручју ПИС	МС6	Основна едукација у подручју ПИС кадра институција проводи се системно и константно према утврђеним плановима и програмима, усуглашених са релевантним институцијама;
П7- Кадровски ресурс, специјалистичка оспособљеност кадра у подручју ППИС	МС7	Специјалистичка едукација у подручју ППИС кадра у институцијама се проводи системно и константно према утврђеним плановима и програмима усуглашених са релевантним институцијама;
П8-Радни процеси ППИС, организацијски аспект	МС8	ППИС радни процеси су дефинисани и успостављени у складу МС4 и одвијају се као самостални сегмент или као дио укупних радних процеса у оквиру адекватне организацијске јединице институције уз осигуране материјално-просторне услове;
П9-Информатичка подршка ППИС радним процесима	МС9	Одвијање радних процеса у складу МС4 и МС8 у потпуности је информатички подржано на начин да се удовољава МС10;
П10- Информације о ППИС	МС10	Подаци и информације о ППИС се у свим секвенцама радних процеса системно генерирају, прикупљају, похрањују, класификују и обрађују, те се користе за надзор и управљање интерним радним процесима као и за дисеминацију за службене потребе;
П11- Међуинституционална сарадња у подручју ППИС	МС11	Податке и информације о ППИС настале у складу МС10, институције размјењују међусобно по утврђеној методологији кориштењем интегрираног ИЦТ система;
П12 - Подизање јавне свијести о ППИС	МС12	Свака институција има дефинисане планове и програме изградње јавне свијести о ППИС и проводи их усклађено са осталим релевантним ППИС институцијама, а и шире;

7. ПОЛАЗНО СТАЊЕ ППИС У БИХ У КОНТЕКСТУ МИНИМАЛНИХ СТАНДАРДА

ПОЛАЗНО СТАЊЕ ИЗ ПОГЛ. 5	МИНИМАЛНИ СТАНДАРД	ОЦЈЕНА ПОЛАЗНОГ СТАЊА ПО КРИТЕРИЈИМА МИНИМАЛНИХ СТАНДАРДА	
5.1	МС1	СУДОВИ ТУЖИЛАШТВА МУП/ПУ/ГП БиХ ИНСПЕКЦИЈЕ ЦАРИНА	Полазно стање у погледу постојања броја институција удовољава минималном стандарду; Оспособљавање институција за преузимање евентуално нових надлежности за ППИС постиже се удовољавањем осталим релевантним мин. стандардима провођењем одговарајућих мјера;

5.2.1	МС2	СУДОВИ ТУЖИЛАШТВА МУП/ПУ ИНСПЕКЦИЈЕ ЦАРИНА	Постојећи прописи садржани у Полазном стању и наведени као прилог 12 овог документа експлицитно или имплицитно дефинишу надлежност институција за ППИС што удовољава минималном стандарду и не постоје препреке да институције преузму нове надлежности у погледу ППИС дефинисане Стратегијом; То не искључује потребу да свака институција своје надлежности наново дефинише како би аспект ППИС надлежност био дефинисан на најбољи могући начин;
5.2.2	МС3	СУДОВИ ТУЖИЛАШТВА МУП/ПУ/ГП БиХ ИНСПЕКЦИЈЕ ЦАРИНА	Постојећи прописи садржани у Полазном стању и наведени као прилог 12.1 као и компаративна анализа наведена као прилог 12.3 овог документа по којима институције поступају у погледу ППИС удовољава минималном стандарду и достатни су за поступање институција;
5.2.3	МС4	СУДОВИ ТУЖИЛАШТВА МУП/ПУ/ГП БиХ ИНСПЕКЦИЈЕ ЦАРИНА	Интерни прописи за ППИС у институцијама достављени Пројекту који се односе на радне процесе не удовољавају минималном стандарду што значи да они не постоје или нису достатни за системно уређење ППИС радних процеса;
5.3.1	МС5	СУДОВИ ТУЖИЛАШТВА МУП/ПУ/ГП БиХ ИНСПЕКЦИЈЕ ЦАРИНА	Није могуће утврдити да ли и у којој мјери је удовољено минималном стандарду о броју расположивих извршиоца са захтјеваном стручном спремом што је последица чињенице да достављени подаци нису резултат анализе којом би институције утврдиле потребан број извршилаца ангажираних на пословима ППИС у корелацији с бројем предмета;
5.3.2	МС6	СУДОВИ ТУЖИЛАШТВА МУП/ПУ/ГП БиХ ИНСПЕКЦИЈЕ ЦАРИНА	Полазно стање основне едукације у погледу ПИС не удовољава минималном стандарду;
5.3.3	МС7	СУДОВИ ТУЖИЛАШТВА МУП/ПУ/ГП БиХ ИНСПЕКЦИЈЕ ЦАРИНА	Полазно стање специјалистичке едукације у погледу ППИС не удовољава минималном стандарду;
5.3.4	МС8	СУДОВИ ТУЖИЛАШТВА МУП/ПУ/ГП БиХ ИНСПЕКЦИЈЕ ЦАРИНА	Полазно стање у погледу организације ППИС радних процеса не удовољава минималном стандарду;
5.3.5	МС9	СУДОВИ ТУЖИЛАШТВА МУП/ПУ/ГП БиХ ИНСПЕКЦИЈЕ ЦАРИНА	Полазно стање у погледу информатичке подршке ППИС радним процесима не удовољава минималном стандарду;

		ЦАРИНА	Полазно стање у погледу информатичке подршке ППИС радним процесима код Царине удовољава минималном стандарду;
5.4	МС10	СУДОВИ ГУЖИЛАШТВА МУП/ПУ/ГП БиХ ИНСПЕКЦИЈЕ	Полазно стање у погледу информација о ППИС не удовољава минималном стандарду;
		ЦАРИНА	Полазно стање у погледу информација о ППИС код Царине удовољава минималном стандарду;
5.5	МС11	СУДОВИ ГУЖИЛАШТВА МУП/ПУ/ГП БиХ ИНСПЕКЦИЈЕ	Полазно стање у погледу међуинституционалне сарадње у подручју ППИС не удовољава минималном стандарду;
		ЦАРИНА	Полазно стање у погледу међуинституционалне сарадње у подручју ППИС код Царине удовољава минималном стандарду;
5.6	МС12	СУДОВИ ГУЖИЛАШТВА МУП/ПУ/ГП БиХ ИНСПЕКЦИЈЕ ЦАРИНА	Полазно стање у погледу изградње јавне свијести у подручју ППИС не удовољава минималном стандарду;

8. МЈЕРЕ ИНСТИТУЦИЈА ЗА УСПОСТАВЉАЊЕ И РАЗВОЈ БУДУЋЕГ БиХ ППИС СИСТЕМА

Полазно стање провођења права интелектуалне својине са аспекта релевантних институција у БиХ приказано је у поглављу 5, док су минимални стандарди будућег БиХ ППИС система, којима се осигурава усклађеност БиХ ППИС система са захтјевима приступања WTO и ЕУ, наведени у поглављу 6.

Из валоризације тог полазног стања по критерију минималних стандарда даног у поглављу 7, недвојбено проистиче потреба да се провођењем сасвим одређених активности и подизмањем припадајућих мјера у свакој појединој институцији успоставе процеси развоја ППИС од затеченог/полазног стања до стадија у којем су постигнути минимални стандарди, а тиме и такви параметри будућег БиХ ППИС система којима се осигурава усклађеност БиХ ППИС система са захтјевима приступања WTO и ЕУ, односно да се постигне пуна компатибилност са системима земаља ЕУ (ЕУ стандард).

Преглед мјера које се требају подузети да би се постигли адекватни параметри будућег БиХ ППИС система даје се у наставку систематизирано у корелацији с параметрима ППИС система.

8.1 Мјере у корелацији с параметром П1: БиХ институције за ППИС Мјера 1.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС организира у својим оквирима разматрање свих релевантних докумената насталих приликом израде Стратегије, прије свега Стратегије као основе за дефинисање, успостављање и развој будућег БиХ ППИС система;

Мјера 2.

У односу на овдје наведене мјере, свака од институција надлежна (и) по основи ППИС доноси у својим оквирима одговарајуће одлуке формално – правне, организацијске и оперативне нарави те осигурава њихову провођења, како би се на тај начин постигла одговарајућа заступљеност ППИС и прикладно дјеловање институције равноправно с осталим надлежностима, уз стварање претпоставки и потребних ресурса за ефективно планирање, дјеловање и партиципацију по основи ППИС;

Мјера 3.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС доноси формалне одлуке којима се, уз успостављање активности у властитим оквирима, осигурава и активно партиципирање институције у свим активностима које се буду подузимале у оквиру међуресурског дјеловања на плану ППИС, те одређује своје представнике у тим активностима и ствара предуслове за њихово дјеловање;

8.2 Мјере у корелацији с параметром П2: Прописи из којих проистјечу надлежности институција за ППИС Мјера 4.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС, разматра постојеће акте који су у ППИС Стратегији наведени као исходиште надлежности институција за ППИС, те по потреби у одговарајућим садржајима и размјерима проводи потребна усклађивања припадајућег законодавства;

Мјера 5.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС константно прати развитак правне течевине ЕУ у подручју ПИС као и методологију провођења, те судјелује у константном усклађивању релевантних БиХ закона, прописа и праксе у њиховој примјени;

8.3 Мјере по основи параметра П3: Прописи о поступању институција у погледу ППИС Мјера 6.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС, разматра постојеће акте који су у ППИС Стратегији наведени као прописи о поступању у погледу ППИС, те по потреби у одговарајућим садржајима и размјерима проводи потребна усклађивања припадајућих прописа;

Мјера 7.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС константно прати развој правне течевине ЕУ у подручју ПИС као и провођењане методе и технике, те судјелује у константном усклађивању релевантних БиХ прописа и праксе с тим развојем;

8.4 Мјере по основи параметра П4: Интерни прописи о поступању у погледу ППИС

Мјера 8.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС доноси интерне прописе којима се успоставља и унапређује поступање у погледу ППИС у складу са документима Пројекта, првенствено Методологијом управљања ППИС информацијама, те се брине о њиховој примјени;

8.5 Мјере по основи параметра П5: Кадровски ресурс-број извршилаца Мјера 9.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС проводи анализу по критерију броја свог људског ресурса у корелацији с бројем ППИС предмета, те се брине за усклађивање броја извршилаца у складу проведеној анализи;

8.6 Мјере по основи параметра П6: Кадровски ресурс, основна едукација кадра у подручју ПИС Мјера 10.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС проводи анализу по критерију едуцираности свог људског ресурса у подручју ПИС, доноси адекватне планове и програме едукације, те се брине за укључивање извршилаца који раде у поступцима ППИС у те програме;

8.7 Мјере по основи параметра П7: Кадровски ресурс, специјалистичка оспособљеност кадра у подручју ППИС Мјера 11.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС проводи анализу по критерију специјализираности свог људског ресурса у подручју ПИС, доноси адекватне планове и програме специјализације, те се брине за укључивање извршилаца који раде у поступцима ППИС у те програме;

8.8 Мјере по основи параметра П8: Радни процеси ППИС, организацијски аспект Мјера 12.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС осигурава да се задовољавајуће одвијање ППИС радних процеса те ће евентуално испитати оправданост успостављања специјализиране организацијске јединице за ИВ, а као минимум намјенити ће најмање једног дјелатника за послове и активности везане уз ППИС;

8.9 Мјере по основи параметра П9: Информатичка подршка ППИС радним процесима Мјера 13.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС успоставља активности унапређењу примјене ИЦТ у радним процесима што обухвата модернизацију информатичко-комуникацијске опреме, развој и унапређење адекватних апликација и информацијских система те обуку кадра за њихову употребу. У наведеним активностима унапређења руководи се смјерницама дефинисаним на државној разини те најбољом праксом земаља ЕУ;

8.10 Мјере по основи параметра П10: Информације о ППИС Мјера 14.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС осигурава одвијање интерних ППИС процеса на начин да се осигура генерирање, прикупљање, похрана и кориштење информација о ППИС у функцији успоставе напредних система ефикасне размјене релевантних информација између институција за ППИС;

Мјера 15.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС активно судјелује с информацијама из своје надлежности у подручју ППИС у системном и интегрисаном праћењу статистичких података о санкционирања повреда ПИС темељено на заједничкој методологији те његовом развоју и надопуни у складу најбољој пракси земаља ЕУ;

Мјера 16.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС константно ради на повећању транспарентности свог рада кроз објаву релевантних информација на властитим или заједничким веб страницама;

8.11 Мјере по основи параметра П11: Међуинституционална сарадња у подручју ППИС Мјера 17.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС активно суратује са другим институцијама на развоју и провођењу планова и програма међуинституционалне сарадње у подручју ППИС;

Мјера 18.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС активно суратује на међусобној размјени информација о ППИС посредством напредних ИСТ система;

Мјера 19.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС активно суратује са осталим релевантним институцијама на изради програма стручне и специјалистичке едукације кадрова у подручју ПИС те константно партиципира у њиховој провођењу у складу са својим потребама;

8.12 Подизање јавне свијести о ППИС Мјера 20.

Свака од институција надлежна (и) по основи ППИС активно судјелује у припреми и имплементацији заједничких активности подизања јавне свијести о улози и значају ППИС.

9. ПРИМЈЕНА БиХ ППИС СТРАТЕГИЈЕ

У претходним поглављима овог документа дан је исцрпан приказ параметара који дефинишу будући БиХ ППИС систем као и преглед припадајућих мјера чијом реализацијом се осигурава успостављање, дјеловање и развој будућег БиХ ППИС система, компатибилног с истоврсним системима у земљама ЕУ.

Предмет и садржај овог поглавља усмјерен је на кратки приказ релевантних активности у односу на примјену ППИС Стратегије и њихове реализације у Пројектном раздобљу, Пост-пројектном раздобљу, чији почетак реализације може услиједити тек након завршетка Пројекта, те у раздобљу примјене Стратегије, које може услиједити након тога.

9.1 Пројектни период у којем се одвијала израда Стратегије, обухвата 2-годишње трајање Пројекта (04.02.2013. – 03.02.2015.) у којем је настао овај документ, који је полазни и основни документ чијом примјеном се осигурава успостава, дјеловање и развој будућег БиХ ППИС система, компатибилног с истоврсним системима у земљама ЕУ.

Као што је познато, Стратегија је један од резултата Пројекта и представља не само кумулатив него и суштину резултата Пројекта који су представљени у документима: ДЦ2, Анализа, Полазно стање и Методологија, на којима се Стратегија темељи и из којих она проистиче.

Модел примјене Стратегије дан је у слиједећем приказу који обухвата назнаку периода израде те припреме за примјену те саме примјене Стратегије, као и извршитеље и главне активности.

Таблица 11: Модел примјене Стратегије

Таблица 11: Модел примјене Стратегије

	ПРОЈЕКТНИ ПЕРИОД 2013.-2015.	ПОСТ-ПРОЈЕКТНО ПЕРИОД 2015-2017	ПЕРИОД ПРИМЕНЕ СТРАТЕГИЈЕ 2018-2022
	ПЕРИОДИ ИЗРАДЕ СТРАТЕГИЈЕ	ПЕРИОД ПРИПРЕМА ЗА ПРИМЕНУ СТРАТЕГИЈЕ	ДЕФИНИСАЊЕ, УСПОСТАВЉАЊЕ, ДЕЛОВАЊЕ И РАЗВОЈ БиХ ППИС СИСТЕМА
ИЗВРШИОЦИ	ПТ /НКЕ/ РГ2 / РГ1		(МЕЂУРЕСОРНО РАДНО ТИЈЕЛО)
ГЛАВНЕ АКТИВНОСТИ И РЕЗУЛТАТИ	<ul style="list-style-type: none"> ДЦ1 → ДЦ2 → Анализа → Полазно стање ППИС у БиХ → Методологија управљања ППИС информацијама → 	<ul style="list-style-type: none"> С Т Р А Т Е Г И Ј А 	<ul style="list-style-type: none"> Разматрање докумената насталих у Пројекту; Припрема усвајања Стратегије и припадајућих докумената у прописаним процедурама; Израда и усуглашавање Акцијског плана; Осигурање потребних ресурса; Разматрање и усвајање годишњих извјештаја о спровођењу Стратегије;

9.2 Пост – пројектни период

Институт за интелектуалну својину БиХ је припремио приједлог Стратегије провођења права интелектуалне својине. Приједлог Стратегије ће бити достављен ВМ БиХ. Стратегију би требало да усвоји ВМ БиХ уз претходно мишљење влада ентитета, уважавајући њихову уставну структуру и надлежности.

ВМ БиХ ће по усвајању Стратегије на приједлог Института за интелектуалну својину БиХ донијети Одлуку о саставу МТС.

Сазивање прве сједнице МТС

Предлаже се да Институт за интелектуалну својину БиХ буде модератор конститутивне сједнице МТС које ће након прве сједнице и свог конституирања утврдити мандат и редослијед предсједања, те донијети Пословник о раду, а у наставку се наводе назнаке садржаја рада.

9.3 Ресурси и улога Института за интелектуалну својину БиХ

Надлежност Института за интелектуалну својину БиХ, која је одређена чл. 7. Закона о оснивању Института ("Службени гласник БиХ", бр. 43/2004), не предвиђа било какву формално-правну улогу у подручју ППИС.

Оправдање и интерес да Институт у одређеној улози дјелује у оквиру овог тијела на плану провођења ПИС огледа се у неколико чињеница. Прије свега треба узети у обзир да је Институт надлежан за подручје додјеле ПИС у БиХ те је профилиран, дјелује и препознат је као главна тачка система интелектуалне својине у БиХ што је утврђено и Стратегијом развоја Института за интелектуалну својину БиХ (2008.-2015.) коју је усвојило ВМ БиХ 2009. године.

Тако Институт данас располаже са око 50 сарадника искусних и специјализованих у практички у свим облицима ПИС, захваљујући њему Институт провођењем поступака темељем одговарајућих законских и подзаконских аката додјелује припадајућа права ИВ: патент, жиг, индустријски дизајн и друга права.

Осим тога, Институт константно дјелује и представља БиХ у Свјетској организацији за интелектуалну својину (ВИПО) са сједиштем у Женеви као и у Европској патентној организацији (ЕПО), слиједом чега осигурава у тим оквирима чланство у релевантним конвенцијама и уговорима.

Захваљујући томе Институт у односу на ППИС институције поседује неуспоредиво већу концентрацију специјалистичких знања у подручју ПИС, искуства те познавање не само домаће него и међународне легислативе и праксе у подручју ПИС.

Да би Институт могао преузети дјеловање доприњети квалитети и ефикасности њеног рада, потребно је Институту створити могућност да може испунити постављене задатке.

Из свега наведеног произлази да Институт представља оптималан избор за преузимање одговарајуће **координацијске улоге** у оквиру активности након усвајања ове Стратегије али је нужно ојачати његове кадровске, технолошке и финансијске капацитете како би могао квалитетно обавити тај задатак. При томе се процјењује да осигурању одговарајућих кадровских ресурса треба дати приоритет и узети у обзир наглашено специфичне и захтјевне критерије при избору кадра.

Олакшавајућа је околност да је dostatно укључење 2-3 извршилаца високе стручне спреме али је потребно да удовољавају слиједним критеријима:

- Познавање целокупног подручја ИВ, како индустријске својине тако и ауторских права, стечено вишегодишњим радом и искуством у успостављању, развоју и надзору поступака додјеле права индустријске својине
- Познавање БиХ свеукупне легислативе (законски и подзаконски акти) у подручју ИВ као и примјене исте у пракси;
- Познавање међународних конвенција, уговора и споразума у подручју ИС;

- Познавање ИС легислативе (директиве, препоруке,..) у оквиру ЕУ;
- Познавање међународних (ВИПО, WTO) и ЕУ институција (ЕПО, ЕУИПО);
- Искуства у дјеловању међународних и ЕУ институција, стечена и партиципацијом у њиховом раду;

9.4 Период примјене ППИС Стратегије

Период примјене ППИС Стратегије може услиједити након усвајања стратегије трајало би до 2022. године. Ако би се у Пост-пројектном периоду постигло да свака од преко 140 ППИС институција у својем оквиру самостално или заједно са другим ППИС институцијама успостави активности и процесе који ће резултирати примјеном сваке од наведених 20 мјера полазећи од затеченог стања у свакој појединој институцији, у периоду примјене Стратегије у фокусу активности би било дефинисање, успостављање, дјеловање и развој БиХ ППИС система.

10. КОРЕЛАЦИЈА СИСТЕМА ЗА СТИЦАЊЕ И СИСТЕМА ЗА ПРОВОЂЕЊА ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

10.1 Систем за стицање и систем за провођења права интелектуалне својине

Системским разматрањем интелектуалне својине у сваком поједином државном оквиру могуће је провести и постићи cjеловите, поуздане и утемељене резултате једино под условом ако се оно проводи у односу на cjеловити систем интелектуалне својине, који обухвата оба сегмента, дакле како стицања тако и провођења права интелектуалне својине.

За случај БиХ, **Систем провођења права интелектуалне својине (ППИС - систем)** и његове саставнице обрађене су и представљене су у поглављу 2.3 овог документа, док је **Систем стицања права интелектуалне својине (СПИС - систем)** детаљно анализиран те представљен и приказан у документу *Стратегија развоја Института за интелектуалну својину БиХ (2008.-2015.)* коју је усвојило ВМ БиХ 2009. године.

По самој природи ствари, између та два система, СПИС-а и ППИС-а, постоји чврста корелација и суштинска повезаност тако да они творе два сегмента јединственог и cjеловитог Система интелектуалне својине одређене државне заједнице, под скраћеним називом: **СИС**.

Чврста корелација и суштинска повезаност до међусобне увјетованости та два система, почива и проистиче из чињенице да тек постојање система СПИС-а, па тако и портфеља свих врста права интелектуалне својине, као резултата дјеловања тог система, ствара потребу и оправдава успостављање и дјеловање система ППИС-а.

Истовремено се међусобна увјетованост та два система огледа и у томе да тек постојање ефикасног дјеловања ППИС система осигурава уопште смисленост, оправдање и мотив за настанак/стицање права интелектуалне својине, дакле, провођење права интелектуалне својине је *'conditio sine qua non'* за настанак/стицање права интелектуалне својине.

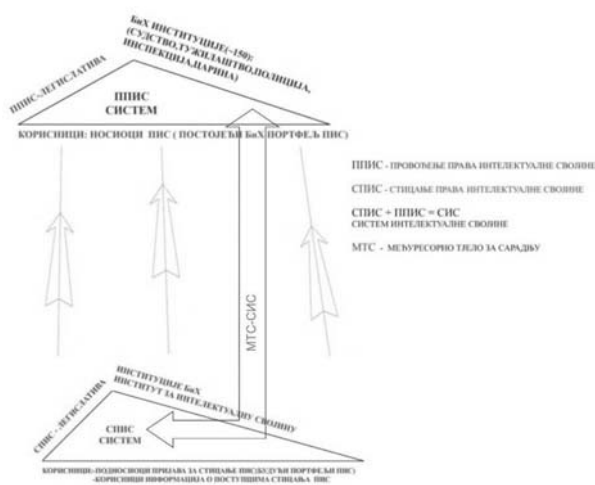
Све изложено у овом документу као и у документу претходног пројекта, *Стратегија развоја Института за интелектуалну својину БиХ (2008.-2015.)* вриједи у кумулативу и за СИС – систем, па стога то није потребно овдје понављати. Но, може се истаћи да се оба, СПИС и ППИС, система могу зорно и готово идентично приказати кроз три основне и истоврсне компоненте: **легислатива – институције – корисници**.

Наведене основне компоненте, иако истоврсне, садржајно се и разликују, што међутим не представља никакву запреку ни сметњу не само за обједињење

разматрање како cjеловитог Система интелектуалне својине, СИС, тако и за посебна разматрање његова два сегмента, ППИС-а и СПИС-а, као и њихове корелације.

Дјеловање наведених основних компоненти двају система ослања се прије свега на постојању одговарајућих ресурса, капацитета, претпоставки и услова, у односу на цијели низ институција, почевши од изузетно великог броја (око 150) институција за провођења права интелектуалне својине (судови, тужилаштва, полиција, инспекције, царина) па до једине институције у СПИС – систему, која је у БиХ надлежна за стицање права индустријске својине вођењем поступака за додјели права индустријске својине (патент, жиг, индустријски дизајн, географска ознака), Институт за интелектуално власништво.

Корелација СПИС и ППИС система као сегмената cjеловитог СИС-а, те улога МТС у том контексту илустрирани су слиједом сликом.

Да би се постигла успостава, развој и ефикасно дјеловање cjелог система интелектуалне својине, дакле како система за стицање тако и система за провођења права интелектуалне својине, уз по три напријед наведене основне компоненте, мора као основи предуслов постојати и свијест шире друштвене заједнице, односно на свим нивоима државне вертикале, дакле од стране највиших инстанци извршне па и законодавне власти, преко управљачких структура у знанственом, истраживачком, развојном, високообразовном те укупном економском сектору, па све до појединаца који партиципирају као извршиоци у тим секторима, треба бити препозната вриједност и важност интелектуалне својине а слиједом тога и ефикасног функционисања система као cjелине, СИС, као и оба његова сегмента.

Чак и уз постојање напријед назначених предуслова, за оперативну синергијско дјеловање у смислу успоставе, развоја и дјеловања СИС-а те постизања максималног ефекта, неопходно је успоставити механизам сарадње свих инволвираних институција као актера у оквиру СИС-а, што оправдава и захтијева успостављање Међуресорског тијела за сарадњу у подручју стицања и провођења ПИС.

10.2 Међуресорско тијело за сарадњу у подручју стицања и провођења права интелектуалне својине у БиХ

Међуресорско тијело за сарадњу у подручју стицања и провођења ПИС (МТС) првенствено има за циљ да се сурадњом обухвати иницирање, координисање и управљање активностима за успостављање и дјеловање cjеловитог БиХ система интелектуалне својине, СИС-а, базирајући свој рад на

мјерама и препорукама које су дане у *Стратегији развоја Института за интелектуалну својину БиХ (2008.-2015.)* као и у овом документу, *Стратегији провођења ПИС у БиХ 2018.-2022. година*.

Узевши у обзир да је ВМ БиХ 2009. године усвојило *Стратегију развоја Института за интелектуалну својину БиХ (2008.-2015.)*, темељем и слиједом чега је испуњен услов њене примјене, као први корак дјеловања МТС, намеће се ангажман на примјени Стратегије провођења ПИС у БиХ 2018.-2022. година, како би се што прије успоставио cjеловит БиХ ППИС - систем као један од два кључна сегмента СИС-а. Из тога произлазе и главни задаци које би МТС требао обавити у пост-пројектном раздобљу 2018.- 2022. година.

Задаци Међуресорског тијела за сарадњу (МТС) у контексту СИС-а, односно у подручју стицања као и провођења ПИС

Од интереса је да МТС буде номиниран и активиран што прије тако да би прва конституирајућа сједница требала бити сазвана и одржана у прикладно вријеме у односу и координирано са стадијем примјене ППИС. Као најбоље рјешење би било да, уз сугласност свих СИС институција, иницијативу за сазивање МТС покрене Институт за интелектуалну својину БиХ, те да он уједно буде и модератор конститутивне сједнице.

Подразумијева се да ће МТС након прве сједнице и свог конституирања утврдити мандат, начин предсједања и донијети Пословник о раду.

Одлуку о коначном саставу МТС би требало да усвоји ВМ БиХ на приједлог Института за интелектуалну својину БиХ, а према попису институција из Таблице 1: Институције надлежне за ППИС у БиХ.

10.3 Институт за интелектуално власништво БиХ као оперативна подршка дјеловању Међуресорског тијела за сарадњу у подручју стицања и провођења права интелектуалне својине у БиХ

По самој логици али и из практичних разлога, од пресудне је предности да улогу оперативне подршке дјеловању МТС преузме и проводи једна од институција напријед наведених које су заступљене у оквиру једног од, СПИС - или ППИС, система, што подразумијева да се тој институцији осигурају додатни кадровски, финансијски и просторни услови који би били намјенски кориштени за обављање ове надлежности.

При избору институције која би преузела надлежност пружања оперативне подршке дјеловању МТС, пресудан критериј представљају подаци о већ расположивим ресурсима у погледу кадрова, специјалистичких знања те потребним другим условима за рад.

Све анализе проведене у контексту напријед наведених критерија као и подаци о Институту наведени у претходним поглављима показују да је најбоље рјешење да улогу и надлежност пружања оперативне подршке дјеловању МТС преузме институција која је у БиХ надлежна за стицање права ИС, дакле, Институт за интелектуалну својину БиХ.

На тај начин би се не само размјери, трајање и потешкоће нових улагања и трошкова svelи на најмању могућу мјеру.

Овдје је потребно узети у обзир и нагласити и чињеницу да би Институт, слиједом својих законских овлашћења, својих институционалних веза и сарадње у оквиру међународног система интелектуалне својине те достигнутог и расположивог познавања стручног подручја интелектуалне својине као и екипираношћу и искуством постао у БиХ главна тачка cjеловитог система интелектуалне својине, СИС, која би се реализирала успостављањем сарадње и пружањем

јединствене подршке кроз дјеловање СИС-а, а тиме посредно и сваком од два сегмента, СПИС-у и ПОИС-у.

Тиме би се на прави начин искористиле и капитализирале постојеће предности Института за интелектуалну својину БиХ, које су и као одређена гаранција да ће се успјешно одговорити и у погледу нових изазова, што би се огледало не само у квалитети начина него и брзини успостављања МТС на оперативном нивоу.

11. ЗАКЉУЧАК

Стратегија провођења права интелектуалне својине у БиХ 2018.-2022. година - Стратегија представља документ који је основа и исходиште за дефинисање и успостављање будућег БиХ ППИС система компатибилног стању и пракси у земљама ЕУ.

Намјена и концепт овог документа има за циљ да у сврху повећања ефикасности борбе против повреда права ИВ, уважавајући полазно стање ППИС у БиХ, те дефинисањем и кориштењем минималних стандарда ППИС у БиХ:

- Дефинише параметре будућег БиХ ППИС система (првенствено легислативне и институционалне компоненте);
- Дефинише мјере те назначи претпоставке за успостављање, ефикасно дјеловање и даљњи развој будућег БиХ ППИС система;
- Назначи механизме за успостављање сарадње међу ППИС институцијама за провођења права ИС;

- Допринесе подизању друштвену свијести о улози и значају ПИС и с тим повезаног ПИС и утјецају на цјелокупно економско и друштвено стање у земљи,

Централни резултат обухваћен Стратегијом су мјере и модел њихове реализације који ће омогућити успостављање будућег БиХ ППИС система при чему први приоритет представља изградња адекватних капацитета сваке од преко 140 БиХ ППИС институција слиједом предложених мјера.

Истовремено је потребно развити претпоставке за међусобну сарадњу релевантних институција првенствено у погледу заједничког планирања, провођења и надзора примјене мјера у сврху чега је предложен модел базиран на успостављању МТС за сарадњу у заштити и провођењу ПИС (МТС) са задатком управљања дјеловањем и развојем БиХ ППИС система у раздобљу примјене Стратегије (2018.-2022. година), те успостављањем претпоставки за развој цјеловитог БиХ система ИВ који би у синергијском дјеловању омогућио ефикасно стицање и провођења права ИВ у складу савременим трендовима.

Операционализацијом Стратегије бити ће могућа успостава, развој и дјеловање новог БиХ система провођења права интелектуалне својине те његово кориштење у функцији економског развоја у складу пракси која је заступљена у земљама ЕУ.

12. ПРИЛОЗИ

Прилог 12.1: Посебни прописи који садрже одредбе које надлежне институције примјењују у ППИС поступцима

Прилог 12.2: Закони и подзаконски акти којима прописује надлежност за ППИС за поједине институције,

Прилог 12.3: Успоредни преглед ТРИПС и Директива 2004/48/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 29. априла 2004. о провођењу права интелектуалне својине – БиХ закони.

Прилог 12.1 Посебни прописи који садрже одредбе које надлежне институције примјењују у ППИС поступцима

БиХ ЗАКОНИ - НАДЛЕЖНОСТ ЗА ППИС- ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОДЈЕЛА						
Назив закона	ИНСТИТУЦИЈА					
	ИНСПЕКТОРАТИ	ЦАРИНА	ПОЛИЦИЈА	ТУЖИЛАШТВА	СУДОВИ	
Закон о патенту(СГ БиХ 53/10)		Чл. 113. ст.1.	Носилац искључивих права према овом закону, који оправдано сумња да ће доби до увоза, транзита или извоза робе произведене супротно одредбама овог закона, може код органа надлежног за послове царине (у даљем тексту: царински орган) поднијети захтјев за заштиту својих права путем царинских мјера привременог задржавања робе од даљег пуштања у промет.	Чл. 101.	Лице чија су права, према овом закону, повријеђена (у даљем тексту: овлашћеник) може тражити заштиту тих права и накнаду штете од повредиоца тих права према општим правилима о накнади штете, ако овим законом није другачије одређено. Једнаку заштиту може тражити овлашћеник када пријети стварна опасност да ће његова права из овог закона бити повријеђена.	
Закон о жигу (СГ БиХ 53/10)	Чл. 100.	Инспекцијску контролу у вези с прекршајима, повреде жига, обавља инспекција надлежна за контролу тржишта у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.	Чл. 94. ст.1.	Исто као претходно	Чл. 81.	Повредом жига или права из пријаве, ако жиг буде накнадно признат, сматра се свако неовлашћено кориштење заштићеног знака у смислу члана 49. овог закона.

Закон о индустријском дизајну (СГ БиХ 53/10)	Чл. 99.	Инспекцијску контролу у вези с прекршајима, неовлаштеност кориштења индустријског дизајна, обавља инспекција надлежна за контролу тржишта у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине	Чл. 93. ст.1.	Исто као претходно	Чл. 80.	Повредом регистрованог индустријског дизајна или права из пријаве, ако индустријски дизајн буде накнадно признат, сматра се свако неовлаштено кориштење заштићеног дизајна у смислу члана 51. овог закона. Повредом индустријског дизајна сматра се и подражавање регистрованог индустријског дизајна. Приликом утврђивања да ли постоји повреда регистрованог индустријског дизајна, суд нарочито води рачуна о степену слободе ствараоца дизајна.					Чл. 79., Чл. 81. до 92.	(уређује се грађанско- правна заштита)
Закон о заштити ознака географског порјекла (СГ БиХ 53/10)	Чл. 88.	Инспекцијску контролу у вези с прекршајима, повреде регистрованог имена порјекла или земљописне ознаке, обавља инспекција надлежна за контролу тржишта у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине	Чл. 82. ст.1.	Исто као претходно	Чл. 72.	Повредом имена порјекла или географске ознаке сматра се свако неовлаштено кориштење имена порјекла или географске ознаке у смислу члана 54. овог закона и вршење неке од недопуштених радњи у смислу члана 55. овог закона.					Чл. 71., Чл. 73. до 81.	(уређује се грађанско- правна заштита)
Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ (СГ БиХ 14/10)	Чл. 55.	Инспекцијску контролу у вези с прекршајима повреде оплемењивачког права врши надлежна фитосанитарна инспекција.	Чл. 49. ст.1.	Исто као претходно	Чл. 37.	Повредом оплемењивачког права, у смислу члана 21. овог закона, сматра се свако неовлаштено кориштење заштићене сорте.					Чл. 36., Чл. 38. до 48.	(уређује се грађанско- правна заштита)
Закон ауторском и сродним правима (СГ БиХ 63/10)	Чл. 173.	Инспекцијски надзор у дијелу обављања промета робе и услуга у првом степену роводе инспекције у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине надлежне за контролу прописа из подручја промета робе и услуга (тржишта), а у другом степену министарства у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине надлежна за подручја промета робе и услуга (тржишта). Инспекција се проводи путем надлежних тржишних инспектора.	Чл. 166. ст.1.	Исто као претходно	Чл. 150.	Лице чија су права из овог закона повријеђена може тражити заштиту тих права и накнаду штете од њиховог повредноца према општим правилима о накнади штете, ако овим законом није другачије одређено.					Чл. 156. до 163.	(уређује се грађанско- правна заштита)
Закон о колективном остваривању ауторског и сродних права (СГ БиХ 63/10)	Чл. 43.	Инспекцијски надзор у вези са одређеним прекршајима врши инспекција надлежна за контролу тржишта у Федерацији Босне и Херцеговине, Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.										
Закон о вину, ракији и другим производима од грозња и вина (СГ БиХ 25 /08)	Чл. 70. ст. 2.	Службене контроле и примјену одредаба овога Закона обављају: Републичка управа за инспекцијске послове Републике Српске - инспекторат уз посредовање пољопривредних и тржишних инспектора, Федерална управа за инспекцијске послове уз посредовање кантонских пољопривредних и тржишних инспектора, као и инспекцијских служби Владе Брчко Дистрикта БиХ.		Није примјењиво								

ПРИЛОГ 12.2: Закони и подзаконски акти којима се прописује надлежност за ПШИС за поједине институције

СУДОВИ	ЗАКОНИ И ПОДЗАКОНСКИ АКТИ КОЈИМА СЕ ПРОПИСУЈЕ НАДЛЕЖНОСТ ЗА ПШИС ПОЈЕДИНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ			
	НАЗИВ ИНСТИТУЦИЈЕ	Назив закона	Подаци о објави	Члан релев. за ПШИС
	БиХ			
СУДОВИ	СУД БиХ (1)	Закон о суду БиХ	Службени гласник БиХ бр. 49/09, 74/09, 97/09	Чл. 7.
	РС			
	ВРХОВНИ (1)	Закон о судовима РС	Службени гласник РС 37/12	Чл. 35.
	ВИШИ ПРИВРЕДНИ (1)			Чл. 34.
	ОКРУЖНИ ПРИВРЕДНИ (5)			Чл. 33. тч г.
	ОКРУЖНИ (5)			Чл. 31.
ОСНОВНИ (19)	Чл. 30.			

ФБиХ			
ВРХОВНИ (1)	Закон о судовима у ФБиХ	Службене новине ФБиХ бр. 38/05, 22/06, 63/10, 72/10, 7/13	Чл. 29.
КАНТОНАЛНИ (10)			Чл. 28.
ОПШТИНСКИ (31)			Чл. 27. ст. 4. тчд
БД			
АПЕЛАЦИОНИ (1)	Закон о судовима дистрикта БиХ	Службени гласник БД бр. 19/07, 20/07, 39/09, 31/11	Чл. 21
ОСНОВНИ (1)			

ЗАКОНИ И ПОДЗАКОНСКИ АКТИ КОЈИМА СЕ ПРОПИСУЈЕ НАДЛЕЖНОСТ ЗА ППИС ПОЈЕДИНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ			
НАЗИВ ИНСТИТУЦИЈЕ	Назив закона	Подаци о објави	Члан релев. за ППИС
БиХ			
ТУЖИЛАШТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	Закон о тужилаштву БиХ	Службени гласник БиХ бр. 49/09	Чл. 12.
	Казнени закон БиХ	Службени гласник БиХ бр. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 и 8/10	
	Закон о казном поступку БиХ	Службени гласник БиХ бр. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 и 16/09	
РС			
РЕПУБЛИЧКО ТУЖИЛАШТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	Закон о тужилаштвима РС	Службени гласник РС 55/02, 85/03 и 37/06	Чл. 3.
ОКРУЖНО ТУЖИЛАШТВО (6)	Кривични Закон РС	Службени гласник РС бр. 49/03	
	Закон о кривичном поступку РС	Службени гласник РС бр. 53/12	
	Закон о кривичном поступку БиХ	Службени гласник БиХ бр. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 и 16/09	
ФБиХ			
ФЕДЕРАЛНО ТУЖИЛАШТВО ФЕДЕРАЦИЈЕ БиХ	Закон о федералном тужилаштву Федерације БиХ	Службене новине ФБиХ бр. 19/03	Чл. 3.
КАНТОНАЛНО ТУЖИЛАШТВО (10)	Казнени закон ФБиХ	Службене новине ФБиХ бр. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10 и 2/11	
	Казнени закон БиХ	Службени гласник БиХ бр. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 и 8/10	
	Закон о казном поступку Федерације БиХ	Службене новине ФБиХ бр. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06 и 27/07	
	Закон о казном поступку БиХ	Службени гласник БиХ бр. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 и 16/09	
БД			
ТУЖИЛАШТВО БРЧКО ДИСТРИКТА	Закон о тужилаштву Брчко дистрикта	Службени гласник БД бр. 19/07	Чл. 2.
	Казнени закон Брчко дистрикта	Службени гласник БД бр. 33/13	
	Казнени закон БиХ	Службени гласник БиХ бр. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 и 8/10	
	Закон о казном поступку Брчко дистрикта	Службени гласник БД бр. 33/13	
	Закон о казном поступку БиХ	Службени гласник БиХ бр. 36/03, 26/04, 32/07, 3/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 и 16/09	

ЗАКОНИ И ПОДЗАКОНСКИ АКТИ КОЈИМА СЕ ПРОПИСУЈЕ НАДЛЕЖНОСТ ЗА ППИС ПОЈЕДИНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ			
НАЗИВ ИНСТИТУЦИЈЕ	Назив закона	Подаци о објави	Члан релев. за ППИС
БиХ			
ДРЖАВНА АГЕНЦИЈА ЗА ИСТРАГЕ И ЗАШТИТУ-СИПА	Закон о Државној агенцији за истраге и заштиту	Службени гласник БиХ бр. 27/04, 63/04, 35/05, 49/09, 40/12	Чл. 3.
РС			
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РС	Закон о унутрашњим пословима РС	Службени гласник РС бр. 4/12	Чл. 4.
	Закон о полицијским службеницима	Службени гласник РС бр. 43/10	
	Кривични Закон РС	Службени гласник РС бр. 49/03	
	Кривични Закон БиХ	Службени гласник БиХ бр. 03/03	
	Закон о кривичном поступку РС	Службени гласник РС бр. 53/12	
	Закон о кривичном поступку БиХ	Службени гласник БиХ бр. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 и 16/09	
ФБиХ			
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА ФБиХ	Закон о унутрашњим пословима ФБиХ	Службене новине ФБиХ бр. 49/05	Чл. 2.
	Казнени закон ФБиХ	Службене новине ФБиХ бр. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10 и 2/11	
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА КАНТОНА (10)	Казнени закон БиХ	Службени гласник БиХ бр. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 и 8/10	
	Закон о казном поступку ФБиХ	Службене новине ФБиХ бр. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06 и 27/07	
КАНТОНАЛНА УПРАВА	Закон о казном поступку БиХ	Службени гласник БиХ бр. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08,	

	ПОЛИЦИЈЕ (10)		58/08, 12/09 и 16/09	
			БД	
	ПОЛИЦИЈА БРЧКО ДИСТРИКТА	Закон о полицији Брчко дистрикта	Службени гласник БД бр. 31/09, 60/10 и 31/11	Чл. 12.
		Казнени закон Брчко дистрикта	Службени гласник БД бр. 33/13	
		Казнени закон БиХ	Службени гласник БиХ бр. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05 53/06, 55/06, 32/07 и 8/10	
		Закон о казненом поступку Брчко дистрикта	Службени гласник БД бр. 33/13	
		Закон о казненом поступку БиХ	Службени гласник БиХ бр. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 и 16/09	

ЗАКОНИ И ПОДЗАКОНСКИ АКТИ КОЈИМА СЕ ПРОПИСУЈЕ НАДЛЕЖНОСТ ЗА ППИС ПОЈЕДИНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ				
НАЗИВ ИНСТИТУЦИЈЕ	НАЗИВ ЗАКОНА	ПОДАЦИ О ОБЈАВИ	ЧЛАН РЕЛЕВ. ЗА ППИС	
БиХ				
АГЕНЦИЈА ЗА НАДЗОР НАД ТРЖИШТЕМ БИХ (1)	Закон о надзору над тржиштем БиХ	Пречишћени текст ("Сл. гл. БиХ", бр. 45/04, 44/07 и 102/09	Чл. 6.ст.(2) Чл. 12.	
РС				
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ (1)	Закон о инспекцијама у РС (са Законом о измјенама и допунама и исправком)	"Службени гласник РС" број 74/10, 109/12, 117/12	Чл. 18., Чл. 12. у Закону о измјенама и допунама Закона о инсп.	
ИНСП. НАДЗ. У ЈЕД. ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ (5)	Закон о инспекцијама у РС (са Законом о измјенама и допунама и исправком)	"Службени гласник РС" број 74/10 109/12, 117/12	Чл. 18. Чл. 12. у Закону о измјенама и допунама Закона о инсп.)	
ФБиХ				
ФЕДЕРАЛНА УПРАВА ЗА ИНСП. ПОСЛОВЕ (1)	Закон о инспекцијама у ФБиХ	"Службене новине Федерације БиХ", број: 69/05		
КАНТОНАЛНА ЖУПАНИЈСКА УПРАВА ЗА ИНСП. ПОСЛОВЕ (10)	Закон о инспекцијама у ФБиХ	"Службене новине Федерације БиХ", број: 69/05		
	Закон о инспекцијама у ФБиХ	"Службене новине Федерације БиХ", број: 69/05		
БД				
ИНСПЕКТОРАТ БРЧКО ДИСТРИКТА(1)	Закон о инспекцијама Брчко Дистрикта БиХ (са исправком и Законом о измјенама и допунама)	Службени гласник БД бр. 24/08, 25/08, 20/13	Чл. 71. ст.1. тч. г) и м), ст. 2.	

ЗАКОНИ И ПОДЗАКОНСКИ АКТИ КОЈИМА СЕ ПРОПИСУЈЕ НАДЛЕЖНОСТ ЗА ППИС ПОЈЕДИНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ				
НАЗИВ ИНСТИТУЦИЈЕ	НАЗИВ ЗАКОНА	ПОДАЦИ О ОБЈАВИ	ЧЛАН РЕЛЕВ. ЗА ППИС	
БиХ				
ЦАРИНА	УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО – НЕИЗРАВНО ОПОРЕЗИВАЊЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ (УИНО)	Закон о управи за индиректно опорезивање	Службени гласник БиХ, бр. 89/05	
		Закон о жигу	Службени гласник БиХ, бр. 53/10	Чл. 97. ст.2.
		Закон о индустријском дизајну	Службени гласник БиХ, бр. 53/10	Чл. 96. ст.2.
		Закон о патенту	Службени гласник БиХ, бр. 53/10	Чл. 116. ст.2.
		Закон о заштити ознака географског порјекла	Службени гласник БиХ, бр. 53/10	Чл. 85. ст.2.
		Закон о ауторском и сродним правима	Службени гласник БиХ, бр. 63/10	Чл. 169. ст.2
		Одлука о провођењу царинских мјера за заштиту права носиоца жига	Службени гласник БиХ, бр. 41/12	Чл. 5.ст.1
		Одлука о провођењу царинских мјера за заштиту права носиоца индустријског дизајна	Службени гласник БиХ, бр. 41/12	Чл. 5.ст.1
		Одлука о провођењу царинских мјера за заштиту права носиоца патента	Службени гласник БиХ, бр. 41/12	Чл. 5.ст.1
		Одлука о провођењу царинских мјера за заштиту права носиоца ознаке географског порјекла	Службени гласник БиХ, бр. 41/12	Чл. 5.ст.1
	Одлука о провођењу царинских мјера за заштиту носиоца ауторског и сродних права	Службени гласник БиХ, бр. 41/12	Чл. 5.ст.1	

Прилог 12.3: Успоредни преглед ТРИПС и Директива 2004/48/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 29. априла 2004. о спровођењу права интелектуалне својине - БиХ закони

ТРИПС/ ПИС	Текст одредбе	Одговарајући пропис у БиХ
Чл. 41. Опште обавезе	<p>1. Чланице осигуравају да спровођење поступака наведених у овом дијелу буде доступна у њиховом законодавству како би се омогућиле ефикасне мјере против било које повреде права интелектуалне својине покривеног овим Споразумом, укључујући дјелотворна правна средства за спречавање повреда и правна средства довољно увјерљива за одвраћање од будућих повреда. Ови поступци се примјењују на начин којим се избегава стварање препрека за законито трговање и пружа сигурност од злоупотребе.</p> <p>2. Поступци у вези с остваривањем права интелектуалне својине су поштени и непристрани. Они нису беспотребно сложени или скупи, те не захтијевају неразумне временске рокове или непотребна одуговлачења.</p> <p>3. Мериторне одлуке у правним предметима су по могућности сачињене у писаном облику и образложене. Морају бити доступне барем странкама у поступку без непотребног одуговлачења. Одлуке о меритуму спора темеље се само на доказима у вези с којима је странкама пружена могућност изјашњавања.</p> <p>4. Странке у поступку имају могућност преиспитивања коначних управних одлука од стране суда и, зависно о одредбама о надлежности у правном поретку чланице зависно о важности предмета, барем правних аспеката првостепенске судске одлуке о меритуму. Међутим, нема обавезе за пружање могућности преиспитивања одлуке о ослобађању у казним предметима.</p> <p>5. Подразумијева се да овај Дио не ствара никакву обвезу оснивања судског система за остваривање права интелектуалне својине друкчијег од оног за остваривање права уопште, нити не утиче на способност чланица да остварују своје прописе уопште. Ништа у овом дијелу не ствара било какву обвезу у вези с расподелом ресурса између остваривања права интелектуалне својине и остваривања права уопште.</p>	(Начелна одредба)

Прилог 12.3., наставак 1;

ТРИПС/ ПИС	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
Чл. 42. Поштен и непристран поступак	<p>Чланице омогућују носилац има права грађанскоправни судски поступак у вези с остваривањем сваког права интелектуалне својине које је покривено овим Споразумом. Отпуженици имају право на писану обавијест која се доставља праводобно и садржи довољно појединости, укључујући основу захтјева. Странкама у поступку мора бити допуштено да буду заступане по самосталном правном заступнику, а у поступку се не постављају претешки захтјеви у вези с обавезатном личном присутношћу. Све странке у таквом поступку имају право да на одговарајући начин поткријепе своје захтјеве и да предоче све релевантне доказе. Поступак мора омогућити мјере за идентифицирање и заштиту повјерљиве информације, осим ако би то било супротно постојећим уставним одредбама.</p>	<p>- Закон о патенту, чл. 103.;</p> <p>- Закон о жигу, чл. 80.;</p> <p>- Закон о индустријском дизајну чл. 79.;</p> <p>- Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 71.;</p> <p>- Закон о заштити топографије интегрираног круга - примјењује се Закон о патенту;</p> <p>- Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 36.;</p> <p>- Закон о вину, ракији и другим производима од грозђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла.;</p> <p>- Закон о ауторском и сродним правима чл. 156.;</p> <p>- Закони о парничном поступку.;</p>

Чл. 43. Доказивање	<p>1. Судске власти су овлаштене, кад странка укаже на разумно доступне доказе који су довољни да поткријепе њезине захтјеве и када точно наведе доказе који су релевантни за доказивање оправданости њезиних захтјева који су под контролом супарничке странке, наложити противној странци да предочи те доказе, придржавајући се у одговарајућим случајевима услова који осигуравају заштиту повјерљиве информације.</p> <p>2. У случајевима у којима странка у поступку својевољно и без ваљаних разлога одбије приступ или на други начин не пружи потребне податке у разумном року или битно отежава поступак у вези с остваривањем права, чланица може судским властима дати право доношења привремених и коначних одлука, потврдиних или одбијајућих, на темељу предочених података, укључујући тужбени захтјев или наводе странке на чију је штету била ускраћена могућност приступа подацима под претпоставком да се странкама омогући да буду саслушане о наводима или доказима.</p>	<p>- Закон о патенту чл. 108.;</p> <p>- Закон о жигу чл. 87., 89.;</p> <p>- Закон о индустријском дизајну чл. 86., 88.;</p> <p>- Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 78., 80.;</p> <p>- Закон о заштити топографије интегрираног круга - примјењује се Закон о патенту;</p> <p>- Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 43., 45.;</p> <p>- Закон о вину, ракији и другим производима од грозђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла.;</p> <p>- Закон о ауторском и сродним правима чл. 161., 163.</p>
-----------------------	--	---

Прилог 12.3., наставак 2;

ТРИПС/ ПИС	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
Чл. 44. Налози	<p>1. Судске власти су овлаштене наложити странци да одустане од повреде права, између осталог, спречавањем уласка у трговачке канале под њезином надлежношћу увезене робе која укључује повреду права интелектуалне својине, одмах након обављеног царинског поступка. Чланице нису обавезатне такво овлаштење дати судским властима у вези са заштићеним предметом који је стечен или наручен од неке особе која унапријед није знала нити је могла знати да пословање с таквим предметом може проузрочити повреду права интелектуалне својине.</p> <p>2. Без обзира на остале одредбе овог Дијела и под претпоставком да одредбе дијела ИИ. које се посебно односе на употребу од стране државне власти, или трећих особа које имају допуштење државне власти, без допуштења носитеља права у складу с тим, чланице могу ограничити правна средства која им стоје на располагању против такве употребе на плаћање накнаде у складу с тачком (х) члана 31. У другим се случајевима примјењују правна средства из овог Дијела или, кад су та правна средства неспојива с правом чланице, на располагању морају бити деклараторне пресуде и примјерена накнада.</p>	<p>- Закон о патенту чл. 107. ст. 5.;</p> <p>- Закон о жигу 86. ст. 7. тч. а,б.;</p> <p>- Закон о индустријском дизајну чл. 85. ст. 7. тч. а,б.;</p> <p>- Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 77. ст. тч. а, б.;</p> <p>- Закон о заштити топографије интегрираног круга - примјењује се Закон о патенту;</p> <p>- Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 42. ст. 7. тч. а,б.;</p> <p>- Закон о вину, ракији и другим производима од грозђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла.;</p> <p>- Закон о ауторском и сродним правима чл. 161. ст. 5. тч. а,б.;</p>
Чл. 45. Накнада штете	<p>1. Судске власти су овлаштене наложити кршитељу да носиоцу права плати примјерену одштету ради накнаде штете коју је носилац права претрпио због повреде свог права интелектуалне својине од стране кршитеља који је знао, или је морао знати, да чини повреду.</p> <p>2. Судске власти су такође овлаштене наложити кршитељу да плати носиоцу права трошкове који могу укључивати и одговарајуће трошкове правног заступања. У одговарајућим случајевима чланице могу</p>	<p>- Закон о патенту чл. 104.;</p> <p>- Закон о жигу чл. 82.;</p> <p>- Закон о индустријском дизајну чл. 81.;</p> <p>- Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 73.;</p> <p>- Закон о заштити топографије интегрираног круга - примјењује се Закон о патенту;</p> <p>- Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 38.;</p> <p>- Закон о вину, ракији и</p>

	овлашћени судске власти да наложе накнаду за изгубљену зараду и/или плаћање унапријед предвиђене одштете чак и у случају кад кршитељ није знао нити је морао знати да чини повреду.	другим производима од грожђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла; - Закон о ауторском и сродним правима чл. 157.;
--	---	---

Прилог 12.3., наставак 3;

ТРИПС/ПИС	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
Чл. 46. Друга правна средства	С циљем ефикасног одвраћања од повреда права тијела судске власти требају имати овлашћења наредити да се роба за коју је установљено да је предмет повреде, без било какве накнаде, избаци из трговачких канала тако да се избјегне наношење штете носиоцу права или да се, ако то није у супротности с постојећим уставним одредбама, уништи. Тијела судске власти такођер требају имати овлашћења да наложе да се материјали и прибор претежно кориштени у стварању робе којом се повређују права, без било какве накнаде, избаци из трговачких канала тако да се опасност од даљње повреде сведе на најмању мјеру. Пригодом разматрања таквих захтјева узима се у обзир однос између озбиљности повреде и наложених правних средстава као и интереси трећих особа. У вези с робом с кривотвореним жиговима, једноставно одстрањивање жига с противправно означене робе није довољно, осим у изнимним случајевима, да би се омогућило пуштање такве робе у трговачке канале.	- Закон о патенту чл. 103.; - Закон о жигу чл. 80.; - Закон о индустријском дизајну чл. 79.; - Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 71.; - Закон о заштити топографије интегрисаног круга примјењује се Закон о патенту; - Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 36.; - Закон о вину, ракији и другим производима од грожђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла; - Закон о ауторском и сродним правима чл. 156.;
Чл. 47. Право на информацију	Осим ако је у нескладу с озбиљношћу повреде, чланице могу прописати да тијела судске власти имају овлашћења да наложе кршитељу да обавијести носитеља права о идентитету трећих особа укључених у производњу и дистрибуцију робе или услуга које су предмет повреде као и о њиховим дистрибуцијским каналима.	- Закон о патенту чл. 109.; - Закон о жигу чл. 88.; - Закон о индустријском дизајну чл. 87.; - Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 79.; - Закон о заштити топографије интегрисаних кола - примјењује се Закон о патенту; - Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 44.; - Закон о вину, ракији и другим производима од грожђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла; - Закон о ауторском и сродним правима чл. 162.;

Прилог 12.3., наставак 4;

ТРИПС/ПИС	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
Чл. 48. Накнада штете туженом	1. Судске власти имају овлашћења да наложе странци на чију су захтјев подузете мјере и која је злоупотребила поступак остваривања да пружи странци која је погођена неоправданом забраном или ограничењем примјерену одштету за штету претрпљену споменутом злоупорабом. Судске власти такођер имају овлашћења наложити предлагатељу да оптуженоме плати трошкове, који могу укључивати и одговарајуће трошкове правног заступања. 2. У вези с примјеном било којег прописа који се односи на заштиту или остваривање права интелектуалне својине, чланице једино изузимају тијела јавне власти и службенике од	- Закон о патенту чл. 108. ст.6. - Закон о жигу чл. 90. - Закон о индустријском дизајну чл. 89. - Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 81. - Закон о заштити топографије интегрисаних кола - примјењује се Закон о патенту - Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 46. - Закон о вину, ракији и другим производима од грожђа и вина - примјењује се Закон о

	одговорности да одговарајућим мјерама поправе штету кад су поступци подузети или намјеравани у доброј вјери тијеком примјене таквих прописа.	заштити ознака географског порјекла - Закон о ауторском и сродним правима чл. 161. ст. 6. тч. ц.
Чл. 49. Управни поступци	Ако се мериторно одлучивало о грађанскоправној одговорности у управном поступку, такав поступак је сукладан начелима једнаким у суштини онима одређеним у овом одјељку.	(Начелна одреба)

Прилог 12.3., наставак 5;

ТРИПС/ПИС	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
Чл. 50. Привремене мјере	1. Судске власти овлаштене су да наложе хитне и дјелотворне привремене мјере: (а) ради спречавања настанка повреде било којег права интелектуалне својине, а посебно ради спречавања улаза робе у трговачке канале у њиховој надлежности, укључујући увозну робу одмах након провођења царинског поступка; (б) ради очувања релевантних доказа везано уз наводне повреде права. 2. Судске су власти овлаштене, кад је то примјерено, привремене мјере примјенити без саслушања друге странке, посебно у случајевима када би вјеројатна последица одлагања била ненадокнадива штета за носитеља права или у случајевима када постоји очигледна опасност од уништавања доказа. 3. Судске су власти овлаштене тражити од предлагатеља да пружи разумно доступне доказе како би се у довољној мјери увјериле да је предлагатељ носитељ права и да је предлагатељево право повријеђено или да постоји непосредна опасност од повреде, и наложити предлагатељу да положи каузију или одговарајуће осигурање довољно за заштиту туженог и спречавање злоупотребе. 4. Када су привремене мјере одређене без саслушања друге странке, погођене странке се обавјешћују најкасније одмах по извршењу мјера. Преиспитивање се, укључујући право на саслушање, обавља на захтјев туженога у разумном року након обавијести о мјерама, заједно с одлуком да ли ће се мјере измијенити, укинути или потврдити. 5. Од подносиоца захтјева могу се тражити остале информације потребне за идентификацију робе од стране тијела које проводи привремене мјере. 6. Не доводећи у питање ставак 4., привремене мјере подузете на темељу ставака 1. и 2., на захтјев туженика, опозивају се или се на други начин стављају изван снаге, ако поступак за доношење одлуке о меритуму спора није покренут унутар разумног рока, одређеног од стране судске власти која је донијела одлуку о таквим мјерама када је то према праву чланице допуштено или, у недостатку те одредбе, у року не дужем од 20 радних	- Закон о патенту чл. 107.; - Закон о жигу чл. 86.; - Закон о индустријском дизајну чл. 85.; - Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 77.; - Закон о заштити топографије интегрисаних кола - примјењује се Закон о патенту; - Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 42.; - Закон о вину, ракији и другим производима од грожђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла; - Закон о ауторском и сродним правима чл. 160.;

дана или 31 календарског дана, који год од њих је дуљи. 7. У случају када се привремене мјере укидају или када оне престају због неког чина или пропуста предлагатеља, или када се накнадно установи да није било повреде или опасности од повреде права интелектуалне својине, судске власти су овлаштене да наложе предлагатељу, на захтјев туженика, да плати туженику одговарајућу накнаду због штете нанесене овим мјерама. 8. Ако се било која привремена мјера може наложити у управном поступку, тај поступак мора у основи бити у складу с начелима постављеним у овом одјелјку.	
---	--

Прилог 12.3., наставак 6;

ТРИПС/ ПИС	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
Чл. 51. – 60. Посебне претпоставке у вези с пограничним мјерама	Зауостављање од стране царинских власти У складу с ниже наведеним одредбама, чланице усвајају поступке који омогућавају носиоцу права, који има ваљане разлоге за сумњу да може доћи до увоза робе с кривотвореним жигом или неовлаштено умножених примјерака дјела заштићеног ауторским правом, да поднесе писани захтјев надлежном тијелу, било управном или судском, да царинско тијело зауставе пуштање такве робе у слободни оптицај. Чланице могу омогућити примјену таквог поступка и у вези с робом којом се на други начин повређују права интелектуалне својине, ако су испуњене претпоставке из овог одјелјка. Чланице могу такођер одредити одговарајуће поступке од стране царинских власти у вези са зауостављањем пуштања робе у вези с којом су повријеђена наведена права намијењене извозу с њезиног државног подручја. Примјена Од сваког носитеља права који покреће поступак према чланку 51. захтјева се пружање прикладног доказа који задовољава надлежна тијела да, у складу прописима земље у коју се увози, утврде постојање прима фације повреда права интелектуалне својине носитеља права, те давање довољно детаљног описа робе како би била лако препознатљива царинским властима. Надлежна тијела извјештају предлагатеља у разумном року о прихваћању захтјева и, кад је одређено од надлежног тијела, о раздобљу тијekom којег царинско тијело проводе те мјере. Кауција или еквивалентно осигурање 1. Надлежна тијела овлаштена су од предлагатеља тражити кауцију или еквивалентно осигурање довољно да би се заштитно туженик и надлежно тијело и да се спријечи злоупотреба. Таква кауција или еквивалентно осигурање не спречава безразложно прибјегавање истим поступцима. 2. Када у складу захтјева из овог одјелјка царинско тијело зауставе пуштање у слободни оптицај робе која укључује индустријско обликовање, патенте, планове распореда или необјављене информације, на темељу одлуке која није судска или од неке друге самосталне власти, а рок одређен	- Закон о патенту чл. 113. - 116. - Закон о жигу чл. 94. - 97. - Закон о индустријском дизајну чл. 93. - 96. - Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 82. - 85. - Закон о заштити топографије интегрираног круга - примјењује се Закон о патенту - Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 49. - 52. - Закон о вину, ракији и другим производима од грождја и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла - Закон о ауторском и сродним правима чл. 166. – 169.

чланком 55. је истекао а да је за то надлежно тијело није одобрило привремено ослобађање, и под претпоставком да су сви остали услови за увоз испуњени, власник, увозник или приматељ дотичне робе има право на њезино ослобађање по полагању осигурања у износу довољном за заштиту носитеља права од било које повреде. Плаћање таквог полага не ограничава остала правна средства доступна носиоцу права, а разумијева се да се полож враћа ако носитељ права не постави свој захтјев у разумном року. Обавијест о зауостављању Увозник и предлагатељ се обавијештају, без одлагања, о зауостављању робе у складу чланку 51. Трајање зауостављања	
--	--

Прилог 12.3., наставак 7, Чл. 51. – 60.;

ТРИПС/ ПИС	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
	Ако се, у раздобљу не дужем од десет радних дана након што је подносиоцу захтјева достављена обавијест о зауостављању, царинско тијело не обавијесте да је поступак за одлучивање о меритуму предмета покренула странка која није туженик, или да је надлежно тијело донијело привремене мјере којима се продужује зауостављање пуштања робе, роба се пушта под претпоставком да су задовољени сви остали услови за увоз или извоз; у одговарајућим случајевима ово се раздобље може продужити за даљњих десет радних дана. Ако је покренут поступак за мериторно одлучивање о предмету, ревизија поступка, укључујући и право на саслушање, се одзива на захтјев туженика, а с циљем одлучивања у оквиру разумног рока о томе хоће ли се мјере измјенити, опозвати или потврдити. Без обзира на горе наведено, код обустављања или укидања мјера зауостављања робе у складу привременим судским мјерама, примјењују се одредбе ставка 6. члана 50. Одштета увознику и власнику робе Надлежна тијела овлаштена су наложити подносиоцу захтјева да плате увознику, приматељу и власнику робе прикладну накнаду за сваку штету проузрочену неоправданим задржавањем робе или задржавањем робе пуштене у промет у складу чланку 55. Право на преглед и обавијештавање Не доводећи у питање заштиту повјерљивих информација, чланице прописују да су надлежна тијела овлаштена да пруже dostatну могућност за преглед робе задржане од царинско тијело како би се поткријепили захтјеви носитеља права. Надлежна тијела такођер су овлаштена дати увознику једнаку могућност за преглед такве робе. Кад је донесена позитивна одлука о меритуму спора, чланице могу овлашћивати надлежна тијела да обавијесте носитеља права о именима и адресама пошиљатеља, увозника и приматеља, и о количини те	

робе. Поступање по службеној дужности Кад чланице захтијевају да надлежна тијела дјелују самоиницијативно и обуставе пропуштање робе за коју имају прима фасије доказ о повреди права интелектуалне својине: (а) надлежна тијела могу увијек затражити од носитеља права сваку информацију која им може помоћи у извршавању ове овлашћења; (б) увозник и носитељ права је одмах обавијештен о обустави. Кад увозник уложи жалбу против обуставе код надлежних тијела, обустава подлијеже, мутатис мутандис, условима из члана 55.; (ц) чланице једино изузимају тијела јавне власти и службенике од одговорности да одговарајућим мјерама поправе штету када су поступци подузети или намјеравани у доброј вјери. Правна средства	
---	--

Прилог 12.3., наставка 8, Чл. 51. – 60.;

ТРИПС/ ПИС	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
	Не доводећи у питање остала права дјеловања која су отворена носиоцу права и која подлијежу праву туженика на тражење преиспитивања од судске власти, надлежна тијела овлаштена су наложити да се уништи или уклони роба у вези с којом се повређују права у складу с начелима из члана 46. У вези с робом с кривотвореним жигом, надлежна тијела не дозвољавају поновни извоз исте робе у неизмијењеном стању или подвргавање исте друкчијем царинском поступку, осим у изузетним околностима. Увоз малих количина Чланице могу изузети из примјене горе наведених одредаба малу количину робе некомерцијалне нарави у путничкој особној пртљази или послане у малим пошиљкама.	

Прилог 12.3., чл. 61.;

ТРИПС/ ПИС	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
Чл. 61. Казнене одребе	Прописује се обвеза вођења казних поступака и одређивању казни који се имају примјењивати барем у случајевима намјерног кривотворења жига или неовлаштеног умножавања дјела заштићеног ауторским правом на комерцијалној разини. Таква се могућност даје и за остале повреде интелектуалне својине.	- Кривични закон БиХ чл. 208. ст.1 - Кривични закон ФБиХ чл. 259. - Кривични закон БД-а чл. 253. - Кривични закон РС чл. 272., 273

Прилог 12.3, наставка 9;

Директива 2004/48/ЕЗ – релевантни чланци	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
Члан 3. Општа обвеза	1. Државе чланице морају предвидјети мјере, поступке и правна средства што су потребни ради осигурања провођења заштите права интелектуалне својине што их обухвата ова Директива. Те мјере, ти поступци и та правна средства морају бити поштени и непристрани и не смију бити непотребно комплицирани или скупи те не смију повлачити за собом неразумне рокове или неоправдане одгоде. 2. Те мјере, ти поступци и та правна средства морају такођер бити учинковити, размјерни и морају одвраћати од повреде права те се морају	Нема одговарајуће одребе

	примјењивати на начин да се избјегне стварање запрета законитој трговини и предвиди заштита од њихове злоупотребе.	
Члан 4. Особе овлаштене за подношење захтјева за примјену мјера, поступака и правних средстава	1. Као особе које имају право захтијевати примјену мјера, поступака и правних средстава из овог Поглавља државе чланице морају признати: (а) носитеље права интелектуалне својине према одредбама закона који се примјењује; (б) све друге особе које су овлаштене рабити та права, посебице лиценце, у мјери у којој је то допуштено одредбама закона који се примјењује и у складу с тим одредбама; (ц) тијела која се баве колективним остваривањем права интелектуалне својине, редовито призната као тијела која имају право заступати носитеље права интелектуалне својине у мјери у којој је то допуштено одредбама закона који се примјењује и у складу с тим одредбама; (д) тијела за стручну заштиту која су редовито призната као тијела која имају право заступати носитеље права интелектуалне својине у мјери у којој је то допуштено одредбама закона који се примјењује и у складу с тим одредбама.	- Закон о патенту чл. 103. - Закон о жигу чл. 84. - Закон о индустријском дизајну чл. 83. - Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 71. - Закон о заштити топографије интегрираног круга - примјењује се Закон о патенту - Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 40. - Закон о вину, ракији и другим производима од грозња и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла - Закон о ауторском и сродним правима чл. 147.

Прилог 12.3., наставка 10;

Директива 2004/48/ЕЗ - релевантни чланци	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
Члан 5. Пресумпција ауторства или власништва	Члан 5. У сврху примјене мјера, поступака и правних средстава предвиђених у овој Директиви, (а) ако би се аутор књижевних или умјетничких дјела, у недостатку доказа о супротном, сматрао таквим и према томе имао право покретати поступке поводом повреде права, dostatно је да је његово име на уобичајени начин наведено на дјелу (б) одредба из (а) примјењује се мутатис мутандис на носитеље ауторском праву сродних права у погледу њихових предмета заштите.	- Закон о ауторском и сродним правима чл. 10., 11.;
Члан 6. Докази	1. Државе чланице морају осигурати да на захтјев странке која је предочила разумно доступне доказе dostatне за потпору њезиних тужбених захтјева и која је у потпору тих захтјева навела доказе који су под контролом противне странке, надлежне судске власти могу наложити да противна странка предочи такве доказе, подложно заштити повјерљивих информација. У смислу овог ставка државе чланице могу предвидјети да надлежна судска власт разумним доказима сматра разуман узорак знатног броја примјерака дјела или било којег другог предмета заштите. 2. Под истим условима у случају повреде права извршене на комерцијалној разини државе чланице морају подузети мјере које су потребне да би се надлежним судским властима омогућило да на захтјев странке наложе, кад је прикладно, доставу банковних, финансијских или комерцијалних докумената који су под контролом противне странке, подложно заштити повјерљивих информација.	- Закон о патенту чл. 110.; - Закон о жигу чл. 89.; - Закон о индустријском дизајну чл. 88.; - Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 80; - Закон о заштити топографије интегрираног круга - примјењује се Закон о патенту; - Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 45.; - Закон о вину, ракији и другим производима од грозња и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла; - Закон о ауторском и сродним правима чл. 163.;

Прилог 12.3, наставак 11, члан 7;

Директива 2004/48/ЕЗ - релевантни чланци	Текст одредбе	Одговарајући пропис у БиХ
Члан 7. Мјере за очување доказа	1. Државе чланице морају осигурати да и прије почетка поступка за доношење одлуке о меритуму надлежне судске власти могу, на захтјев странке која је предочила разумно доступне доказе у потпору својих тврдњи да се повређује њезино право интелектуалне својине или да постоји опасност од такве повреде, наложити брзе и ефикасне мјере за очување релевантних доказа о наводној повреди права, подложно заштити повјерљивих информација. Такве мјере могу укључивати детаљан опис робе која повређује право уз узимање узорака или без њихова узимања или, физичку заплъену такве робе и, у одговарајућим случајевима, материјала и алата рабљених у производњи и/или дистрибуцији те робе те докумената који се на њу односе. Те се мјере, ако је потребно, подузимању и без саслушања друге странке, посебнице кад би било каква одгода могла нанијети ненадокнадиву штету носиоцу права или кад је очито да постоји опасност од уништења доказа. Кад су мјере за очување доказа донесене без саслушања друге странке, странке на које се то односи о томе морају бити без одлагања обавијештене, а најкасније након провођења мјера. На захтјев странака на које се то односи проводи се ревизија која укључује право на саслушање, како би се у разумном року након обавијести о мјерама донијела одлука о томе хоће ли се те мјере измијенити, укинуги или потврдити. 2. Државе чланице морају осигурати да мјере за очување доказа могу бити подложне полагању од стране подносиоца захтјева одговарајуће јамчевине или еквивалентног јамства што су намијењени осигурању накнаде било какве штете претрпљене од стране туженика како је предвиђено у ставку 4.	- Закон о патенту чл. 108.; - Закон о жигу чл. 87.; - Закон о индустријском дизајну чл. 86.; - Закон о заштити ознака географског порјекла - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла.; - Закон о заштити топографије интегрираног круга - примјењује се Закон о патенту; - Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 49.; - Закон о вину, ракији и другим производима од трожђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла.; - Закон о ауторском и сродним правима - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла.;

Прилог 12.3., наставак 12, члан 7;

Директива 2004/48/ЕЗ - релевантни чланци	Текст одредбе	Одговарајући пропис у БиХ
Члан 7., наставак Мјере за очување доказа	3. Државе чланице морају осигурати да се на захтјев туженика мјере за очување доказа укидају или да на други начин престаје њихов учинак не доводећи у питање накнаду штете која може бити затражена, ако подносилац захтјева не покрене поступак за доношење одлуке о меритуму пред надлежном судском власти у разумном року што га утврђује судска власт која је наложила мјере, кад то држава чланица допушта или, ако рок	

није тако утврђен, у року који није дужи од 20 радних дана или 31 календарског дана, зависно о томе који је рок дужи.
4. Кад су мјере за очување доказа укинуге или кад су престале вриједити због било којег поступка или пропуста или кад је накнадно утврђено да није било повреде или опасности од повреде права интелектуалне својине, судске власти морају бити овлаштене на захтјев туженика наложити подносиоцу захтјева да туженику плати одговарајућу накнаду за било какву штету нанесену тим мјерама.
5. Државе чланице могу подузети мјере за заштиту идентитета свједока.

Прилог 12.3., наставак 13, члан 8;

Директива 2004/48/ЕЗ - релевантни чланци	Текст одредбе	Одговарајући пропис у БиХ
Члан 8. Право на информацију	1. Државе чланице морају осигурати да у контексту поступака поводом повреде права интелектуалне својине и у одговору на оправдан и размјеран захтјев тужитеља, надлежна судска власт може наложити да информације о подријетлу и дистрибуцијској мрежи роба или услуга које повређују право интелектуалне својине морају доставити прекршилац права и/или друга особа: (а) за коју је утврђено да на комерцијалној разини посједује робу која повређује право; (б) за коју је утврђено да се на комерцијалној разини користи услугама које повређују право; (ц) за коју је утврђено да на комерцијалној разини пружа услуге које се користе у активностима које повређују право; Или (д) коју је особа из тачака (а), (б) или (ц) навела као особу која је укључена у производњу, творничку производњу или дистрибуцију те робе или пружање тих услуга. 2. Информације из ставка 1. морају, како је примјерено, садржавати: (а) имена и адресе произвођача, творничара, дистрибутера, добављача и других претходних посједника робе или услуга као и продавца на велико те продавца на мало којима је та роба намијењена; (б) информације о количинама које су произведене, творнички произведене, отпремљене, примљене или наручене као и о цијени добивеној за дотичну робу или за дотичне услуге. 3. Ставки 1. и 2. примјењују се без утјечаја на друге законске одредбе које: (а) носитељима права признају право на добивање потпунијих информација; (б) уређују употребу информација приопћених према овом чланку у	- Закон о патенту чл. 109.; - Закон о жигу чл. 88.; - Закон о индустријском дизајну чл. 87.; - Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 79.; - Закон о заштити топографије интегрираног круга - примјењује се Закон о патенту; - Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 40.; - Закон о вину, ракији и другим производима од трожђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла.; - Закон о ауторском и сродним правима чл. 162.;

<p>грађанскоправним или казненоправним поступцима;</p> <p>(ц) уређују одговорност за злоупотребу права на информације; или</p> <p>(д) омогућују одбијање пружања информација које би присиле особу из ставака 1. да призна своје судјеловање или судјеловање својих блиских рођака у повреди права интелектуалне својине; или</p> <p>(е) уређују заштиту повјерљивости извора информација или обраду особних података.</p>
--

Прилог 12.3., наставак 14, члан 9;

Директива 2004/48/ЕЗ - релевантни чланци	Текст одредбе	Одговарајући пропис у БиХ
Члан 9. Привремене мјере и мјере предострожности	<p>1. Државе чланице морају осигурати да судске власти могу, на захтјев подносиоца захтјева:</p> <p>(а) издати наводном прекршиоцу права привремени судски налог намијењен спречавању било какве непосредне повреде права интелектуалне својине или забрани, на привременој основи и подложно, ако је прикладно, плаћању повратне казне (казне за поновну повреду) кад је та казна предвиђена националним законом, наставак наводне повреде тог права или подлагању таква наставак полагању јамстава ради осигурања накнаде штете носиоцу права; привремени судски налог може се под истим условима издати и посреднику чијим се услугама користила трећа странка за повреду права интелектуалне својине; судски налози који се издају посредницима чијим се услугама користи трећа странка за повреду ауторског права или сродних права обухваћени су Директивом 2001/29/ЕЗ;</p> <p>(б) наложити одузимање или предају робе за коју се сумња да повређује право интелектуалне својине како би се спријечио њезин улазак у комерцијалне канале или њезино кретање унутар тих канала.</p> <p>2. У случају повреде права почињене на комерцијалној разини државе чланице морају осигурати да судске власти могу из предострожности наложити одузимање покретне и непокретне имовине наводног прекршилаца права, укључујући блокирање његова банковног рачуна и других прихода, ако оштећена странка предочи околности које би могле довести у опасност накнаду штете. У ту сврху, надлежне власти могу наложити доставу банковних, финансијских или комерцијалних докумената или одговарајући приступ релевантним информацијама.</p> <p>3. У погледу мјера из ставака 1. и 2. судске власти морају бити овлаштене захтијевати од подносиоца захтјева да достави</p>	<p>- Закон о патенту чл. 107.;</p> <p>- Закон о жигу чл. 86.;</p> <p>- Закон о индустријском дизајну чл. 85.;</p> <p>- Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 77.;</p> <p>- Закон о заштити топографије интегрисаног круга - примјењује се Закон о патенту;</p> <p>- Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 42.;</p> <p>- Закон о вину, ракији и другим производима од прожђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла;</p> <p>- Закон о ауторском и сродним правима чл. 160.;</p>

<p>све разумно доступне доказе како би се с датном сигурношћу увјериле да је подносилац захтјева носилац права те да се његово право повређује или да постоји непосредна опасност од такве повреде.</p> <p>4. Државе чланице морају осигурати да привремене мјере из ставака 1. и 2. могу, у одговарајућим случајевима, бити донесене без саслушања туженика, посебиче кад би било какво одлагање могло проузрочити ненадокнадиву штету носиоцу права. У такву случају странке о томе морају бити без одлагања обавијештене, а најкасније након провођења тих мјера.</p>
--

Прилог 12.3., наставак 15, члан 9, наставак;

Директива 2004/48/ЕЗ - релевантни чланци	Текст одредбе	Одговарајући пропис у БиХ
Члан 9., наставак Привремене мјере и мјере предострожности	<p>На захтјев туженика проводи се ревизија, која укључује право на саслушање, како би се у разумном року након обавијести о мјерама донијела одлука о томе хоће ли се те мјере измијенити, укинути или потврдити.</p> <p>5. Државе чланице морају осигурати да се на захтјев туженика привремене мјере из ставака 1. и 2. укидају или да на други начин престаје њихов учинак, ако подносилац захтјева не покрене поступак за доношење одлуке о меритуму пред надлежном судском власти у разумном року што га утврђује судска власт која је наложила мјере, кад то допушта закон државе чланице или, ако рок није тако утврђен, у року од највише 20 радних дана или 31 календарског дана, зависно о томе који је рок дужи.</p> <p>6. Надлежне судске власти могу привремене мјере из ставака 1. и 2. условати полагањем одговарајуће јамчевине или еквивалентног јамства што су намијењени осигурању накнаде за било какву штету претрпљену од стране туженика како је предвиђено у ставу 7.</p> <p>7. Кад су привремене мјере укинуте или кад су престале вриједити због било којег поступка или пропуста подносиоца захтјева или кад је накнадно утврђено да није било никакве повреде или опасности од повреде права интелектуалне својине, судске власти морају бити овлаштене на захтјев туженика наложити подносиоцу захтјева да туженику пружи одговарајућу накнаду за било какву штету нанесену тим мјерама.</p>	

Прилог 12.3., наставак 16, чланци 10 и 11;

Директива 2004/48/ЕЗ - релевантни чланци	Текст одредбе	Одговарајући пропис у БиХ
Члан 10. Корективне мјере	1. Не доводећи у питање било какву накнаду штете што се плаћа носиоцу права због повреде његових права и без икакве накнаде, државе чланице морају осигурати да надлежна судска власт на захтјев подносиоца захтјева може наложити да се подуму одговарајуће мјере у погледу робе за коју је установила да повређује неко право интелектуалне својине и, у одговарајућим случајевима, у погледу материјала и прибора што су првенствено рабљени у стварању или производњи те робе. Такве мјере укључују: (а) повлачење из трговачких канала; (б) потпуно уклањање из трговачких канала; или(ц) уништење 2. Судске власти морају наложити да се те мјере provedу на трошак прекршиоца права, осим ако се позову на одређене разлоге да то не учине. 3. У разматрању захтјева за провођења корективних мјера мора се узети у обзир потреба размјера између тежине повреде и наложених правних средстава као и интереса трећих странака.	- Закон о патенту чл. 103.; - Закон о жигу чл. 80.; - Закон о индустријском дизајну чл. 79.; - Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 71.; - Закон о заштити топографије интегрираног круга примјењује се Закон о патенту; - Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 36.; - Закон о вину, ракији и другим производима од грозђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла; - Закон о ауторском и сродним правима чл. 156.;
Члан 11. Судски налози	Кад је донесена судска одлука којом је установљена повреда права интелектуалне својине државе чланице морају осигурати да судске власти могу издати прекршиоцу права судски налог који забрањује наставак повреде права. Кад је то предвиђено националним законом непоступање у складу са судским налогом подложно је, ако је прикладно, плаћању казне за поновну повреду, како би се осигурало поступање у складу са судским налогом. Државе чланице морају осигурати носилацима права и могућност подношења захтјева за издавање судског налога посредницима чије се услуге користе за повреду права интелектуалне својине, без утјецаја на члан 8. став (3) Директиве 2001/29/ЕЗ.	Нема одредби

* ОДРЕДБА НЕ ЗАХТИЈЕВА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ
Прилог 12.3., наставак 17, чланци 12 и 13;

Директива 2004/48/ЕЗ - релевантни чланци	Текст одредбе	Одговарајући пропис у БиХ
Члан 12., Алтернативне мјере	Државе чланице морају предвидјети да у одговарајућим случајевима и на захтјев особе која би могла бити подложна мјерама предвиђеним у овом Одјељку надлежне судске власти могу умјесто примјене мјера предвиђених у овом Одјељку наложити плаћање новчане накнаде оштећеној	- Закон о парничном поступку пред Судом БИХ, чл. 323. - Закон о парничном поступку ФБИХ, чл. 127. - Закон о парничном поступку БД, чл. 121., 122.; - Закон о парничном поступку РС, чл. 127.;

	странци, ако је та особа поступила ненамјерно и ненемарно и ако би јој провођење дотичних мјера нанијела несразмјерну штету те ако се новчана накнада оштећеној странци покаже разумно задовољавајућом.	
Члан 13., Накнаде штете	1. Државе чланице морају осигурати да надлежне судске власти на захтјев оштећене странке наложе прекршиоцу права, који је знајући то или имајући разумне разлоге то знати повређивао право, да плати носиоцу права накнаду која одговара стварној штети која му је нанесена повредом права. При одређивању накнаде штете судске власти: (а) морају узети у обзир све одговарајуће аспекте као што су то негативне економске последице за оштећену странку, укључујући изгубљену добит, непоштено стечену добит прекршиоцаа права и, у одговарајућим случајевима, елементе који нису господарски чимбеници као што је то морална штета нанесена носиоцу права повредом његових права; или (б) као алтернативу точки (а) оне могу у одговарајућим случајевима одредити накнаду штете у паушалном износу на темељу елемената као што су то барем износи накнада или пристојби које би прекршиоц права морао платити да је затражио допуштење за употребу дотичног права интелектуалне својине. 2. Кад је прекршилац права повређивао право а да то није знао или није имао разумне разлоге то знати, државе чланице могу одредити да судске власти могу наложити поврат добити или накнаду штете који могу бити унапријед утврђени.	- Закон о патенту чл. 104.; - Закон о жигу чл. 82.; - Закон о индустријском дизајну чл. 81.; - Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 73.; - Закон о заштити топографије интегрисаних кола - примјењује се Закон о патенту.; - Закон о заштити нових биљних сорти у БиХ чл. 38.; - Закон о вину, ракији и другим производима од грозђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла; - Закон о ауторском и сродним правима чл. 157.;

Прилог 12.3., наставак 18, чланци 14, 15 и 19;

Директива 2004/48/ЕЗ - релевантни чланци	Текст одредбе	Одговарајући пропис у БиХ
Члан 14. Судски трошкови	Државе чланице морају осигурати да разумне и размјерне трошкове поступка и друге трошкове што их је имала странка која је добила спор у правилу подмирује странка која је изгубила спор, осим ако то не допушта праведност.	- Закон о парничном поступку пред Судом БИХ, чл. 323. ст. 1.; - Закон о парничном поступку ФБИХ, чл. 183. ст.3.; - Закон о парничном поступку БД, чл. 119. ст.1.; - Закон о парничном поступку РС, чл. 386. ст. 1.;
Члан 15., Објављивање судских одлука	Државе чланице морају осигурати да у поступцима покренутим поводом повреде права интелектуалне својине судске власти могу наложити, на захтјев подносиоца захтјева и на трошак прекршиоцаа права, одговарајуће мјере обзаве информације о одлуци, укључујући излагање одлуке и	- Закон о патенту чл. 109.; - Закон о жигу чл. 88.; - Закон о индустријском дизајну чл. 87.; - Закон о заштити ознака географског порјекла чл. 79.; - Закон о заштити топографије интегрисаних кола - примјењује се Закон о патенту; - Закон о заштити нових

	њезину објаву у цијелости или дијеломично. Државе чланице могу предвидјети и додатне мјере објаве које су примјерене одређеним околностима укључујући испрпно оглашавање.	биљних сорти у БиХ чл. 44.; - Закон о вину, ракији и другим производима од грожђа и вина - примјењује се Закон о заштити ознака географског порјекла; - Закон о ауторском и сродним правима чл. 162.;
Члан 19., Размјена информација и дописника	У сврху промоције сарадње, укључујући размјену информација, између држава чланица и држава чланица и Комисије свака држава чланица мора именовати једног националног дописника или више њих за сва питања која се односе на провођења мјера предвиђених овом Директивом. Податке о националном дописнику држава чланица мора доставити другим државама чланицама и Комисији.	Нема одредби

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na drugom dijelu 163. sjednice, održane 15.1.2019. godine, donijelo je

ODLUKU O USVAJANJU STRATEGIJE PROVOĐENJA PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA U BOSNI I HERCEGOVINI 2018. - 2022. GODINA

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom usvaja se Strategija provođenja prava intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini 2018. - 2022. godina, koja je data u prilogu ove Odluke i njen je sastavni dio.

Član 2.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 33/19
15. januara 2019. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

STRATEGIJA PROVOĐENJA PRAVA INTELLEKTUALNOG VLASNIŠTVA U BOSNI I HERCEGOVINI 2018.- 2022. GODINA

Mostar, 2018. godine

POPIS SKRAĆENICA

BiH - Bosna i Hercegovina
DC1 - Document Collection 1 (Zbirka Dokumentata 1)
DC2 - Document Collection 2 (Zbirka Dokumentata 2)
EU - European Union (Evropska unija)
ICT - Informacijsko-komunikacijska tehnologija
IV - Intelektualno vlasništvo
MTS - Međuresorno tijelo za saradnju u području sticanja i provođenja PIV-a
EUIPO - European Union Intellectual Property Office (Ured Evropske unije za intelektualno vlasništvo)
PIV - Pravo intelektualnog vlasništva
PPIV - Provođenje prava intelektualnog vlasništva
PT - Projektni tim
RG - Radna grupa
SG - Službeni glasnik

SIV - Sistem intelektualnog vlasništva
SPIV - Sticanje prava intelektualnog vlasništva
SSP - Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
TRIPS - Trade Related Aspects of Intellectual Propetry Rights (Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva)
VM BiH - Vijeće ministara Bosne i Hercegovine
WIPO - World Intellectual Property Organization (Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo)
WTO - World Trade Organization (Svjetska trgovinska organizacija)

SAŽETAK

Da bi se i u Bosni i Hercegovini dostiglo stanje efikasnog korištenja intelektualnog vlasništva u funkciji ekonomskog razvoja po uzoru na zemlje EU-a potrebno je uspostaviti odgovarajući sistem ne samo sticanja već i provođenja prava intelektualnog vlasništva koji će nosiocima prava intelektualnog vlasništva u zaštiti i ostvarivanju njihovih prava osigurati asistenciju odgovarajućih državnih tijela i pravosudnih institucija.

Zahtjevi za pristupanje WTO i EU u pogledu provođenja prava intelektualnog vlasništva sadržani su u WTO Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) te u Direktivi 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva, slijedom čega treba osigurati da provođenje prava intelektualnog vlasništva u BiH bude u skladu sa standardima EU-a i da je kompatibilno sa istovrsnom praksom u zemljama EU-a, što je i obaveza koja proističe iz SSP-a.

Strategija provođenja prava intelektualnog vlasništva u BiH 2018.-2022. godina daje osnovu za definisanje i uspostavu cjelovitog i efikasnog sistema provođenja prava intelektualnog vlasništva u BiH u skladu sa zahtjevima pristupanja WTO i EU.

Navedenom strategijom utvrđuju se smjernice i mjere koje će, prvenstveno kroz razvoj i unapređenje legislativnog i institucionalnog okvira u BiH te kroz uspostavu međuinstitucionalne saradnje i razvoj javne svijesti, omogućiti djelovanje sistema provođenja prava intelektualnog vlasništva kompatibilnog istovrsnim sistemima u zemljama EU-a i koji će, u sinergiji sa sistemom sticanja prava intelektualnog vlasništva, doprinosti ekonomskom, socijalnom i kulturnom razvoju BiH u skladu sa dosezima modernog, na znanju zasnovanog društva.

1. UVOD

Izrada **Strategije provođenja prava intelektualnog vlasništva u BiH** u potpunosti je u funkciji predstojećih procesa integracije¹ Bosne i Hercegovine u zajednicu demokratskih država i postupno približavanje Evropskoj uniji (Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, u daljem tekstu SPP), čime se doprinosi daljem razvoju svijesti i infrastrukture kao pretpostavke za kvalitetno i kontinuirano korištenje intelektualnog vlasništva u funkciji tehnološkog razvoja za postizanje globalne kompetitivnosti i ekonomskog napretka društva u cjelini u skladu sa EU praksom.

Ovim dokumentom, nazvanim **Strategija provođenja prava intelektualnog vlasništva u BiH 2018.-2022. godina** (u daljem tekstu: **Strategija**), daju se osnove, parametri i mjere za definisanje i uspostavu cjelovitog i efikasnog sistema provođenja prava

¹ Strategija integrisanja BiH u EU: Pristupanje Evropskoj uniji strateški je prioritet Bosne i Hercegovine. Aspiracija BiH za sticanjem punopravnog članstva u EU zasnovana je na širokom političkom konsenzusu. Donesene su: Deklaracija o specijalnim odnosima sa EU iz 1998. i odluke Vijeća ministara BiH i Rezolucija Parlamentarne skupštine BiH iz 1999., kao i Izjava predsjednika političkih stranaka. Godine 2003. Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zaključke prema kojima, između ostalog, postoji potpuni politički konsenzus da je članstvo BiH u EU najveći mogući prioritet.

intelektualnog vlasništva u BiH, u skladu sa zahtjevima pristupanja WTO i EU, te se iznose potrebni preduslovi za uspostavu, djelovanje i dalji razvoj BiH sistema provođenja prava intelektualnog vlasništva (u daljem tekstu: BiH PPIV sistem).

Zahtjevi koji proizlaze iz procesa pristupanja WTO i EU u pogledu PPIV sadržani su u WTO Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) te u Direktivi 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva, slijedom čega treba osigurati da budući BiH PPIV sistem bude u skladu sa standardima EU-a i da je provođenje prava intelektualnog vlasništva (u daljem tekstu PIV) kompatibilno sa istovrsnom praksom u zemljama EU-a.

Uvažavajući naprijed navedene odrednice, za definisanje budućeg BiH PPIV sistema polaznu osnovu predstavlja polazno stanje, naznake deficita i minimalni standardi sadržani u dokumentu: Polazno stanje PPIV u BiH, koji proizlazi iz dokumenta: Analiza podataka i informacija o iskustvu i praksi BiH institucija u PPIV (u daljem tekstu: Analiza), u kojem su obrađeni podaci i informacije o stanju te iskustvu i praksi institucija u PPIV u BiH, sadržani u dokumentu: Zbirka dokumenata 2 (u daljem tekstu: DC2).

Uspostavljanjem i djelovanjem budućeg BiH PPIV sistema, koji odgovara naprijed navedenim kriterijima, stvara se mogućnost da se korištenjem intelektualnog vlasništva kao savremenog resursa postigne konkurentnost BiH roba i usluga u regionalnim, pa i globalnim okvirima.

Uzevši u obzir sve izvršene aktivnosti kao i dokumente Projekta, rezultati kojih su predstavljeni u dokumentima (DC1, DC2, Analiza i Polazno stanje PPIV u BiH,) na kojima PPIV Strategija počiva i iz kojih ona proističe, specifičnost i odlika predmetne PPIV Strategije ogledaju se u najviše mogućoj konkretnosti, što znači da ona operiše sa sasvim konkretnim podacima i informacijama o zatečenom stanju PPIV u BiH, na osnovu čega su definisani konkretni pripadajući parametri budućeg BiH PPIV sistema kao i potrebne mjere i preduslovi za uspostavljanje te djelovanje i razvoj budućeg BiH PPIV sistema.

2. PROVOĐENJE PRAVA CONDITIO SINE QUA NON ZA NASTANAK/STICANJE PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Uzevši u obzir činjenicu da se pod pojmom provođenje prava intelektualnog vlasništva (u daljem tekstu: PPIV) podrazumijeva odgovarajući sklop legislativnih i institucionalnih resursa i mjera, definisanih i uspostavljenih u pripadajućem državnom okviru, čije je korištenje namijenjeno za sprečavanje povrede prava intelektualnog vlasništva, jasno je da nepostojanje PPIV sistema koji i efektivno djeluje, predstavlja negaciju smisla, potrebe, opravdanja i motiva za sticanje bilo kojeg oblika intelektualnog vlasništva. Posljedica toga je izostanak učinaka intelektualnog vlasništva kao nužnog resursa u postizanju savremenog ekonomskog i civilizacijskog razvoja. Na tu temu kao i na prikaz osnovnih odrednica i sastavnica PPIV u daljem tekstu daje se kratki osvrt.

2.1 Intelektualno vlasništvo kao savremeni resurs u postizanju ekonomskog i civilizacijskog razvoja

Općepoznato je da svekolike kreacije ljudskog uma, intelektualne kreacije, postizu svoju vrijednost umnažanjem, upotrebom i prikazivanjem drugim ljudima, pa ih nije moguće zaštititi od neovlaštenog korištenja samo skrivanjem, zatvaranjem ili nekom drugom fizičkom zaštitom.

Za njihovu zaštitu danas su uspostavljeni nacionalni, regionalni i globalni sistemi pravne zaštite, sistem intelektualnog vlasništva, kojim se uz pomoć sredstava i institucija pravnog sistema štiti pravo vlasnika na raspolaganje, upotrebu i sticanje koristi od zaštićenog nematerijalnog dobra.

Tako sistem intelektualnog vlasništva postaje moćno oruđe za transformaciju rezultata kreativnosti u kapital i ugled, budući da njihovim titularima omogućava zakonsko vlasništvo nad intelektualnom imovinom sa isključivim pravom raspolaganja i korištenja.

Rezultat ostvarenja sintagme "ekonomija zasnovana na znanju" u osnovi je stvaranje mnogovrsnih kreacija i dostignuća zasnovanih na znanju, krajnji cilj čega je postizanje globalne konkurentnosti proizvoda i usluga, kao osnove i preduslova za uravnoteženu robnu razmjenu i povećanje zaposlenosti, odnosno razvoj privrede u cjelini prema potrebama za efikasan odgovor na izazove ekonomskog okruženja.

Postizanje navedenog cilja u savremenim uslovima pretpostavlja, između ostalog, obaveznu i redovnu aktivnost kojom se sve ostvarene kreacije i rezultati zasnovani na znanju pravno štite odgovarajućim oblikom intelektualnog vlasništva, čime se ne samo sprečava rasipanje resursa uloženi za stvaranje rezultata intelektualnih aktivnosti nego i isključuje mogućnost da se te rezultate nekontrolisano i nedopušteno koristi, a sa druge strane se omogućava njihova kapitalizacija od strane entiteta i pojedinaca koji su ih ostvarili.

Razvoj intelektualnog, a posebno industrijskog vlasništva u svijetu, kao i stečena pozitivna iskustva u praktičnom korištenju njegovih efekata, rezultirali su time da je za privredne sisteme industrijski razvijenih zemalja intelektualno vlasništvo postalo neupitni i nezamjenjivi savremeni resurs i sredstvo u postizanju globalne konkurentnosti i uspjeha u tržišnoj utakmici.

2.2 Provođenje prava intelektualnog vlasništva

Da bi se i u Bosni i Hercegovini dostiglo stanje efikasnog korištenja intelektualnog vlasništva u funkciji privrednog razvoja po uzoru na zemlje sa ekonomijama historijski zasnovanim na vlasničkim i tržišnim principima, potrebno je definisati i uspostaviti odgovarajući sistem ne samo sticanja nego i provođenja prava intelektualnog vlasništva (PPIV sistem) te postići njegovo efikasno djelovanje i razvoj za što je neophodno stvoriti niz uslova i provesti sasvim određene, konkretne aktivnosti.

Efikasno provođenje prava intelektualnog vlasništva vitalna je komponenta u promociji i poticanju sticanja PIV za postizanje korektno kompeticije u tržišno orijentisanoj ekonomiji, ali i u ispunjavanju međunarodnih obaveza u okviru TRIPS sporazuma, kao i uslova za EU integracijske procese.

U tom kontekstu treba istaknuti TRIPS sporazum koji specificira određeni minimalni standard za provođenje prava intelektualnog vlasništva. Sve članice obavezne su primijeniti te standarde koji uključuju Opća pravila, Civilne i administrativne procedure i lijekove, Privremene mjere, Specijalne mjere na granici i Kaznene procedure.

Evropska unija i Bosna i Hercegovina potpisale su 16. juna 2008. godine Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju čiji je sastavni dio i Privremeni sporazum o trgovini i pitanjima koja se tiču trgovine, koji je stupio na snagu 1. jula 2008. godine. U skladu sa odredbama člana 73. stava 1. SSP-a i Dodatka VII, stranke potpisnice potvrdile su važnost koju pridaju osiguranju primjerene i efikasne zaštite i provođenju prava intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva. U skladu sa stavcima 3. i 4. istog člana, Bosna i Hercegovina dužna je preduzeti sve nužne mjere kako bi najkasnije pet godina nakon stupanja na snagu navedenog Sporazuma garantovala nivo zaštite prava intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva sličan onom koji postoji u EU, uključujući i efikasna sredstva za provođenje takvih prava. Nadalje, Bosna i Hercegovina obavezuje se da će u gore navedenom roku pristupiti multilateralnim ugovorima o pravima intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva iz Dodatka VII. Stranke potpisnice obostrano su potvrdile važnost koja se

pridaje principima Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS).

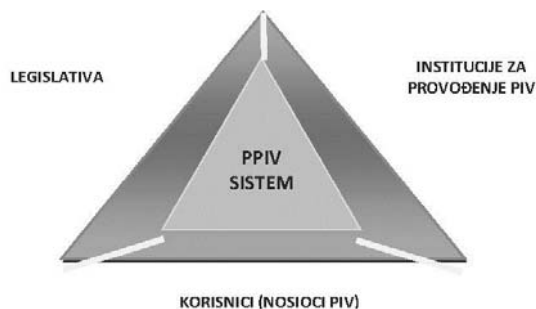
- Osim SSP-a, međunarodni propisi relevantni za BiH u kontekstu dostizanja standarda EU-a u području PPIV su i:
- Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) - čl.63.;
- Direktiva 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva;
- Saopćenje Komisije Vijeću, Evropskom parlamentu i Evropskom ekonomskom i socijalnom odboru od 11. septembra 2009. godine o jačanju provođenja prava intelektualnog vlasništva na unutrašnjem tržištu, 13286/09;
- Saopćenje Komisije Vijeću, Evropskom parlamentu i Evropskom ekonomskom i socijalnom odboru od 1. jula 2014. godine. Prema novom konsenzusu o zaštiti prava intelektualnog vlasništva: Akcijski plan EU-a.

Slijedom navedenog, u Prilozima 12.1., 12.2. i 12.3. daje se prikaz BiH legislativne koja uređuje nadležnost i postupanje za PPIV te prikaz usklađenosti relevantnih BiH propisa sa WTO i EU standardima u području PPIV.

2.3 Sastavnice sistema provođenja prava intelektualnog vlasništva

Provođenje prava intelektualnog vlasništva pretpostavlja postojanje i funkcionisanje opsežnog skupa zakona u čijem provođenju učestvuje cijeli niz institucija i učesnika. Djelovanjem svih tih komponenti koje se oslanjaju na postojanje odgovarajućih resursa, kapaciteta, pretpostavki i uslova, sistem provođenja prava intelektualnog vlasništva postaje moćno oruđe za transformaciju rezultata kreativnosti u određeni oblik prava kao osnova za sticanje kapitala i ugleda.

Sistem provođenja prava intelektualnog vlasništva mogao bi se simbolički predstaviti kao trokut sastavljen od tri osnovne sastavnice:

Pojedine naprijed navedene sastavnice sastoje se od sljedećih elemenata:

- LEGISLATIVA

- Međunarodne konvencije i ugovori u području sticanja i provođenja PIV;
- Zakoni koji se odnose na sticanje i provođenje PIV;
- Podzakonski akti (relevantni pravilnici i provedbeni akti);
- Metodologije, uputstva i smjernice o postupanju;

- INSTITUCIJE

- Vođenje postupaka provođenja prava intelektualnog vlasništva pravnim instrumentarijem iz nadležnosti sudstva, tužilaštva, policije, inspekcija i carine;
- Praćenje, usklađivanje, priprema i predlaganje nove legislativne u području PPIV;

- KORISNICI (NOSIOCI PRAVA)

Nosioci prava intelektualnog vlasništva (domaći i strani); Konzistentno djelovanje svakog PPIV sistema pretpostavlja postojanje i efikasno djelovanje sve tri navedene sastavnice, što znači:

- široki legislativni okvir kojim se na teritoriju pojedine države uspostavlja pravna osnova i mehanizmi PPIV, a time i zaštite ostvarenih rezultata znanja;
- postojanje i djelovanje niza nadležnih institucija koje osiguravaju provođenje stečenih prava IV;
- postojanje mnogobrojnih i raznovrsnih korisnika (nosioca prava) aktivnih u sticanju i korištenju intelektualnog vlasništva;

Rezultat sinergije navedenih sastavnica je funkcionalni model kojim se postiže stavljanje zaštićenih rezultata kreativnih aktivnosti u funkciju ekonomskog i društvenog razvoja.

Da bi sve potencijalne mogućnosti koje tako koncipiran sistem provođenja prava intelektualnog vlasništva pruža društvu došle do izražaja, mora postojati i ambijent u kojem su sve komponente prisutne i funkcionalne. Izostanak bilo koje od njih dovodi u pitanje djelovanje sistema provođenja prava intelektualnog vlasništva kao cjeline, a time i motiva i opravdanja za sticanje PIV što vodi u stagnaciju i nazadovanje privrede, manjak interesa za kreativnost i inovativnost, a poslovna klima gubi vitalnost, konzistentnost i uvjerljivost.

3. NAMJENA I CILJ PPIV STRATEGIJE

Ovaj dokument definiše parametre budućeg BiH sistema provođenja prava intelektualnog vlasništva kojima se postiže usklađenost BiH PPIV sistema sa zahtjevima pristupanja WTO i EU, odnosno postiže se puna kompatibilnost sa sistemima zemalja EU-a (EU standard), te se iznose preduslovi za uspostavu, efikasno djelovanje i dalji razvoj BiH PPIV sistema.

Cilj Strategije je da u svrhu povećanja efikasnosti borbe protiv povreda prava IV-a:

- definiše parametre budućeg BiH PPIV sistema (prvenstveno legislativne i institucionalne komponente);
- razradi pretpostavke i mjere za uspostavu, efikasno djelovanje i dalji razvoj budućeg BiH sistema PPIV-a;
- potakne izradu modela za uspostavu saradnje među institucijama za provođenje prava IV-a;
- potakne aktivnosti podizanja društvene svijesti o ulozi i značaju IV-a i uticaju na cjelokupno ekonomsko i društveno stanje u zemlji.

Navedene aktivnosti su u saglasnosti sa naporima EU-a da osnaži provođenje prava IV-a i saradnju između javnog i privatnog sektora te da razvije strategiju borbe protiv krivotvorenja i piratstva.

Iz Strategije proizlaze parametri kojima se postiže unapređenje legislativne i institucionalne komponente BiH PPIV sistema, a posebno se razrađuju sljedeća četiri segmenta:

- analiza usklađenosti legislativnog okvira u području provođenja prava intelektualnog vlasništva i njegovo prilagođavanje pravnoj stečevini EU-a i međunarodnom pravnom poretku na području intelektualnog vlasništva;
- razvoj kapaciteta institucija za provođenje prava IV-a (sudovi, tužilaštva, policije, inspekcije, carina) kroz razvoj ljudskih resursa (broj, educiranost i specijaliziranost za PPIV), definisanje i osavremenjivanje radnih postupaka i procedura baziranih na informacijsko-komunikacijskoj tehnologiji (u daljem tekstu ICT), te unapređenje organizacijske i upravljačke komponente institucija i opremanje istih;
- uspostava i unapređenje saradnje među institucijama kroz donošenje i provođenje usaglašenih programa i

razvoj informacijsko-tehnoloških resursa (prikupljanje podataka vezanih uz povrede prava IV-a po zajednički utvrđenoj metodologiji, njihova evaluacija, pohrana u baze podataka, statistička obrada, izvještavanje i objava na dediceranoj web stranici);

- mjere i aktivnosti za jačanje svijesti o IV i PPIV koje će obuhvatiti informativne i edukativne programe i kampanje za razne ciljane skupine (npr. privredni subjekti, potrošači, mladi,...).

U cilju određenosti i operativnosti Strategije, predlaže se model upravljanja i nadzora nad njenom implementacijom.

4. POLAZIŠTA I METODOLOGIJA IZRADE PPIV STRATEGIJE

Strategija polazi od realnog stanja PPIV u BiH opisanog u dokumentu Polazno stanje PPIV u BiH i daje projekciju kako bi budući BiH PPIV sistem bio kompatibilan sa EU standardima.

Kao polazište za izradu Strategije poslužile su mjere koje su zacrtane u Strategiji integrisanja Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju (www.ads.gov.ba), a koje obuhvaćaju sljedeće:

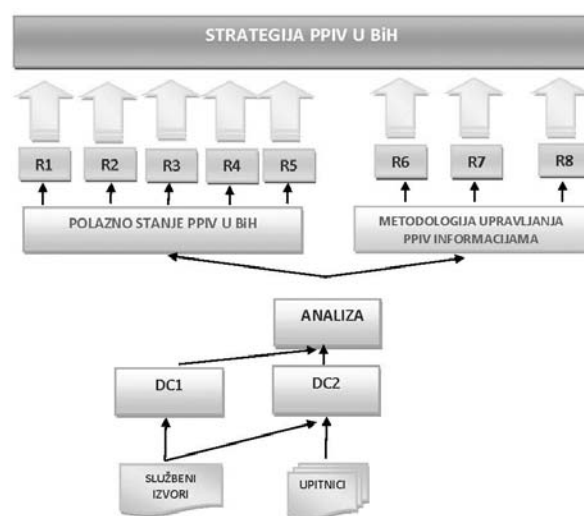
- osposobiti Institut za intelektualno vlasništvo BiH i raditi na unapređivanju njegovih kapaciteta;
- pristupiti svim relevantnim međunarodnim konvencijama i udruženjima u području zaštite intelektualnog vlasništva;
- intenzivirati saradnju između sudova, tržišnih inspekcija, carinskih i policijskih snaga radi efikasnije borbe protiv krivotvorenja i piratstva;
- pratiti tehnološki napredak i u skladu sa tim stručno usavršavati osoblje koje radi na razmatranju prijava u području zaštite intelektualnog vlasništva;
- pokrenuti kampanju informiranja svih ključnih i zainteresiranih osoba uključujući i širu javnost o značaju intelektualnog vlasništva, kao segmentu unutrašnjeg tržišta, od kojih su za Strategiju direktno relevantne mjere navedene pod a) i c).

U polazišta Strategije uvršteni su također:

- relevantni BiH propisi u području intelektualnog vlasništva;
- međunarodni propisi kojih je BiH stranka (međunarodni pravni poredak u području intelektualnog vlasništva);
- Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) - čl.63.;
- Direktiva 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva;
- Saopćenje Komisije Vijeću, Evropskom Parlamentu i Evropskom ekonomskom i socijalnom odboru od 11. septembra 2009. godine o jačanju provođenja prava intelektualnog vlasništva na unutrašnjem tržištu, 13286/09;
- preporuke međunarodnih institucija u pogledu PPIV prvenstveno WIPO-a i EUIPO-a.

Kao osnova i ulazni podaci za izradu Strategije, kao što je ranije napomenuto, korišteni su dokumenti i rezultati, a koji zahvaljujući sveobuhvatnosti prikupljanja podataka i informacija, primijenjenoj egzaktnoj i preciznoj metodologiji provođenja analize (definisani su jedinstveni kriteriji i algoritam vrednovanja pribavljenih podataka i informacija), sistematiziranom prikazu zaključaka (grupirano po podgrupama institucija), predstavljaju solidnu osnovu za izradu Strategije sa formulisanim preporukama i mjerama kao osnove za izgradnju budućeg PPIV sistema.

Dokumente i rezultate korištene za izradu Strategije može se ilustrovati sljedećim prikazom:

U prednjem prikazu su korišteni skraćeni nazivi sljedećih dokumenata i rezultata Projekta:

- Upitnici – namjenski izrađeni elektronički obrasci dostavljeni svim institucijama za prikupljanje relevantnih podataka i informacija od institucija;
- Službeni izvori – službene web stranice relevantnih institucija na kojima su dostupne informacije i podaci koji su preuzeti;
- DC1-zbirka relevantnih EU acquis kao i WTO/WIPO dokumenata koji se odnose na PPIV (Zbirka dokumenata 1);
- DC2-podaci i informacije o iskustvu i praksi kao i propisima u odnosu na trenutno/početno stanja PPIV u svim BiH relevantnim institucijama (Zbirka dokumenata 2);
- Analiza – Analiza trenutnog/početnog stanja legislativnog okvira i institucionalnih kapaciteta PPIV u BiH (dokument Analiza podataka i informacija o iskustvu i praksi BiH institucija u PPIV sadržanih u Zbirci dokumenata 2);
- Polazno stanje PPIV u BiH;
- Metodologija upravljanja PPIV informacijama - Metodologija generiranja, upravljanja i diseminacije informacija o sankcioniranju povreda PIV u BiH;
- R1-Polazno stanje legislativnog okvira PPIV u BiH;
- R2-Polazno stanje institucionalnih kapaciteta PPIV u BiH;
- R3-Minimalni standardi budućeg BiH sistema PPIV;
- R4-Naznake deficita PPIV u BiH;
- R5-Smjernice za postizanje minimalnih standarda budućeg BiH sistema PPIV;
- R6-Smjernice za izradu internih propisa za generisanje i upravljanje informacijama o sankcionisanju povreda PIV (interni propisi);
- R7-Smjernice za unapređenje ICT podrške PPIV radnim procesima;
- R8-Model operacionalizacije upravljanja PPIV informacijama.

U izradi i razmatranju Strategije u okviru projekta "Podrška institucijama u sistemu provođenja prava intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini učestvovao je niz učesnika:

- Projektni tim i kratkoročni eksperti;
- Radna grupa za izradu Strategije u kojoj su bili zastupljeni predstavnici institucija u sistemu provođenja prava intelektualnog vlasništva i Instituta za intelektualno vlasništvo BiH.

5. RELEVANTNI PARAMETRI POLAZNOG STANJA PPIV U BiH

Prilikom izrade Strategije utvrđeno je polazno stanje PPIV u BiH (Polazno stanje provođenja prava intelektualnog vlasništva u BiH) te je ono dovedeno u korelaciju sa minimalnim standardima PPIV u cilju detektovanja deficita te formulisanja preporuka za definisanje parametara budućeg BiH PPIV sistema kojima se osigurava da nivo provođenja prava IV u BiH bude u skladu sa standardima EU-a i kompatibilan sa sistemima u zemljama EU-a.

Polazno stanje sistema PPIV predstavljeno je posredstvom sljedećih parametara:

- P1. Institucije za PPIV;
- P2. Propisi iz kojih proističu nadležnosti institucija za PPIV;
- P3. Propisi o postupanju institucija u pogledu PPIV;
- P4. Interni propisi o postupanju u pogledu PPIV;
- P5. Kadrovski resurs-broj izvršilaca;
- P6. Kadrovski resurs-bazna educiranost izvršilaca u području PIV;
- P7. Kadrovski resurs-specijalistička osposobljenost izvršilaca u području PPIV;
- P8. Radni procesi PPIV;
- P9. Informatička podrška PPIV;
- P10. Informacije o PPIV;
- P11. Međuinstitucionalna saradnja u području PPIV;
- P12. Podizanje javne svijesti o PPIV.

5.1 Institucije za PPIV u BiH

U skladu sa praksom i rješenjima u EU državama, u BiH je prepoznato više od 140 postojećih institucija čija nadležnost, po prirodi stvari, obuhvaća i PPIV. Njihov pregled dan je u sljedećoj tablici.

INSTITUCIJE	RS										FBiH										SRPSKI DISTRIKT			Σ
	SUD					INSPEKTORATI					SUD					INSPEKTORATI					SUD			
BiH	VAROŠNI VIB	OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI	REPUBLIKANO OKRLEŽNO OKRLEŽNO OKRLEŽNO OKRLEŽNO	MUP UPRAVA	REPUBLIKA PODRUČNA	VAROŠNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI	FEDERALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO	FEDERALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO KANTONALNO	REPUBLIKA ZUPANJSKA	APELACIONA OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI OKRLEŽNI	TUŽILAŠTVO POLICIA	Σ												
SUDOVI	1	1	1	5	5	19							1	10	31								76	
TUŽILAŠTVA																								20
MUP / PU / GP BiH																								26
INSPEKTORATI																								19
CARINA																								1
Σ	7					46																		144

Tablica 1: Institucije nadležne za PPIV u BiH

Za potrebe sistematičnijeg i konzistentnijeg rada institucije su svrstane u pet podgrupa prema resorima/nadležnostima: **Sudovi – Tužilaštva - MUP/PU/GP BiH - Inspektorati - Carina.**

5.2 Legislativni okvir provođenja prava intelektualnog vlasništva

U ovom poglavlju daje se pregled BiH legislativne relevantne za PPIV kojom se uređuje nadležnost institucija za PPIV, pregled propisa o postupanju institucija u pogledu PPIV te pregled internih propisa kojima se uređuju postupci PPIV u okviru institucija. Pregledi su napravljeni na osnovu podataka i informacija o aktuelnom stanju u području PPIV u BiH koji su prikupljeni u okviru snimke stanja i iz službenih izvora dostupnih na web stranicama, te su analizirani po metodologiji koja je detaljno izložena u dokumentima Analiza i Polazno stanje.

5.2.1 Propisi iz kojih proističu nadležnosti institucija za PPIV

Pregled relevantnih propisa dan je kao Prilog 12.2 ovom dokumentu.

5.2.2 Propisi o postupanju institucija u pogledu PPIV

Pregled relevantnih propisa o postupanju u pogledu PPIV dan je kao Prilog 12.1 ovom dokumentu.

5.2.3 Interni propisi o postupanju u pogledu PPIV

Interni propisi o postupanju u pogledu PPIV detektovani su u relevantnim BiH institucijama u vrlo skromnom opsegu.

5.3 Institucionalni kapaciteti za provođenje prava intelektualnog vlasništva

Institucionalni kapaciteti i osposobljenost institucija za PPIV predstavljaju ključnu pretpostavku za efikasno postupanje u PPIV koja proističe iz definisane nadležnosti. Institucionalni kapaciteti obuhvaćaju sljedeće elemente:

- Kadrovski resurs za PPIV (broj kadra);
- Kadrovski resurs za PPIV (bazna educiranost kadra u području PIV);
- Kadrovski resurs za PPIV (specijalistička osposobljenost kadra u području PPIV);
- Radni procesi za PPIV;
- Informatička podrška PPIV.

5.3.1 Kadrovski resurs za PPIV-broj izvršilaca

Tablica 2: Polazno stanje – kadrovski resurs za PPIV-broj izvršilaca

KADROVSKI RESURS ZA PPIV- BROJ IZVRŠILACA	
SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP / PU / GP BiH INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da institucije nisu provele analizu o potrebnom broju kadra za obavljanje poslova PPIV-a u korelaciji sa brojem predmeta.
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da je analiza o potrebnom broju kadra za PPIV provedena i raspoložu podacima o potrebnom broju izvršilaca za PPIV.

5.3.2 Kadrovski resurs za PPIV - bazna educiranost izvršilaca u području PIV-a

Tablica 3: Polazno stanje – kadrovski resurs za PPIV - bazna educiranost izvršilaca o PIV-u

KADROVSKI RESURS ZA PPIV - BAZNA EDUCIRANOST IZVRŠILACA O PIV-u	
SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP / PU / GP BiH INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da institucije nisu provodile i ne provode sistemsku edukaciju o PIV-u i ne postoje planovi za to, osim što je kod nekih sudaca provedena sporadična edukacija.
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da postoje planovi za sistemsku i kontinuiranu edukaciju kadra za PIV.

5.3.3 Kadrovski resurs za PPIV - specijalistička osposobljenost izvršilaca u području PPIV-a

Tablica 4: Polazno stanje – specijalistička osposobljenost izvršilaca u području PPIV-a

KADROVSKI RESURS ZA PPIV- SPECIJALISTIČKA OSPOSOBLJENOST IZVRŠILACA U PODRUČJU PPIV-a	
SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP / PU / GP BiH INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da nije provedena sistemaska specijalistička edukacija o PPIV-u i ne postoje planovi za to, osim što je kod nekoliko sudova provedena sporadična specijalizacija.
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da postoje planovi za sistemsku i kontinuiranu specijalističku edukaciju kadra za PPIV.

5.3.4 Radni procesi za PPIV- organizacijski aspekt

Tablica 5: Polazno stanje – organizacija radnih procesa za PPIV

RADNI PROCESI ZA PPIV - ORGANIZACIJSKI ASPEKAT (ORGANIZACIJA RADNIH PROCESA)	
SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP / PU / GP BiH INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da PPIV radni procesi nisu specifično razrađeni, normirani ni dokumentovani (interni propisi, uputstva, vodiči...) u sklopu ukupnih radnih procesa institucije.
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da je za PPIV ustrojena

	самостална интерна организацијска јединица, PPIV радни процеси су функционални, djelomično normirani i parcijalno dokumentovani, materijalno-prostorni uslovi su osigurani.
--	---

5.3.5 Radni procesi za PPIV - tehnološki aspekt

Tablica 6: Polazno stanje – informatička podrška radnim procesima za PPIV

RADNI PROCESI ZA PPIV - TEHNOLOŠKI ASPEKT (INFORMATIČKA PODRŠKA)	
SUDOVI TUŽILAŠTVA	Prikupljene informacije ukazuju da za PPIV radne procese ne postoji specifična ICT podrška premda za postupanja po osnovnoj nadležnosti institucija postoje određena informatička rješenja.
MUP / PU / GP BiH	Prikupljene informacije ukazuju da nije ustanovljeno postojanje specifične ICT podrške PPIV radnim procesima.
INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da za PPIV radne procese ne postoji specifična ICT podrška premda za postupanja po osnovnoj nadležnosti institucija postoje određena informatička rješenja.
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da su radni procesi PPIV-a ICT podržani.

5.4 Informacije o odvijanju postupaka provođenja prava intelektualnog vlasništva

Informacije o odvijanju postupaka PPIV-a preuzimaju se iz raznih stadija odvijanja PPIV postupaka, a omogućavaju praćenja svih relevantnih stadija postupaka sankcionisanja kršenja PIV-a.

Tablica 7: Polazno stanje – informacije o odvijanju postupaka PPIV-a

INFORMACIJE O ODVIJANJU POSTUPAKA PPIV-a	
SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP / PU / GP BiH INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da se u sklopu informacija o stadijima postupaka koji se odvijaju unutar institucija ne iskazuju informacije koje se odnose na PPIV pa prema tome nije moguće njihovo automatizovano prikupljanje i korištenje u internim radnim procesima, kao ni za diseminaciju za službene potrebe.
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da se podaci o PPIV-u u svim sekvencama radnih procesa sistemski generišu, prikupljaju, pohranjuju i klasifikuju te se koriste u internim radnim procesima, kao i za diseminaciju za službene potrebe.

5.5 Međuinstitucionalna saradnja u području provođenja prava intelektualnog vlasništva

Međuinstitucionalna saradnja u kontekstu djelovanja PPIV sistema odnosi se na međusobnu razmjenu podataka i informacija o uspostavi i odvijanju pojedinih PPIV postupaka, a koriste se u cilju informisanja i eventualnog koordinisanog djelovanja nadležnih institucija unutar istog resora, te među resorima.

Tablica 8: Polazno stanje – međuinstitucionalna saradnja u području PPIV-a

MEĐUINSTITUCIONALNA SARADNJA U PODRUČJU PPIV-a	
SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP / PU / GP BiH INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da nije poznato da se informacije u području PPIV-a generišu i razmjenjuju sa drugim institucijama po utvrđenoj zajedničkoj metodologiji.
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da se informacije o PPIV-u generišu za interne potrebe, a nije poznato da se razmjenjuju sa drugim institucijama po utvrđenoj metodologiji.

5.6 Izgradnja javne svijesti o PPIV-u

Tablica 9: Polazno stanje - izgradnja javne svijesti o PPIV-u

IZGRADNJA JAVNE SVIJESTI O PPIV-u	
SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP / PU / GP BiH INSPEKTORATI CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da nije poznato da postoje zajednički programi izgradnje javne svijesti o PPIV-u u saradnji sa drugim BiH PPIV institucijama;

6. MINIMALNI STANDARDI BUDUĆEG BiH PPIV SISTEMA

Da bi budući BiH PPIV sistem omogućio nivo provođenja prava IV-a u BiH u skladu sa standardima EU-a i bio kompatibilan sa sistemima u zemljama EU-a, potrebno je da on bude definisan uvažavajući pri tome pripadajuće standarde koji proizlaze iz

odgovarajućih dokumenata (TRIPS, SSP..) slijedom čega oni predstavljaju minimalne standarde budućeg BiH PPIV sistema.

Da bi se postiglo da PPIV sistem kao cjelina udovoljava minimalnim standardima potrebno je da parametri kojima je taj sistem definisan, pojedinačno i svi zajedno, udovoljavaju pripadajućim minimalnim standardima.

Na taj način se postiže da se u potpunosti uvažavaju aspekti SSP-a za zakonodavni okvir, primjeri dobre prakse za institucionalnu osposobljenost, te se na taj način osigurava da:

- sistem provođenja prava intelektualnog vlasništva u BiH, pored sistema zaštite prava intelektualnog vlasništva, bude kompatibilan sa sistemima provođenja prava intelektualnog vlasništva u zemljama EU-a;
- institucije u sistemu provođenja prava intelektualnog vlasništva u stanju su da doprinesu, na koordinisan način, provođenju prava intelektualnog vlasništva u zemlji;
- ove institucije su u stanju preuzeti aktivnosti koje obavljaju prema postojećem mandatu, kako je predviđeno zakonom, i na taj način mogu doprinijeti ekonomskom, socijalnom i kulturnom razvoju zemlje u cilju izgradnje modernog društva koje se zasniva na znanju.

Za potrebe ovog dokumenta, koji daje smjernice i mjere za definisanje i razvoj budućeg BiH PPIV sistema u sljedećih nekoliko godina, minimalni standardi definisani u dokumentu Analiza, ovdje su prošireni i prikladno prilagođeni kako bi se obuhvatili i elementi PPIV sistema o kojima informacije nisu prikupljane od institucija i nisu bile predmet analize, na koji način se kompletira sklop parametara PPIV sistema što daje mogućnost njihovog stavljanja u korelaciju sa realnom situacijom u području PPIV-a u BiH.

Za svaki od parametara (P1...P12) definisanih i kompletiranih na naprijed navedeni način postavljeni su pripadajući minimalni standardi (MS1,...MS12), te su prikazani u sljedećoj tablici:

Tablica 10: Minimalni standardi budućeg BiH PPIV sistema

MINIMALNI STANDARDI BUDUĆEG BiH PPIV SISTEMA		
PARAMETAR SISTEMA	OZNAKA MINIMALNOG STANDARDA	MINIMALNI STANDARD
P1 - Institucije za PPIV	MS1	Postojanje svih institucija i njihovo djelovanje prema postojećim mandatima te su, po uzoru na praksu EU zemalja, u stanju preuzeti i eventualno nove nadležnosti za PPIV definisane Strategijom po uzoru na praksu EU zemalja.
P2 - Propisi iz kojih proistječu nadležnosti institucija za PPIV	MS2	Postojanje propisa koji eksplicitno ili implicitno definišu nadležnost institucija za PPIV.
P3 - Propisi o postupanju institucija u pogledu PPIV	MS3	Postojanje propisa po kojima institucije postupaju u pogledu PPIV i usklađeni su sa TRIPS-om i EU Direktivom;
P4 - Interni propisi o postupanju u pogledu PPIV	MS4	Postojanje internih propisa za PPIV u institucijama koji u potpunosti uređuju radne procese.
P5 - Kadrovski resurs - broj izvršilaca	MS5	Zadovoljavajući broj raspoloživih izvršilaca sa zahtjevanom stručnom spremom, dovoljan za povremeni ili/i kontinuirani angažman za ažurno i kvalitetno obavljanje poslova PPIV-a za utvrđeni broj predmeta, što se zasniva na analizi koju su institucije provele za sadašnji i budući period; Kao minimalni zahtjev postavlja se da svaka institucija odredi najmanje jednog izvršioca za PPIV koji će biti uključen u osnovnu i specijalističku edukaciju.

P6 - Kadrovski resurs, osnovna edukacija kadra u području PIV	MS6	Osnovna edukacija u području PIV kadra institucija provodi se sistemski i kontinuirano prema utvrđenim planovima i programima, usuglašenim sa relevantnim institucijama.
P7 - Kadrovski resurs, specijalistička osposobljenost kadra u području PPIV	MS7	Specijalistička edukacija u području PPIV kadra u institucijama se provodi sistemski i kontinuirano prema utvrđenim planovima i programima usuglašenim sa relevantnim institucijama.
P8 - Radni procesi PPIV, organizacijski aspekt	MS8	PPIV radni procesi su definisani i uspostavljeni u skladu sa MS4 i odvijaju se kao samostalni segment ili kao dio ukupnih radnih procesa u okviru adekvatne organizacijske jedinice institucije uz osigurane materijalno-prostorne uslove.
P9 - Informatička podrška PPIV radnim procesima	MS9	Odvijanje radnih procesa u skladu sa MS4 i MS8 u potpunosti je informatički podržano na način da se udovoljava MS10.
P10 - Informacije o PPIV	MS10	Podaci i informacije o PPIV se u svim sekvencama radnih procesa sistemski generišu, prikupljaju, pohranjuju, klasifikuju i obrađuju, te se koriste za nadzor i upravljanje internim radnim procesima, kao i za diseminaciju za službene potrebe.
P11 - Međuinstitucionalna saradnja u području PPIV	MS11	Podatke i informacije o PPIV nastale sukladno MS10 institucije razmjenjuju međusobno po utvrđenoj metodologiji korištenjem integrisanog ICT sistema.
P12 - Podizanje javne svijesti o PPIV	MS12	Svaka institucija ima definisane planove i programe izgradnje javne svijesti o PPIV-u i provodi ih usklađeno sa ostalim relevantnim PPIV institucijama, a i šire.

7. POLAZNO STANJE PPIV U BIH U KONTEKSTU MINIMALNIH STANDARDA

POLAZNO STANJE IZ POGL. 5	MINIMALNI STANDARD		OCJENA POLAZNOG STANJA PO KRITERIJIMA MINIMALNIH STANDARDA
5.1	MS1	SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Polazno stanje u pogledu postojanja broja institucija udovoljava minimalnom standardu. Osposobljavanje institucija za preuzimanje eventualno novih nadležnosti za PPIV postiže se udovoljavanjem ostalim relevantnim min. standardima provođenjem odgovarajućih mjera.
5.2.1	MS2	SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU INSPEKCIJE CARINA	Postojeći propisi sadržani u Polaznom stanju i navedeni kao prilog 12 ovog dokumenta eksplicitno ili implicitno definišu nadležnost institucija za PPIV što udovoljava minimalnom standardu i ne postoje zapreke da institucije preuzmu nove nadležnosti u pogledu PPIV-a definisane Strategijom. To ne isključuje potrebu da svaka institucija svoje nadležnosti nanovo definiše kako bi aspekt PPIV nadležnosti bio definisan na najbolji mogući način.
5.2.2	MS3	SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Postojeći propisi sadržani u Polaznom stanju i navedeni kao prilog 12.1, kao i komparativna analiza navedena kao prilog 12.3 ovog dokumenta po kojima institucije postupaju u pogledu PPIV-a udovoljava minimalnom standardu i dovoljni su za postupanje institucija.
5.2.3	MS4	SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Interni propisi za PPIV u institucijama dostavljeni Projektu koji se odnose na radne procese ne udovoljavaju minimalnom standardu što znači da oni ne postoje ili nisu dovoljni za sistemsko uređenje PPIV radnih procesa.
5.3.1	MS5	SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE	Nije moguće utvrditi da li i u kojoj mjeri je udovoljeno minimalnom standardu o broju raspoloživih izvršilaca sa zahtjevanom stručnom spremom što je posljedica činjenice da dostavljeni podaci nisu rezultat analize kojom bi

			institucije utvrdile potreban broj izvršilaca angažiranih na poslovima PPIV-a u korelaciji s brojem predmeta.
		CARINA	Polazno stanje broja izvršilaca u Carini udovoljava minimalnom standardu.
5.3.2	MS6	SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Polazno stanje osnovne edukacije u pogledu PIV-a ne udovoljava minimalnom standardu.
5.3.3	MS7	SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Polazno stanje osnovne edukacije u pogledu PPIV-a za Carinu udovoljava minimalnom standardu.
5.3.4	MS8	SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Polazno stanje u pogledu organizacije PPIV radnih procesa ne udovoljava minimalnom standardu.
5.3.5	MS9	SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Polazno stanje u pogledu organizacije PPIV radnih procesa kod Carine udovoljava minimalnom standardu.
		SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Polazno stanje u pogledu informatičke podrške PPIV radnim procesima ne udovoljava minimalnom standardu.
5.4	MS10	SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Polazno stanje u pogledu informacija o PPIV-u ne udovoljava minimalnom standardu.
		CARINA	Polazno stanje u pogledu informacija o PPIV-u kod Carine udovoljava minimalnom standardu.
5.5	MS11	SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Polazno stanje u pogledu međuinstitucionalne saradnje u području PPIV-a ne udovoljava minimalnom standardu.
5.6	MS12	SUDOVI TUŽILAŠTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Polazno stanje u pogledu izgradnje javne svijesti u području PPIV-a ne udovoljava minimalnom standardu.

8. MJERE INSTITUCIJA ZA USPOSTAVU I RAZVOJ BUDUĆEG BIH PPIV SISTEMA

Polazno stanje provođenja prava intelektualnog vlasništva sa aspekta relevantnih institucija u BiH prikazano je u poglavlju 5, dok su minimalni standardi budućeg BiH PPIV sistema, kojima se osigurava usklađenost BiH PPIV sistema sa zahtjevima pristupanja WTO i EU, navedeni u poglavlju 6.

Iz valorizacije tog polaznog stanja po kriteriju minimalnih standarda danog u poglavlju 7, nedvojbeno proističe potreba da se provođenjem sasvim određenih aktivnosti i preduzimanjem pripadajućih mjera u svakoj pojedinoj instituciji uspostave procesi razvoja PPIV-a od zatečenog/polaznog stanja do stadija u kojem su postignuti minimalni standardi, a time i takvi parametri budućeg BiH PPIV sistema kojima se osigurava usklađenost BiH

PPIV sistema sa zahtjevima pristupanja WTO i EU, odnosno da se postigne puna kompatibilnost sa sistemima zemalja EU-a (EU standard).

Pregled mjera koje se trebaju preduzeti da bi se postigli adekvatni parametri budućeg BiH PPIV sistema daje se u nastavku sistematizovano u korelaciji sa parametrima PPIV sistema.

8.1 Mjere u korelaciji sa parametrom P1: BiH institucije za PPIV

Mjera 1.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV organizuje u svojim okvirima razmatranje svih relevantnih dokumenata nastalih prilikom izrade Strategije, prije svega Strategije kao osnove za definisanje, uspostavu i razvoj budućeg BiH PPIV sistema;

Mjera 2.

U odnosu na ovdje navedene mjere, svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV donosi u svojim okvirima odgovarajuće odluke formalno-pravne, organizacijske i operativne naravi te osigurava njihovo provođenje, kako bi se na taj način postigla odgovarajuća zastupljenost PPIV-a i prikladno djelovanje institucije ravnopravno s ostalim nadležnostima, uz stvaranje pretpostavki i potrebnih resursa za efektivno planiranje, djelovanje i participaciju po osnovi PPIV-a;

Mjera 3.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a donosi formalne odluke kojima se, uz uspostavljanje aktivnosti u vlastitim okvirima, osigurava i aktivno participiranje institucije u svim aktivnostima koje se budu preduzimale u okviru međuresornog djelovanja na planu PPIV-a, te određuje svoje predstavnike u tim aktivnostima i stvara preduslove za njihovo djelovanje;

8.2 Mjere u korelaciji sa parametrom P2: Propisi iz kojih proističu nadležnosti institucija za PPIV

Mjera 4.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a razmatra postojeće akte koji su u PPIV Strategiji navedeni kao ishodište nadležnosti institucija za PPIV, te po potrebi u odgovarajućim sadržajima i razmjerima provodi potrebna usklađivanja pripadajućeg zakonodavstva;

Mjera 5.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a kontinuirano prati razvoj pravne stečevine EU-a u području PIV-a, kao i metodologiju provođenja, te učestvuje u kontinuiranom usklađivanju relevantnih BiH zakona, propisa i prakse u njihovoj primjeni;

8.3 Mjere po osnovi parametra P3: Propisi o postupanju institucija u pogledu PPIV-a

Mjera 6.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a razmatra postojeće akte koji su u PPIV Strategiji navedeni kao propisi o postupanju u pogledu PPIV-a, te po potrebi u odgovarajućim sadržajima i razmjerima provodi potrebna usklađivanja pripadajućih propisa;

Mjera 7.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a kontinuirano prati razvoj pravne stečevine EU-a u području PIV-a, kao i provedbene metode i tehnike, te učestvuje u kontinuiranom usklađivanju relevantnih BiH propisa i prakse sa tim razvojem;

8.4 Mjere po osnovi parametra P4: Interni propisi o postupanju u pogledu PPIV-a

Mjera 8.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a donosi interne propise kojima se uspostavlja i unapređuje postupanje u pogledu PPIV-a u skladu sa dokumentima Projekta, prvenstveno Metodologijom upravljanja PPIV informacijama, te se brine o njihovoj primjeni;

8.5 Mjere po osnovi parametra P5: Kadrovski resurs - broj izvršilaca

Mjera 9.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a provodi analizu po kriteriju broja svog ljudskog resursa u korelaciji sa brojem PPIV predmeta, te se brine za usklađivanje broja izvršilaca prema provedenoj analizi;

8.6 Mjere po osnovi parametra P6: Kadrovski resurs, osnovna edukacija kadra u području PIV-a

Mjera 10.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a provodi analizu po kriteriju educiranosti svog ljudskog resursa u području PIV-a, donosi adekvatne planove i programe edukacije, te se brine za uključivanje izvršilaca koji rade u postupcima PPIV-a u te programe;

8.7 Mjere po osnovi parametra P7: Kadrovski resurs, specijalistička osposobljenost kadra u području PPIV-a

Mjera 11.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a provodi analizu po kriteriju specijalizovanosti svog ljudskog resursa u području PIV-a, donosi adekvatne planove i programe specijalizacije, te se brine za uključivanje izvršilaca koji rade u postupcima PPIV-a u te programe;

8.8 Mjere po osnovi parametra P8: Radni procesi PPIV-a, organizacijski aspekt

Mjera 12.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a osiguraće zadovoljavajuće odvijanje PPIV radnih procesa te će eventualno ispitati opravdanost uspostavljanja specijalizovane organizacijske jedinice za IV, a kao minimum namijeniti najmanje jednog službenika za poslove i aktivnosti vezane uz PPIV;

8.9 Mjere po osnovi parametra P9: Informatička podrška PPIV radnim procesima

Mjera 13.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a uspostavlja aktivnosti na unapređenju primjene ICT-a u radnim procesima, što obuhvaća modernizaciju informatičko-komunikacijske opreme, razvoj i unapređenje adekvatnih aplikacija i informacijskih sistema te obuku kadra za njihovu upotrebu. U navedenim aktivnostima unapređenja rukovodi se smjernicama definisanim na državnom nivou te najboljom praksom zemalja EU-a;

8.10 Mjere po osnovi parametra P10: Informacije o PPIV-u

Mjera 14.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a osigurava odvijanje internih PPIV procesa na način da se osigura generisanje, prikupljanje, pohrana i korištenje informacija o PPIV-u u funkciji uspostavljanja naprednih sistema efikasne razmjene relevantnih informacija između institucija za PPIV;

Mjera 15.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a aktivno učestvuje sa informacijama iz svoje nadležnosti u području PPIV-a u sistemskom i integrisanom praćenju statističkih podataka o sankcionisanju povreda PIV-a zasnovano na zajedničkoj metodologiji te njenom razvoju i nadopuni u skladu sa najboljom praksom zemalja EU-a;

Mjera 16.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a kontinuirano radi na povećanju transparentnosti svog rada kroz objavu relevantnih informacija na vlastitim ili zajedničkim web stranicama;

8.11 Mjere po osnovi parametra P11: Međuinstitucionalna suradnja u području PPIV

Mjera 17.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a aktivno saraduje sa drugim institucijama na razvoju i provođenju planova i programa međuinstitucionalne saradnje u području PPIV-a;

Mjera 18.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a aktivno saraduje na međusobnoj razmjeni informacija o PPIV-u posredstvom naprednih ICT sistema;

Mjera 19.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a aktivno saraduje sa ostalim relevantnim institucijama na izradi programa stručne i specijalističke edukacije kadrova u području PIV-a te kontinuirano participira u njihovom provođenju u skladu sa svojim potrebama;

8.12 Podizanje javne svijesti o PPIV

Mjera 20.

Svaka od institucija nadležna (i) po osnovi PPIV-a aktivno učestvuje u pripremi i implementaciji zajedničkih aktivnosti podizanja javne svijesti o ulozi i značaju PPIV-a.

9. PRIMJENA BiH PPIV STRATEGIJE

U prethodnim poglavljima ovog dokumenta dan je iscrpan prikaz parametara koji definišu budući BiH PPIV sistem, kao i pregled pripadajućih mjera čijom realizacijom se osigurava uspostavljanje, djelovanje i razvoj budućeg BiH PPIV sistema, kompatibilnog sa istovrsnim sistemima u zemljama EU-a.

Predmet i sadržaj ovog poglavlja usmjeren je na kratki prikaz relevantnih aktivnosti u odnosu na primjenu PPIV Strategije i njihove realizacije u Projektnom periodu, Postprojektnom periodu, čiji početak realizacije može uslijediti tek nakon završetka Projekta, te u periodu primjene Strategije, koji može uslijediti nakon toga.

9.1 Projektni period, u kojem se odvijala izrada Strategije, obuhvaća 2-godišnje trajanje Projekta (04.02.2013 - 03.02.2015.) u kojem je nastao ovaj dokument, koji je polazni i osnovni dokument čijom primjenom se osigurava uspostavljanje, djelovanje i razvoj budućeg BiH PPIV sistema, kompatibilnog sa istovrsnim sistemima u zemljama EU-a.

Kao što je poznato, Strategija je jedan od rezultata Projekta i predstavlja ne samo kumulativ nego i suštinu rezultata Projekta koji su predstavljeni u dokumentima: DC2, Analiza, Polazno stanje i Metodologija, na kojima se Strategija zasniva i iz kojih ona proističe.

Model primjene Strategije dat je u sljedećem prikazu, koji obuhvaća naznaku perioda izrade te pripreme za primjenu i samu primjenu Strategije, kao i izvršioce i glavne aktivnosti.

Tablica 11: Model primjene Strategije

Tablica 11: Model primjene Strategije

IZVRŠIOCI	PROJEKTI PERIOD 2013. - 2015.	POST-PROJEKTI PERIOD 2015. - 2017.	PERIOD PRIMJENE STRATEGIJE 2018. - 2022.
	PERIOD IZRADA STRATEGIJE	PERIOD PRIPREMA ZA PRIMJENU STRATEGIJE	DEFINISANJE, USPOSTAVLJANJE, DJELOVANJE I RAZVOJ BIH PPIV SISTEMA (MEĐUINSTITUCIONALNO RAZNO TIJELO)
GLAVNE AKTIVNOSTI REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> • DC1 • DC2 • Analiza • Polazno stanje PPIV u BiH • Metodologija sprovođenja PPIV informacija 	<ul style="list-style-type: none"> • Razmatranje dokumenata na stališ u Projekta • Priprema usvajanja Strategije i pripadajućih dokumenata u propisanim procedurama 	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada i usvajanje Akcijskog plana • Održavanje potrebnih resursa • Razmatranje i usvajanje godišnjih izvještaja o provođenju Strategije

9.2 Postprojektni period

Institut za intelektualno vlasništvo BiH je pripremio prijedlog Strategije provođenja prava intelektualnog vlasništva. Prijedlog Strategije biće dostavljen VM BiH. Strategiju bi trebalo da usvoji VM BiH uz prethodno mišljenje vlada entiteta, **uvažavajući njihovu ustavnu strukturu i nadležnosti.**

VM BiH će po usvajanju Strategije na prijedlog Instituta za intelektualno vlasništvo BiH donijeti Odluku o sastavu MTS-a.

Sazivanje prve sjednice MTS-a

Predlaže se da Institut za intelektualno vlasništvo BiH bude moderator konstituirajuće sjednice MTS-a, koji će nakon prve sjednice i svog konstituisanja utvrditi mandat i redosljed predsjedanja, te donijeti Poslovnik o radu, a u nastavku se navode naznake sadržaja rada.

9.3 Resursi i uloga Instituta za intelektualno vlasništvo BiH

Nadležnost Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, koja je određena čl. 7. Zakona o osnivanju Instituta ("Službeni glasnik BiH", br. 43/2004), ne predviđa bilo kakvu formalno-pravnu ulogu u području PPIV-a.

Opravdanje i interes da Institut u određenoj ulozi djeluje u okviru ovog tijela na planu provođenja PIV-a ogleda se u nekoliko činjenica. Prije svega treba uzeti u obzir da je Institut nadležan za područje dodjele PIV-a u BiH te je profiliran, djeluje i prepoznat je kao stožerna tačka sistema intelektualnog vlasništva u BiH, što je utvrđeno i Strategijom razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (2008. - 2015.) koju je usvojilo VM BiH 2009. godine.

Tako Institut danas raspolaze sa oko 50 saradnika iskusnih i specijalizovanih praktički u svim oblicima PIV-a, zahvaljujući čemu Institut provođenjem postupaka na osnovu odgovarajućih zakonskih i podzakonskih akata dodjeljuje pripadajuća prava IV-a: patent, žig, industrijski dizajn i druga prava.

Osim toga, Institut kontinuirano djeluje i predstavlja BiH u Svjetskoj organizaciji za intelektualno vlasništvo (WIPO) sa sjedištem u Ženevi, kao i u Evropskoj patentnoj organizaciji (EPO), slijedom čega osigurava u tim okvirima članstvo u relevantnim konvencijama i ugovorima.

Zahvaljujući tome, Institut u odnosu na PPIV institucije posjeduje neuporedivo veću koncentraciju specijalističkih znanja u području PIV-a, iskustva te poznavanje ne samo domaće nego i međunarodne legislative i prakse u području PIV-a.

Da bi Institut mogao preuzeti djelovanje, doprinijeti kvaliteti i efikasnosti njenog rada, potrebno je Institutu stvoriti mogućnost da može ispuniti postavljene zadatke.

Iz svega navedenog proizlazi da Institut predstavlja optimalan izbor za preuzimanje odgovarajuće **koordinacijske uloge** u okviru aktivnosti nakon usvajanja ove Strategije, ali je nužno ojačati njegove kadrovske, tehnološke i finansijske kapacitete kako bi mogao kvalitetno obaviti taj zadatak. Pri tome se procjenjuje da osiguranju odgovarajućih kadrovskih resursa treba dati prioritet i uzeti u obzir naglašeno specifične i zahtjevne kriterije pri izboru kadra.

Olakšavajuća je okolnost da je dovoljno uključenoje 2-3 izvrišioa visoke stručne spreme, ali je potrebno da udovoljavaju sljedećim kriterijima:

- poznavanje cjelokupnog područja IV-a, kako industrijskog vlasništva tako i autorskih prava, stečeno višegodišnjim radom i iskustvom u uspostavljanju, razvoju i nadzoru postupaka dodjele prava industrijskog vlasništva;
- poznavanje sveukupne BiH legislativne (zakonski i podzakonski akti) u području IV-a, kao i primjene iste u praksi;
- poznavanje međunarodnih konvencija, ugovora i sporazuma u području IV-a;
- poznavanje IV legislativne (direktive, preporuke,..) u okviru EU-a;
- poznavanje međunarodnih (WIPO, WTO) i EU institucija (EPO, EUIPO);
- iskustva u djelovanju međunarodnih i EU institucija, stečena i participacijom u njihovom radu;

9.4 Period primjene PPIV Strategije

Period primjene PPIV Strategije može uslijediti nakon usvajanja Strategije, trajalo bi do 2022. godine. Ako bi se u Postprojektnom periodu postiglo da svaka od preko 140 PPIV institucija u svom okviru samostalno ili zajedno sa drugim PPIV institucijama uspostavi aktivnosti i procese koji će rezultirati primjenom svake od navedenih 20 mjera polazeći od zatečenog stanja u svakoj pojedinoj instituciji, u periodu primjene Strategije u fokusu aktivnosti bi bilo definisanje, uspostavljanje, djelovanje i razvoj BiH PPIV sistema.

10. KORELACIJA SISTEMA ZA STICANJE I SISTEMA ZA PROVOĐENJE PRAVA INTELKTUALNOG VLASNIŠTVA

10.1 Sistem za sticanje i sistem za provođenje prava intelektualnog vlasništva

Sistemsko razmatranje intelektualnog vlasništva u svakom pojedinom državnom okviru moguće je provesti i postići cjelovite, pouzdane i utemeljene rezultate jedino pod uslovom ako se ono provodi u odnosu na cjelovit sistem intelektualnog vlasništva, koji obuhvaća oba segmenta, dakle kako sticanja tako i provođenja prava intelektualnog vlasništva

Za slučaj BiH, **Sistem provođenja prava intelektualnog vlasništva (PPIV sistem)** i njegove sastavnice obrađene su i predstavljene u poglavlju 2.3 ovog dokumenta, dok je **Sistem sticanja prava intelektualnog vlasništva (SPIV sistem)** detaljno analiziran te predstavljen i prikazan u dokumentu Strategija razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (2008. - 2015.) koju je usvojilo VM BiH 2009. godine.

Po samoj prirodi stvari, između ta dva sistema, SPIV-a i PPIV-a, postoji čvrsta korelacija i suštinska povezanost tako da oni tvore dva segmenta jedinstvenog i cjelovitog Sistema intelektualnog vlasništva određene državne zajednice, pod skraćenim nazivom: **SIV**.

Čvrsta korelacija i suštinska povezanost do međusobne uslovljenosti ta dva sistema, počiva i proističe iz činjenice da tek postojanje sistema SPIV-a, pa tako i portfelja svih vrsta prava intelektualnog vlasništva, kao rezultata djelovanja tog sistema, stvara potrebu i opravdava uspostavljanje i djelovanje sistema PPIV-a.

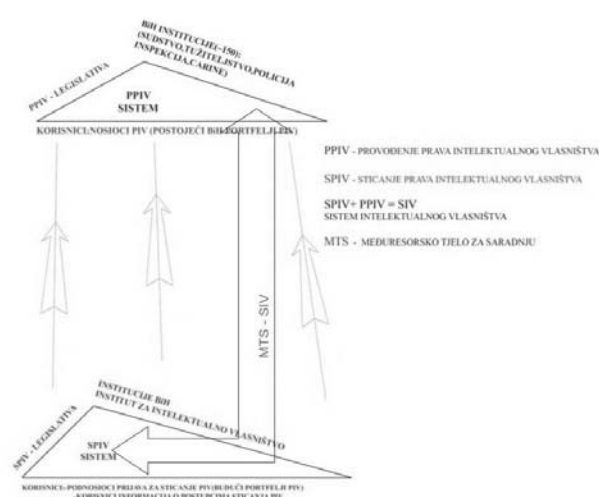
Istovremeno se međusobna uslovljenost ta dva sistema ogleda i u tome da tek postojanje efikasnog djelovanja PPIV sistema osigurava uopće smislenost, opravdanje i motiv za nastanak/sticanje prava intelektualnog vlasništva, dakle, provođenje prava intelektualnog vlasništva je **'conditio sine qua non'** za nastanak/sticanje prava intelektualnog vlasništva.

Sve izloženo u ovom dokumentu, kao i u dokumentu prethodnog projekta, Strategija razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (2008.-2015.) vrijedi u kumulativu i za SIV sistem, pa stoga to nije potrebno ovdje ponavljati. No, može se istaći da se oba, SPIV i PPIV, sistema mogu zorno i gotovo identično prikazati kroz tri osnovne i istovrsne sastavnice: **legislativa – institucije – korisnici**.

Navedene sastavnice, iako istovrsne, sadržajno se razlikuju, što međutim ne predstavlja nikakvu zapreku ni smetnju ne samo za objedinjeno razmatranje kako cjelovitog Sistema intelektualnog vlasništva, SIV, tako i za zasebna razmatranja njegova dva segmenta, PPIV-a i SPIV-a, kao i njihove korelacije.

Djelovanje navedenih sastavnica dvaju sistema oslanja se prije svega na postojanje odgovarajućih resursa, kapaciteta, pretpostavki i uslova, u odnosu na cijeli niz institucija, počevši od izuzetno velikog broja (oko 150) institucija za provođenje prava intelektualnog vlasništva (sudovi, tužilaštva, policija, inspekcije, carina) pa do jedine institucije u SPIV sistemu, koja je u BiH nadležna za sticanje prava industrijskog vlasništva (patent, žig, industrijski dizajn, geografska oznaka), Instituta za intelektualno vlasništvo.

Korelacija SPIV i PPIV sistema kao segmenata cjelovitog SIV-a, te uloga MTS-a u tom kontekstu ilustrovani su sljedećim prikazom.

Da bi se postiglo uspostavljanje, razvoj i efikasno djelovanje cjelovitog sistema intelektualnog vlasništva, dakle kako sistema za sticanje tako i sistema za provođenje prava intelektualnog vlasništva, uz po tri naprijed navedene sastavnice, mora kao osnovi preduslov postojati i svijest šire društvene zajednice, odnosno na svim razinama državne vertikale, dakle od strane najviših instanci izvršne pa i zakonodavne vlasti, preko upravljačkih struktura u naučnom, istraživačkom, razvojnom, visoko-obrazovnom te ukupnom privrednom sektoru, pa sve do pojedinaca koji participiraju kao izvršioци u tim sektorima, treba biti prepoznata vrijednost i važnost intelektualnog vlasništva, a slijedom toga i efikasnog funkcionisanja sistema kao cjeline, SIV-a, kao i oba njegova segmenta.

Čak i u postojanje naprijed naznačenih preduslova, za operativno sinergijsko djelovanje u smislu uspostavljanja, razvoja i djelovanja SIV-a te postizanja maksimalnog efekta, neophodno je uspostaviti mehanizam saradnje svih involviranih institucija kao aktera u okviru SIV-a, što opravdava i zahtijeva uspostavu

Međuresornog tijela za saradnju u području sticanja i provođenja PIV-a.

10.2 Međuresorno tijelo za saradnju u području sticanja i provođenja prava intelektualnog vlasništva u BiH

Međuresorno tijelo za saradnju u području sticanja i provođenja PIV-a (MTS) prvenstveno ima za cilj da se saradnjom obuhvati iniciranje, koordinisanje i upravljanje aktivnostima za uspostavljanje i djelovanje cjelovitog BiH sistema intelektualnog vlasništva, SIV-a, bazirajući svoj rad na mjerama i preporukama koje su dane u Strategiji razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (2008.-2015.), kao i u ovom dokumentu, Strategiji provođenja PIV-a u BiH 2018. - 2022. godina.

Uzevši u obzir da je VM BiH 2009. godine usvojilo Strategiju razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (2008.-2015.), temeljem i slijedom čega je ispunjen uslov njene primjene, kao prvi korak djelovanja MTS-a nameće se angažman na primjeni Strategije provođenja PIV-a u BiH 2018. - 2022. godina, kako bi se što prije uspostavio cjelovit BiH PPIV sistem, kao jedan od dva ključna segmenta SIV-a. Iz toga proizlaze i glavni zadaci koje bi MTS trebao obaviti u postprojektnom periodu 2018.- 2022. godina.

Zadaci Međuresornog tijela za saradnju (MTS) u kontekstu SIV-a, odnosno u području sticanja, kao i provođenja PIV-a

Od interesa je da MTS bude nominovan i aktiviran što prije tako da bi prva konstituirajuća sjednica trebala biti sazvana i održana u prikladno vrijeme u odnosu i koordinisano sa stadijem primjene PPIV-a. Kao najbolje rješenje bi bilo da, uz saglasnost svih SIV institucija, inicijativu za sazivanje MTS-a pokrene Institut za intelektualno vlasništvo BiH, te da on ujedno bude i moderator konstituirajuće sjednice.

Podrazumijeva se da će MTS nakon prve sjednice i svog konstituiranja utvrditi mandat, način predsjedanja i donijeti poslovnik o radu.

Odluku o konačnom sastavu MTS-a trebalo bi da usvoji VM BiH na prijedlog Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, a prema popisu institucija iz Tablice 1: Institucije nadležne za PPIV u BiH.

10.3 Institut za intelektualno vlasništvo BiH kao operativna podrška djelovanju Međuresornog tijela za saradnju u području sticanja i provođenja prava intelektualnog vlasništva u BiH

Po samoj logici, ali i iz praktičnih razloga, od presudne je prednosti da ulogu operativne podrške djelovanju MTS-a preuzme i provodi jedna od institucija naprijed navedenih koje su zastupljene u okviru jednog od, SPIV ili PPIV, sistema, što podrazumijeva da se toj instituciji osiguraju dodatni kadrovski, finansijski i prostorni uslovi koji bi bili namjenski korišteni za obavljanje ove nadležnosti.

Pri izboru institucije koja bi preuzela nadležnost pružanja operativne podrške djelovanju MTS-a, presudan kriterij predstavljaju podaci o već raspoloživim resursima u pogledu kadrova, specijalističkih znanja te potrebnim drugim uslovima za rad.

Sve analize provedene u kontekstu naprijed navedenih kriterija, kao i podaci o Institutu navedeni u prethodnim poglavljima, pokazuju da je najbolje rješenje da ulogu i nadležnost pružanja operativne podrške djelovanju MTS-a preuzme

institucija koja je u BiH nadležna za sticanje prava IV-a, dakle, Institut za intelektualno vlasništvo BiH.

Na taj način bi se ne samo razmjeri, trajanje i poteškoće novih ulaganja i troškova sveli na najmanju moguću mjeru.

Ovdje je potrebno uzeti u obzir i naglasiti i činjenicu da bi Institut, slijedom svojih zakonskih ovlaštenja, svojih institucionalnih veza i saradnje u okviru međunarodnog sistema intelektualnog vlasništva te dostignutog i raspoloživog poznavanja stručnog područja intelektualnog vlasništva, kao i ekipiranošću i iskustvom, postao u BiH stožerna tačka cjelovitog sistema intelektualnog vlasništva, SIV, koja bi se realizovala uspostavljanjem saradnje i pružanjem jedinstvene podrške kroz djelovanje SIV-a, a time posredno i svakom od dva segmenta, SPIV-u i PPIV-u.

Time bi se na pravi način iskoristile i kapitalizovale postojeće prednosti Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, koje su i kao određena garancija da će se uspješno odgovoriti i u pogledu novih izazova, što bi se ogledalo ne samo u kvaliteti načina nego i brzini uspostavljanja MTS-a na operativnom nivou.

11. ZAKLJUČAK

Strategija provođenja prava intelektualnog vlasništva u BiH 2018. - 2022. godina - Strategija predstavlja dokument koji je osnova i ishodište za definisanje i uspostavljanje budućeg BiH PPIV sistema kompatibilnog stanju i praksi u zemljama EU-a.

Namjena i koncept ovog dokumenta ima za cilj da u svrhu povećanja efikasnosti borbe protiv povreda prava IV-a, uvažavajući polazno stanje PPIV-a u BiH, te definisanjem i korištenjem minimalnih standarda PPIV-a u BiH:

- definiše parametre budućeg BiH PPIV sistema (prvenstveno legislativne i institucionalne komponente);
- definiše mjere te naznači pretpostavke za uspostavljanje, efikasno djelovanje i dalji razvoj budućeg BiH PPIV sistema;
- naznači mehanizme za uspostavljanje saradnje među PPIV institucijama za provođenje prava IV-a;
- doprinese podizanju društvene svijesti o ulozi i značaju PIV-a i s tim povezanog PPIV-a i uticaju na cjelokupno ekonomsko i društveno stanje u zemlji.

Centralni rezultat obuhvaćen Strategijom su mjere i model njihove realizacije koji će omogućiti uspostavljanje budućeg BiH PPIV sistema pri čemu prvi prioritet predstavlja izgradnja adekvatnih kapaciteta svake od preko 140 BiH PPIV institucija slijedom predloženih mjera.

Istovremeno je potrebno razviti pretpostavke za međusobnu saradnju relevantnih institucija prvenstveno u pogledu zajedničkog planiranja, provođenja i nadzora primjene mjera u svrhu čega je predložen model baziran na uspostavljanju Međuresornog tijela za saradnju u zaštiti i provođenju PIV-a (MTS) sa zadatkom upravljanja djelovanjem i razvojem BiH PPIV sistema u periodu primjene Strategije (2018.- 2022. godina), te uspostavljanjem pretpostavki za razvoj cjelovitog BiH sistema IV-a koji bi u sinergijskom djelovanju omogućio efikasno sticanje i provođenje prava IV-a u skladu sa savremenim trendovima.

Operacionalizacijom Strategije biće moguće uspostavljanje, razvoj i djelovanje novog BiH sistema provođenja prava intelektualnog vlasništva te njegovo korištenje u funkciji ekonomskog razvoja u skladu sa praksom koja je zastupljena u zemljama EU-a.

12. PRILOZI

Prilog 12.1: Posebni propisi koji sadrže odredbe koje nadležne institucije primjenjuju u PPIV postupcima

Prilog 12.2: Zakoni i podzakonski akti kojima se propisuje nadležnost za PPIV za pojedine institucije,

Prilog 12.3: Usporedni pregled TRIPS-a i Direktiva 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva - BiH zakoni.

Prilog 12.1 Posebni propisi koji sadrže odredbe koje nadležne institucije primjenjuju u PPIV postupcima

BIH ZAKONI - NADLEŽNOST ZA PPIV - INSTITUCIONALNA PODJELA								
INSTITUCIJA								
Naziv zakona		INSPEKTORATI		CARINA		POLICIJA	TUŽILAŠTVA	SUDOVI
Zakon o patentu (SG BiH 53/10)			Čl. 113. st. 1.	Nosilac isključivih prava prema ovom zakonu, koji opravdano sumnja da će doći do uvoza, tranzita ili izvoza robe proizvedene suprotno odredbama ovog zakona, može kod organa nadležnog za poslove carine (u daljem tekstu: carinski organ) podnijeti zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljeg puštanja u promet.	Čl. 101.			Lice čija su prava, prema ovom zakonu, povrijeđena (u dalnjem tekstu: ovlaštenik) može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od povrijeditelja tih prava prema općim pravilima o naknadi štete, ako ovim zakonom nije drugačije određeno. Jednaku zaštitu može tražiti ovlaštenik kada prijeti stvarna opasnost da će njegova prava iz ovog zakona biti povrijeđena.
Zakon o žigu (SG BiH 53/10)	Čl. 100	Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima, povrede žiga obavlja inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.	Čl. 94 st. 1	Isto kao prethodno	Čl. 81			Čl. 103. do 112 (uređuje se građanskopravna zaštita)
Zakon o industrijskom dizajnu (SG BiH 53/10)	Čl. 99	Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima, neovlaštenog korištenja industrijskog dizajna, obavlja inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine	Čl. 93. st. 1.	Isto kao prethodno	Čl. 80.			Povredom žiga ili prava iz prijave, ako žig bude naknadno priznat, smatra se svako neovlašteno korištenje zaštićenog znaka u smislu člana 49. ovog zakona. Povredom industrijskog dizajna smatra se i podražavanje registriranog industrijskog dizajna. Prilikom utvrđivanja da li postoji povreda registriranog industrijskog dizajna, sud naročito vodi računa o stepenu slobode stvaraoca dizajna.
Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla (SG BiH 53/10)	Čl. 88	Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima, povrede registrovanog imena porijekla ili geografske oznake, obavlja inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine	Čl. 82. st. 1	Isto kao prethodno	Čl. 72			Čl. 79., Čl. 81. do 92. (uređuje se građanskopravna zaštita)
Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH (SG BiH 14/10)	Čl. 55	Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima povrede oplemenjivačkog prava vrši nadležna fitosanitarna inspekcija.	Čl. 49. st.1.	Isto kao prethodno	Čl. 37.			Čl. 71., Čl. 73 do 81 (uređuje se građanskopravna zaštita)
Zakon o autorskom i srodnim	Čl. 173	Inspeksijski nadzor u dijelu obavljanja prometa robe i usluga u prvom stepenu provode inspekcije u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici	Čl. 166 st. 1	Isto kao prethodno	Čl. 150			Čl. 36., Čl. 38. do 48. (uređuje se građanskopravna zaštita)
								Lice čija su prava iz ovog zakona povrijeđena može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od njihovog povrijeditelja prema općim pravilima o naknadi štete,

pravima (SG BiH 63/10)		Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležne za kontrolu propisa iz područja prometa robe i usluga (tržišta), a u drugom stupnju ministarstva u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležna za područja prometa robe i usluga (tržišta). Inspekcija se provodi putem nadležnih tržišnih inspektorata.								ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava (SG BiH 63/10)	Čl. 43	Inspekcijски nadzor u vezi s određenim prekršajima vrši inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine								Čl. 156. do 163 (uređuje se građanskopravna zaštita)
Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina (SG BiH 25/08)	Čl. 70. st. 2	Službene kontrole i primjenu odredaba ovoga Zakona obavljaju: Republička uprava za inspekcijске poslove Republike Srpske - inspektorat uz posredovanje poljoprivrednih i tržišnih inspektora, Federalna uprava za inspekcijске poslove uz posredovanje kantonalnih poljoprivrednih i tržišnih inspektora, kao i inspekcijских službi Vlade Brčko Distrikta BiH.		Nije primjenjivo						
	Čl. 71. st. 1	Inspekcijски nadzor i službene kontrole nad proizvodnjom i prometom vina obavljaju entitetski inspektorati								

PRILOG 12.2: Zakoni i podzakonski akti kojima se propisuje nadležnost za PPIV za pojedine institucije

ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI KOJIMA SE PROPISUJE NADLEŽNOST ZA PPIV POJEDINE INSTITUCIJE				
	NAZIV INSTITUCIJE	Naziv zakona	Podaci o objavi	Članovi relev. za PPIV
	SUDOVI	BiH		
SUD BiH (1)		Zakon o sudu BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 49/09, 74/09, 97/09	Čl. 7.
RS				
VRHOVNI (1)		Zakon o sudovima RS	"Službeni glasnik RS", 37/12	Čl. 35.
VIŠI PRIVREDNI (1)				Čl. 34.
OKRUŽNI PRIVREDNI (5)				Čl. 33. tč g.
OKRUŽNI (5)				Čl. 31.
OSNOVNI (19)				Čl. 30.
FBiH				
VRHOVNI (1)		Zakon o sudovima u FBiH	"Službene novine FBiH", br. 38/05, 22/06, 63/10, 72/10, 7/13	Čl. 29.
KANTONALNI (10)				Čl. 28.
OPĆINSKI (31)				Čl. 27. st. 4. tč d
BD				
APELACIONI (1)		Zakon o sudovima distrikta BiH	"Službeni glasnik BD", br. 19/07, 20/07, 39/09, 31/11	Čl. 21
OSNOVNI (1)				
TUŽILAŠTVA	ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI KOJIMA SE PROPISUJE NADLEŽNOST ZA PPIV POJEDINE INSTITUCIJE			
	NAZIV INSTITUCIJE	Naziv zakona	Podaci o objavi	Članovi relev. za PPIV
	BiH			
	TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE	Zakon o tužiteljstvu BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 49/09	Čl. 12.
		Krivični zakon BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10	
		Zakon o krivičnom postupku BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09	
	RS			
	REPUBLIČKO TUŽILAŠTVO REPUBLIKE SRPSKE	Zakon o tužilaštvima RS	55/02, 85/03 i 37/06	Čl. 3.
	OKRUŽNO TUŽILAŠTVO (6)	Krivični zakon RS	"Službeni glasnik RS" br. 49/03	
		Zakon o krivičnom postupku RS	"Službeni glasnik RS", br. 53/12	
		Zakon o krivičnom postupku BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09	
	FBiH			
	FEDERALNO TUŽILAŠTVO FEDERACIJE BiH	Zakon o Federalnom tužilaštvu Federacije BiH	"Službene novine FBiH" br. 19/03	Čl. 3.
	KANTONALNO TUŽILAŠTVO (10)	Krivični zakon FBiH	"Službene novine FBiH", br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10 i 2/11	
Krivični zakon BiH		"Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10		
Zakon o krivičnom postupku Federacije BiH		"Službene novine FBiH", br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06 i 27/07		
Zakon o krivičnom postupku BiH		"Službeni glasnik BiH", br. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09		
BD				

	TUŽILAŠTVO BRČKO DISTRIKTA	Zakon o tužilaštvu Brčko distrikta	"Službeni glasnik BD", br. 19/07	Čl. 2.
		Krivični zakon Brčko distrikta	"Službeni glasnik BD", br. 33/13	
		Krivični zakon BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10	
		Zakon o krivičnom postupku Brčko distrikta	"Službeni glasnik BD", br. 33/13	
		Zakon o krivičnom postupku BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 36/03, 26/04, 32/07, 3/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09	
ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI KOJIMA SE PROPISUJE NADLEŽNOST ZA PPIV POJEDINE INSTITUCIJE				
NAZIV INSTITUCIJE		Naziv zakona	Podaci o objavi	Članovi relev. za PPIV
BiH				
DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU-SIPA	Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu	"Službeni glasnik BiH", br. 27/04, 63/04, 35/05, 49/09, 40/12		Čl. 3.
RS				
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA RS	Zakon o unutrašnjim poslovima RS	"Službeni glasnik RS", br. 4/12		Čl. 4.
	Zakon o policijskim službenicima	"Službeni glasnik RS", br. 43/10		
	Krivični zakon RS	"Službeni glasnik RS", br. 49/03		
	Krivični zakon BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 03/03		
	Zakon o krivičnom postupku RS	"Službeni glasnik RS", br. 53/12		
	Zakon o krivičnom postupku BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09		
FBiH				
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA FBiH	Zakon o unutrašnjim poslovima FBiH	"Službene novine FBiH" br. 49/05		Čl. 2.
	Krivični zakon FBiH	"Službene novine FBiH" br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10 i 2/11		
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA KANTONA (10)	Krivični zakon BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10		
	Zakon o krivičnom postupku FBiH	"Službene novine FBiH" br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06 i 27/07		
KANTONALNA UPRAVA POLICIJE (10)	Zakon o krivičnom postupku BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09		
BD				
POLICIJA BRČKO DISTRIKTA	Zakon o policiji Brčko distrikta	"Službeni glasnik BD", br. 31/09, 60/10 i 31/11		Čl. 12.
	Krivični zakon Brčko distrikta	"Službeni glasnik BD", br. 33/13		
	Krivični zakon BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10		
	Zakon o krivičnom postupku Brčko distrikta	Službeni glasnik BD br. 33/13		
	Zakon o krivičnom postupku BiH	"Službeni glasnik BiH", br. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09		
ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI KOJIMA SE PROPISUJE NADLEŽNOST ZA PPIV POJEDINE INSTITUCIJE				
NAZIV INSTITUCIJE		NAZIV ZAKONA	PODACI O OBJAVI	ČLANOVI RELEV. ZA PPIV
BiH				
AGENCIJA ZA NADZOR NAD TRŽIŠTEM BiH (1)	Zakon o nadzoru nad tržištem BiH	Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", br. 45/04, 44/07 i 102/09		Čl. 6.st.(2) Čl. 12.
RS				
REPUBLIČKA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE (1)	Zakon o inspekcijama u RS (sa Zakonom o izmjenama i dopunama i ispravkom)	"Službeni glasnik RS", broj 74/10, 109/12, 117/12		Čl. 18., Čl. 12. u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o insp. Čl. 18.
INSP. NADZ. U JED. LOKALNE SAMOUPRAVE (5)	Zakon o inspekcijama u RS (sa Zakonom o izmjenama i dopunama i ispravkom)	"Službeni glasnik RS", broj 74/10 109/12, 117/12		Čl. 12. u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o insp.)
FBiH				
FEDERALNA UPRAVA ZA INSP. POSLOVE (1)	Zakon o inspekcijama u FBiH	"Službene novine Federacije BiH", broj 69/05		
KANTONALNA /ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA INSP. POSLOVE (10)	Zakon o inspekcijama u FBiH	"Službene novine Federacije BiH", broj 69/05		
BD				
INSPEKTORAT BRČKO DISTRIKTA(1)	Zakon o inspekcijama Brčko distrikta BiH (sa ispravkom i Zakonom o izmjenama i dopunama)	"Službeni glasnik BD", br. 24/08, 25/08, 20/13		Čl. 71. st.1. tč. g) i m), st. 2.

ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI KOJIMA SE PROPISUJE NADLEŽNOST ZA PPIV POJEDINE INSTITUCIJE			
NAZIV INSTITUCIJE	NAZIV ZAKONA	PODACI O OBJAVI	ČLANOVI RELEV. ZA PPIV
CARINA UPRAVA ZA INDIREKTNO –NEIZRAVNO OPOREZIVANJE BOSNE I HERCEGOVINE (UINO)	BiH		
	Zakon o upravi za indirektno oporezivanje	"Službeni glasnik BiH", br. 89/05	
	Zakon o žigu	"Službeni glasnik BiH", br. 53/10	Čl. 97. st.2.
	Zakon o industrijskom dizajnu	"Službeni glasnik BiH", br. 53/10	Čl. 96. st.2.
	Zakon o patentu	"Službeni glasnik BiH", br. 53/10	Čl. 116. st.2.
	Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla	"Službeni glasnik BiH", br. 53/10	Čl. 85. st.2.
	Zakon o autorskom i srodnim pravima	"Službeni glasnik BiH", br. 63/10	Čl. 169. st.2
	Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nosioca žiga	"Službeni glasnik BiH", br. 41/12	Čl. 5.st.1
	Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nosioca industrijskog dizajna	"Službeni glasnik BiH", br. 41/12	Čl. 5.st.1
	Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nosioca patenta	"Službeni glasnik BiH", br. 41/12	Čl. 5.st.1
	Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nosioca oznake geografskog porijekla	"Službeni glasnik BiH", br. 41/12	Čl. 5.st.1
	Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu nosioca autorskog i srodnih prava	"Službeni glasnik BiH", br. 41/12	Čl. 5.st.1

Prilog 12.3: Uporedni pregled TRIPS-a i Direktive 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provođenju prava intelektualnog vlasništva - BiH zakoni

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 41. Opšte obaveze	<p>1. Članice obezbjeđuju da provođenje postupaka navedenih u ovom dijelu bude dostupna u njihovom zakonodavstvu kako bi se omogućile djelotvorne mjere protiv bilo koje povrede prava intelektualnog vlasništva pokrivenog ovim Sporazumom, uključujući djelotvorna pravna sredstva za sprječavanje povreda i pravna sredstva dovoljno uvjerljiva za odvratanje od budućih povreda. Ovi postupci se primjenjuju na način kojim se izbjegava stvaranje prepreka za zakonito trgovanje i pruža sigurnost od zloupotrebe.</p> <p>2. Postupci u vezi s ostvarivanjem prava intelektualnog vlasništva su poštenu i nepristrasni. Oni nisu bespotrebno složeni ili skupi te ne zahtijevaju nerazumne vremenske rokove ili nepotrebna odugovlačenja.</p> <p>3. Meritorne odluke u pravnim predmetima su po mogućnosti sačinjene u pisanom obliku i obrazložene. Moraju biti dostupne barem strankama u postupku bez nepotrebnog odugovlačenja. Odluke o meritumu spora zasnivaju se samo na dokazima u vezi s kojima je strankama pružena mogućnost izjašnjavanja.</p> <p>4. Stranke u postupku imaju mogućnost preispitivanja konačnih upravnih odluka od strane suda i, ovisno o odredbama o nadležnosti u pravnom poretku, članice ovisno o važnosti predmeta, barem pravnih aspekata prvostepene sudske odluke o meritumu. Međutim, nema obaveze za pružanje mogućnosti preispitivanja odluke o oslobađanju u krivičnim predmetima.</p> <p>5. Podrazumijeva se da ovaj Dio ne stvara nikakvu obavezu osnivanja sudskog sistema za ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva drukčijeg od onog za ostvarivanje prava općenito, niti ne utiče na sposobnost članica da ostvaruju svoje propise općenito. Ništa u ovom dijelu ne stvara bilo kakvu obavezu u vezi s raspodjelom resursa između ostvarivanja prava intelektualnog vlasništva i ostvarivanja prava općenito.</p>	(Načelna odredba)

Prilog 12.3., nastavak 1

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 42.	Članice omogućuju nosiocima prava	- Zakon o patentu,

Pošten i nepristrasan postupak	građanskopravni sudski postupak u vezi s ostvarivanjem svakog prava intelektualnog vlasništva koje je obuhvaćeno ovim Sporazumom. Optuženici imaju pravo na pisanu obavijest koja se dostavlja pravovremeno i sadrži dovoljno pojedinosti, uključujući osnovu zahtjeva. Strankama u postupku mora biti dopušteno da budu zastupane po samostalnom pravnom zastupniku, a u postupku se ne postavljaju preteški zahtjevi u vezi s obaveznom ličnom prisutnošću. Sve stranke u takvom postupku imaju pravo da na odgovarajući način potkrijepe svoje zahtjeve i da predoče sve relevantne dokaze. Postupak mora omogućiti mjere za identifikovanje i zaštitu povjerljive informacije, osim ako bi to bilo suprotno postojećim ustavnim odredbama.	<p>čl.103.;</p> <p>- Zakon o žigu, čl. 80.;</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 79.;</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 71.;</p> <p>- Zakon o zaštiti topografije integrisanog kola - primjenjuje se Zakon o patentu;</p> <p>- Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 36.;</p> <p>- Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina – primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla;</p> <p>- Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 156.;</p> <p>- Zakoni o pamičnom postupku.;</p>
Čl. 43. Dokazivanje	<p>1. Sudske vlasti su ovlaštene, kad stranka ukaže na razumno dostupne dokaze koji su dovoljni da potkrijepe njezine zahtjeve i kada točno navede dokaze, koji su relevantni za dokazivanje opravdanosti njezinih zahtjeva koji su pod kontrolom suparničke stranke, naložiti protivnoj stranci da predoči te dokaze, pridržavajući se u odgovarajućim slučajevima uslova koji osiguravaju zaštitu povjerljive informacije.</p> <p>2. U slučajevima u kojima stranka u postupku svojevrijedno i bez valjanih razloga odbije pristup ili na drugi način ne pruži potrebne podatke u razumnom roku ili bitno otežava postupak u vezi s ostvarivanjem prava, članica može sudskim vlastima dati pravo donošenja privremenih i konačnih odluka, potvrđnih ili odbijajućih, na temelju predočenih podataka, uključujući tužbeni zahtjev ili navode stranke na čiju je štetu bila uskraćena mogućnost pristupa podacima pod pretpostavkom da se strankama omogućiti da budu saslušane o navodima ili dokazima.</p>	<p>- Zakon o patentu čl.108.;</p> <p>- Zakon o žigu čl. 87., 89.;</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 86., 88.;</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 78., 80.;</p> <p>- Zakon o zaštiti topografije integrisanog kola - primjenjuje se Zakon o patentu;</p> <p>- Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 43., 45.;</p> <p>- Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla;</p> <p>- Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 161., 163.</p>

Prilog 12.3., nastavak 2

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 44. Nalozi	1. Sudske vlasti su ovlaštene naložiti stranci da odustane od povrede prava, između ostalog, sprečavanjem ulaska u trgovačke kanale pod njezinom nadležnošću uvezene robe koja uključuje povredu prava intelektualnog vlasništva, odmah nakon obavljenog carinskog postupka. Članice nisu obavezne takvo ovlaštenje dati sudskim vlastima u vezi sa zaštićenim predmetom koji je stečen ili naručen od neke osobe koja unaprijed nije znala niti je mogla znati da poslovanje s takvim predmetom može prouzročiti povredu prava intelektualnog vlasništva. 2. Bez obzira na ostale odredbe ovog Dijela i pod pretpostavkom da odredbe dijela II. koje se posebno odnose na upotrebu od strane državne vlasti ili trećih osoba koje imaju dopuštenje državne vlasti bez dopuštenja nosioca prava u skladu s tim, članice mogu ograničiti pravna sredstva koja im stoje na raspolaganju protiv takve upotrebe na plaćanje naknade u skladu s tačkom (h) člana 31. U drugim se slučajevima primjenjuju pravna sredstva iz ovog Dijela ili, kad su ta pravna sredstva nespojiva s pravom članice, na raspolaganju moraju biti deklaratorne presude i primjerena naknada.	- Zakon o patentu čl. 107. st. 5.; - Zakon o žigu 86. st. 7. tč. a.,b.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 85. st. 7. tč. a.,b.; - Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 77. st. tč. a., b.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kola - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 42. st. 7. tč. a.,b.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 161. st. 5. tč. a.,b.;
Čl. 45. Naknada štete	1. Sudske vlasti su ovlaštene naložiti povrijeditelju da nosiocu prava plati primjerenu odštetu radi naknade štete koju je nosilac prava pretrpio zbog povrede svog prava intelektualnog vlasništva od strane povrijeditelja koji je znao, ili je morao znati, da čini povredu. 2. Sudske vlasti su također ovlaštene naložiti povrijeditelju da plati nosiocu prava troškove koji mogu obuhvatiti i odgovarajuće troškove pravnog zastupanja. U odgovarajućim slučajevima, članice mogu ovlastiti sudske vlasti da nalože naknadu za izgublenu zaradu i/ili plaćanje unaprijed predviđene odštete čak i u slučaju kad povrijeditelj nije znao niti je morao znati da čini povredu.	- Zakon o patentu čl. 104.; - Zakon o žigu čl. 82.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 81.; - Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 73.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kola - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 38.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 157.;

Prilog 12.3., nastavak 3;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 46. Druga pravna sredstva	U cilju djelotvornog odvracanja od povreda prava, organi sudske vlasti trebaju imati ovlasti narediti da se roba za koju je ustanovljeno da je predmet povrede, bez bilo kakve naknade, izbaci iz trgovačkih kanala tako da se izbjegne nanošenje štete nosiocu prava ili da se, ako to nije u suprotnosti s postojećim ustavnim odredbama, uništi. Organi sudske vlasti također trebaju imati ovlasti da nalože da se materijali i pribor pretežno korišteni u stvaranju robe kojom se povređuju prava, bez bilo kakve naknade, izbace iz trgovačkih kanala tako da se opasnost od dalje povrede svede na najmanju mjeru. Prilikom razmatranja takvih zahtjeva, uzima se u obzir odnos između ozbiljnosti povrede i naloženih pravnih sredstava kao i interesi trećih osoba. U vezi s robom s krivotvorenim žigovima, jednostavno odstranjivanje žiga s protivpravno označene	- Zakon o patentu čl. 103.; - Zakon o žigu čl. 80.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 79.; - Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 71.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 36.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima

	robe nije dovoljno, osim u iznimnim slučajevima, da bi se omogućilo puštanje takve robe u trgovačke kanale.	od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 156.;
Čl. 47. Pravo na informaciju	Osim ako je u neskladu s ozbiljnošću povrede, članice mogu propisati da organi sudske vlasti imaju ovlasti da nalože povrijeditelju da obavijesti nosioca prava o identitetu trećih osoba uključenih u proizvodnju i distribuciju robe ili usluga koje su predmet povrede kao i o njihovim distribucijskim kanalima.	- Zakon o patentu čl. 109.; - Zakon o žigu čl. 88.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 87.; - Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 79.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kola - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 44.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 162.;

Prilog 12.3., nastavak 4;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 48. Naknada štete tuženom	1. Sudske vlasti imaju ovlasti da nalože stranci, na čiji su zahtjev poduzete mjere i koja je zloupotrijebila postupak ostvarivanja, da pruži stranci, koja je pogođena neopravdanom zabranom ili ograničenjem, primjerenu odštetu za štetu pretrpljenu spomenutom zloupotrebom. Sudske vlasti također imaju ovlast naložiti predlagatelju da optuženome plati troškove, koji mogu uključivati i odgovarajuće troškove pravnog zastupanja. 2. U vezi s primjenom bilo kojeg propisa, koji se odnosi na zaštitu ili ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva, članice jedino izuzimaju tijela javne vlasti i službenike od odgovornosti da odgovarajućim mjerama poprave štetu kad su postupci poduzeti ili namjeravani u dobroj vjeri tijekom primjene takvih propisa.	- Zakon o patentu čl. 108. st. 6. - Zakon o žigu čl. 90. - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 89. - Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 81. - Zakon o zaštiti topografije integriranog kola - primjenjuje se Zakon o patentu - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 46. - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 161. st. 6. tč. c.
Čl. 49. Upravni postupci	Ako se meritorno odlučivalo o građanskopravnoj odgovornosti u upravnom postupku, takav postupak je u skladu s principima jednakim u suštini onima određenim u ovom odjeljku.	(Načelna odredba)

Prilog 12.3., nastavak 5;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 50. Privremene mjere	<p>1. Sudske vlasti ovlaštene su da nalože hitne i djelotvorne privremene mjere:</p> <p>(a) radi sprječavanja nastanka povrede bilo kojeg prava intelektualnog vlasništva, a posebno radi sprječavanja ulaza robe u trgovačke kanale u njihovoj nadležnosti, uključujući uvoznu robu odmah nakon provedbe carinskog postupka;</p> <p>(b) radi očuvanja relevantnih dokaza vezano uz navodne povrede prava.</p> <p>2. Sudske su vlasti ovlaštene, kad je to primjereno, privremene mjere primijeniti bez saslušanja druge stranke, posebno u slučajevima kad bi vjerovatna posljedica odlaganja bila nenadoknadiva šteta za nosioca prava ili u slučajevima kad postoji očigledna opasnost od uništavanja dokaza.</p> <p>3. Sudske su vlasti ovlaštene tražiti od predlagatelja da pruži razumno dostupne dokaze kako bi se u dovoljnoj mjeri uvjerile da je predlagatelj nosilac prava i da je predlagateljevo pravo povrijeđeno ili da postoji neposredna opasnost od povrede, i naložiti predlagatelju da položi kauciju ili odgovarajuće osiguranje dovoljno za zaštitu tuženog i sprječavanje zloupotrebe.</p> <p>4. Kad su privremene mjere određene bez saslušanja druge stranke, pogođene stranke se obavještavaju najkasnije odmah po izvršenju mjera. Preispitivanje se, uključujući pravo na saslušanje, obavlja na zahtjev tuženoga u razumnom roku nakon obavijesti o mjerama, zajedno s odlukom da li će se mjere izmijeniti, ukinuti ili potvrditi.</p> <p>5. Od podnosioca zahtjeva mogu se tražiti ostale informacije potrebne za identifikaciju robe od strane tijela koje provodi privremene mjere.</p> <p>6. Ne dovodeći u pitanje stav 4., privremene mjere poduzete na osnovu stavova 1. i 2., na zahtjev tuženika, opozivaju se ili se na drugi način stavljaју izvan snage, ako postupak za donošenje odluke o meritumu spora nije pokrenut unutar razumnog roka, određenog od strane sudske vlasti koja je donijela odluku o takvim mjerama kada je to prema pravu članice dopušteno ili, u nedostatku te odredbe, u roku ne dužem od 20 radnih dana ili 31 kalendarskog dana, koji god od njih je duži.</p> <p>7. U slučaju kad se privremene mjere ukidaju ili kad one prestaju zbog nekog čina ili propusta predlagatelja, ili kada se naknadno ustanovi da nije bilo povrede ili opasnosti od povrede prava intelektualnog vlasništva, sudske vlasti su ovlaštene da nalože predlagatelju, na zahtjev tuženika, da plati tuženiku odgovarajuću naknadu zbog štete nanesene ovim mjerama.</p> <p>8. Ako se bilo koja privremena mjera može naložiti u upravnom postupku, taj postupak mora u osnovi biti u skladu s principima postavljenim u ovom odjeljku.</p>	<p>- Zakon o patentu čl. 107.;</p> <p>- Zakon o žigu čl. 86.;</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 85.;</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 77.;</p> <p>- Zakon o zaštiti topografije integrisanog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu;</p> <p>- Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 42.;</p> <p>- Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla;</p> <p>- Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 160.;</p>

Prilog 12.3., nastavak 6;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 51. – 60. Posebne pretpostavke u vezi s pograničnim mjerama	<p>Zaustavljanje od strane carinskih vlasti</p> <p>U skladu s niže navedenim odredbama, članice usvajaju postupke koji omogućavaju nosiocu prava, koji ima valjane razloge za sumnju da može doći do uvoza robe s krivotvorenim žigom ili neovlašteno umnoženih primjeraka djela zaštićenog autorskim pravom, da podnese pisani zahtjev nadležnom tijelu, bilo upravnom ili sudskom, da carinski organ zaustavi puštanje takve robe u slobodni opticaj. Članice mogu omogućiti primjenu takvog postupka i u</p>	<p>- Zakon o patentu čl. 113. - 116.</p> <p>- Zakon o žigu čl. 94. - 97.</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 93. - 96.</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 82. - 85.</p> <p>- Zakon o zaštiti</p>

<p>vezi s robom kojom se na drugi način povrjeđuju prava intelektualnog vlasništva, ako su ispunjene pretpostavke iz ovog odjeljka. Članice mogu također odrediti odgovarajuće postupke od strane carinskih vlasti u vezi sa zaustavljanjem puštanja robe u vezi s kojom su povrijeđena navedena prava namijenjene izvozu s njezinog državnog područja.</p> <p>Primjena</p> <p>Od svakog nosioca prava, koji pokreće postupak prema članku 51., zahtjeva se pružanje prikladnog dokaza koji zadovoljava nadležna tijela da, u skladu s propisima zemlje u koju se uvozi, utvrde postojanje prima facie povreda prava intelektualnog vlasništva nosioca prava, te davanje dovoljno detaljnog opisa robe kako bi bila lako prepoznatljiva carinskim vlastima. Nadležna tijela izvješćuju predlagatelja u razumnom roku o prihvatanju zahtjeva i, kad je određeno od nadležnog tijela, o razdoblju tokom kojeg carinski organ provodi te mjere.</p> <p>Kaucija ili ekvivalentno osiguranje</p> <p>1. Nadležna tijela ovlaštena su od predlagatelja da traže kauciju ili ekvivalentno osiguranje dovoljno da bi se zaštitili tuženik i nadležno tijelo i da se spriječi zloupotreba. Takva kaucija ili ekvivalentno osiguranje ne sprječava bezrazložno pribjegavanje istim postupcima.</p> <p>2. Kad u skladu sa zahtjevom iz ovog odjeljka carinski organ zaustavi puštanje u slobodni opticaj robe koja uključuje industrijski dizajn, patent, planove rasporeda ili neobjavljene informacije, na temelju odluke koja nije sudska ili od neke druge samostalne vlasti, a rok određen člankom 55. je istekao, a da je za to nadležno tijelo nije odobrilo privremeno oslobađanje, i pod pretpostavkom da su svi ostali uslovi za uvoz ispunjeni, vlasnik, uvoznik ili primalac dotične robe ima pravo na njezino oslobađanje po polaganju osiguranja u iznosu dovoljnom za zaštitu nosioca prava od bilo koje povrede. Plaćanje takvog pologa ne ograničava ostala pravna sredstva dostupna nosiocu prava, a razumijeva se da se polog vraća ako nosilac prava ne postavi svoj zahtjev u razumnom roku.</p> <p>Obavijest o zaustavljanju</p> <p>Uvoznik i predlagatelj se obavještavaju, bez odlaganja, o zaustavljanju robe u skladu s članom 51.</p> <p>Trajanje zaustavljanja</p>	<p>topografije integrisanog kola - primjenjuje se Zakon o patentu</p> <p>- Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 49. - 52.</p> <p>- Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla</p> <p>- Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 166. – 169.</p>
--	---

Prilog 12.3., nastavak 7, Čl. 51. – 60.;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
	<p>Ako se, u periodu ne dužem od deset radnih dana nakon što je podnosiocu zahtjeva dostavljena obavijest o zaustavljanju, carinski organ ne obavijesti da je postupak za odlučivanje o meritumu predmeta pokrenula stranka koja nije tuženik, ili da je nadležno tijelo donijelo privremene mjere kojima se produžuje zaustavljanje puštanja robe, roba se pušta pod pretpostavkom da su zadovoljeni svi ostali uslovi za uvoz ili izvoz; u odgovarajućim slučajevima ovaj se period može produžiti za narednih deset radnih dana. Ako je pokrenut postupak za meritorno odlučivanje o predmetu, revizija postupka, uključujući i pravo na saslušanje, se saziva na zahtjev tuženika, a s ciljem odlučivanja u okviru razumnog roka o tome hoće li se mjere izmijeniti, opozvati ili potvrditi. Bez obzira na gore navedeno, kod obustavljanja ili ukidanja mjera zaustavljanja robe u skladu s privremenim sudskim mjerama, primjenjuju se odredbe stava 6. člana 50.</p> <p>Odšteta uvozniku i vlasniku robe</p> <p>Nadležna tijela ovlaštena su naložiti podnosiocu zahtjeva da plate uvozniku, primaocu i vlasniku robe prikladnu naknadu za</p>	

	<p>svaku štetu prouzrokovanu neopravdanim zadržavanjem robe ili zadržavanjem robe puštene u promet u skladu s članom 55.</p> <p>Pravo na pregled i obavještanje</p> <p>Ne dovodeći u pitanje zaštitu povjerljivih informacija, članice propisuju da su nadležna tijela ovlaštena da pruže dovoljnu mogućnost za pregled robe zadržane od carinskog organa kako bi se potkrijepili zahtjevi nosioca prava.</p> <p>Nadležna tijela također su ovlaštena dati uvozniku jednaku mogućnost za pregled takve robe. Kad je donesena pozitivna odluka o meritumu spora, članice mogu ovlastiti nadležna tijela da obavijeste nosioca prava o imenima i adresama pošiljaoca, uvoznika i primaoca, i o količini te robe.</p> <p>Postupanje po službenoj dužnosti</p> <p>Kad članice zahtijevaju da nadležna tijela djeluju samoinicijativno i obustave propuštanje robe za koju imaju prima facie dokaz o povredi prava intelektualnog vlasništva:</p> <p>(a) nadležna tijela mogu uvijek zatražiti od nosioca prava svaku informaciju koja im može pomoći u izvršavanju ove ovlasti;</p> <p>(b) uvoznik i nositelj prava je odmah obaviješten o obustavi. Kad uvoznik uloži žalbu protiv obustave kod nadležnih tijela, obustava podliježe, mutatis mutandis, uslovima iz člana 55.;</p> <p>(c) članice jedino izuzimaju tijela javne vlasti i službenike od odgovornosti da odgovarajućim mjerama poprave štetu kada su postupci poduzeti ili namjeravani u dobroj vjeri.</p> <p>Pravna sredstva</p>	
--	--	--

	<p>ili neopravdane odgođe.</p> <p>2. Te mjere, ti postupci i ta pravna sredstva moraju također biti djelotvorni, razmjerni i moraju odvracati od povrede prava te se moraju primjenjivati na način da se izbjegne stvaranje prepreka zakonitoj trgovini i predvidi zaštita od njihove zloupotrebe.</p>	
<p>Član 4.</p> <p>Osobe ovlaštene za podnošenje zahtjeva za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava</p>	<p>1. Kao osobe koje imaju pravo zahtijevati primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava iz ovog Poglavlja, države članice moraju priznati:</p> <p>(a) nosioce prava intelektualnog vlasništva prema odredbama zakona koji se primjenjuje;</p> <p>(b) sve druge osobe koje su ovlaštene koristiti ta prava, posebno licence, u mjeri u kojoj je to dopušteno odredbama zakona koji se primjenjuje i u skladu s tim odredbama;</p> <p>(c) tijela koja se bave kolektivnim ostvarivanjem prava intelektualnog vlasništva, redovno priznata kao tijela koja imaju pravo zastupati nosioce prava intelektualnog vlasništva u mjeri u kojoj je to dopušteno odredbama zakona koji se primjenjuje i u skladu s tim odredbama;</p> <p>(d) tijela za stručnu zaštitu koja su redovito priznata kao tijela koja imaju pravo zastupati nosioce prava intelektualnog vlasništva u mjeri u kojoj je to dopušteno odredbama zakona koji se primjenjuje i u skladu s tim odredbama.</p>	<p>- Zakon o patentu čl. 103.</p> <p>- Zakon o žigu čl. 84.</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 83.</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 71.</p> <p>- Zakon o zaštiti topografije integrisanog kola - primjenjuje se Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 40.</p> <p>- Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 147.</p>

Prilog 12.3., nastavak 8, Čl. 51. – 60.;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
	<p>Ne dovodeći u pitanje ostala prava djelovanja koja su otvorena nosiocu prava i koja podliježu pravu tuženika na traženje preispitivanja od sudske vlasti, nadležna tijela ovlaštena su naložiti da se uništi ili ukloni roba u vezi s kojom se povrjeđuju prava u skladu s principima iz člana 46. U vezi s robom s krivotvorenim žigom, nadležna tijela ne dozvoljavaju ponovni izvoz iste robe u neizmijenjenom stanju ili podvrgavanje iste drukčijem carinskom postupku, osim u izuzetnim okolnostima.</p> <p>Uvoz malih količina</p> <p>Članice mogu izuzeti iz primjene gore navedenih odredaba malu količinu robe nekomercijalne prirode u putničkoj ličnoj prtljazi ili poslone u malim pošiljkama.</p>	

Prilog 12.3., čl. 61.;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
<p>Čl. 61.</p> <p>Krivične odredbe</p>	<p>Propisuje se obaveza vođenja krivičnih postupaka i određivanja kazni koji se imaju primjenjivati barem u slučajevima namjernog krivotvorenja žiga ili neovlaštenog umnožavanja djela zaštićenog autorskim pravom na komercijalnom nivou. Takva se mogućnost daje i za ostale povrede intelektualnog vlasništva.</p>	<p>- Krivični zakon BiH čl. 208. st.1</p> <p>- Krivični zakon FBiH čl. 259.</p> <p>- Krivični zakon BD-a čl. 253.</p> <p>- Krivični zakon RS čl. 272., 273</p>

Prilog 12.3, nastavak 9;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
<p>Član 3.</p> <p>Opšta obaveza</p>	<p>1. Države članice moraju predvidjeti mjere, postupke i pravna sredstva koji su potrebni radi osiguranja provođenja zaštite prava intelektualnog vlasništva koje obuhvata ova Direktiva. Te mjere, ti postupci i ta pravna sredstva moraju biti pošteno i nepristrasni i ne smiju biti nepotrebno komplikovani ili skupi te ne smiju povlačiti za sobom nerazumne rokove</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>

Prilog 12.3., nastavak 10;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
<p>Član 5.</p> <p>Presumpcija autorstva ili vlasništva</p>	<p>Član 5.</p> <p>U svrhu primjene mjera, postupaka i pravnih sredstava predviđenih u ovoj Direktivi, a j ako bi se autor književnih ili umjetničkih djela, u nedostatku dokaza o suprotnom, smatrao takvim i prema tome imao pravo pokretati postupke povodom povrede prava, dovoljno je da je njegovo ime na uobičajeni način navedeno na djelu</p> <p>b) odredba iz (a) primjenjuje se mutatis mutandis na nosioce autorskom pravu srodnih prava u pogledu njihovih predmeta zaštite.</p>	<p>- Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 10.,11.;</p>
<p>Član 6.</p> <p>Dokazi</p>	<p>1. Države članice moraju osigurati da na zahtjev stranke koja je predočila razumno dostupne dokaze dovoljne za podršku njenih tužbenih zahtjeva i koja je u podršku tim zahtjevima navela dokaze koji su pod kontrolom protivne stranke, nadležne sudske vlasti mogu naložiti da protivna stranka predoči takve dokaze, podložno zaštiti povjerljivih informacija.</p> <p>U smislu ovog stava, države članice mogu predvidjeti da nadležna sudska vlast razumnim dokazima smatra razuman uzorak znatnog broja primjeraka djela ili bilo kojeg drugog predmeta zaštite.</p> <p>2. Pod istim uslovima, u slučaju povrede prava izvršene na komercijalnom nivou, države članice moraju poduzeti mjere koje su potrebne da bi se nadležnim sudskim vlastima omogućilo da na zahtjev stranke nalože, kad je prikladno, dostavu bankovnih, finansijskih ili komercijalnih dokumenata koji su pod kontrolom protivne stranke, podložno zaštiti povjerljivih informacija.</p>	<p>- Zakon o patentu čl. 110.;</p> <p>- Zakon o žigu čl. 89.;</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 88.;</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 80.;</p> <p>- Zakon o zaštiti topografije integrisanog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu;</p> <p>- Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 45.;</p> <p>- Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla;</p> <p>- Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 163.;</p>

Prilog 12.3, nastavak 11, član 7;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Član 7. Mjere za osiguranje dokaza	1. Države članice moraju osigurati da i prije početka postupka za donošenje odluke o meritumu, nadležne sudske vlasti mogu, na zahtjev stranke koja je predočila razumno dostupne dokaze kao podršku svojim tvrdnjama da se povređuje njezino pravo intelektualnog vlasništva ili da postoji opasnost od takve povrede, naložiti brze i djelotvorne mjere za osiguranje relevantnih dokaza o navodnoj povredi prava, podložno zaštiti povjerljivih informacija. Takve mjere mogu uključiti detaljan opis robe koja povređuje pravo uz uzimanje uzoraka ili bez njihova uzimanja ili fizičku zapljenu takve robe i, u odgovarajućim slučajevima, materijala i alata korištenih u proizvodnji i/ili distribuciji te robe te dokumenata koji se na nju odnose. Te se mjere, ako je potrebno, poduzimaju i bez saslušanja druge stranke, posebno kad bi bilo kakva odgoda mogla nanijeti nenadoknadivu štetu nosiocu prava ili kad je očito da postoji opasnost od uništenja dokaza. Kad su mjere za osiguranje dokaza donesene bez saslušanja druge stranke, stranke na koje se to odnosi o tome moraju biti bez odlaganja obaviještene, a najkasnije nakon provedbe mjera. Na zahtjev stranaka na koje se to odnosi provodi se revizija koja uključuje pravo na saslušanje, kako bi se u razumnom roku nakon obavijesti o mjerama donijela odluka o tome hoće li se te mjere izmijeniti, ukinuti ili potvrditi. 2. Države članice moraju osigurati da mjere za osiguranje dokaza mogu podlijegati polaganju od strane podnosioca zahtjeva odgovarajućeg jamstva ili ekvivalentnog jamstva što su namijenjeni osiguranju naknade bilo kakve štete pretrpljene od strane tuženika kako je predviđeno u stavu 4.	- Zakon o patentu čl.108.; - Zakon o žigu čl. 87.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 86.; - Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla.; - Zakon o zaštiti topografije integrisanog kola - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 49.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla.; - Zakon o autorskom i srodnim pravima - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla.;

Prilog 12.3., nastavak 12, član 7;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Član 7., nastavak Mjere za osiguranje dokaza	3. Države članice moraju osigurati da se na zahtjev tuženika mjere za osiguranje dokaza ukidaju ili da na drugi način prestaje njihovo dejstvo, ne dovodeći u pitanje naknadu štete koja može biti zatražena ako podnosilac zahtjeva ne pokrene postupak za donošenje odluke o meritumu pred nadležnom sudskom vlasti u razumnom roku što ga utvrđuje sudska vlast koja je naložila mjere, kad to država članica dopušta ili, ako rok nije tako utvrđen, u roku koji nije duži od 20 radnih dana ili 31 kalendarskog dana, ovisno o tome koji je rok duži. 4. Kad su mjere za osiguranje dokaza ukinute ili kad su prestale vrijediti zbog bilo kojeg postupka ili propusta ili kad je naknadno utvrđeno da nije bilo povrede ili opasnosti od povrede prava intelektualnog vlasništva, sudske vlasti moraju biti ovlaštene na zahtjev tuženika naložiti podnosiocu zahtjeva da tuženiku plati odgovarajuću naknadu za bilo kakvu štetu nanесenu tim mjerama. 5. Države članice mogu poduzeti mjere za zaštitu identiteta svjedoka.	

Prilog 12.3., nastavak 13, član 8.;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Član 8.	1. Države članice moraju osigurati da u	- Zakon o patentu

Pravo na informaciju	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
	kontekstu postupaka povodom povrede prava intelektualnog vlasništva i u odgovoru na opravdan i razmjeran zahtjev tužitelja, nadležna sudska vlast može naložiti da informacije o porijeklu i distribucijskoj mreži roba ili usluga koje povređuju pravo intelektualnog vlasništva moraju dostaviti povjeditelj prava i/ili druga osoba: (a) za koju je utvrđeno da na komercijalnom nivou posjeduje robu koja povređuje pravo; (b) za koju je utvrđeno da se na komercijalnom nivou koristi uslugama koje povređuju pravo; (c) za koju je utvrđeno da na komercijalnom nivou pruža usluge koje se koriste u aktivnostima koje povređuju pravo; ili (d) koju je osoba iz tački (a), (b) ili (c) navela kao osobu koja je uključena u proizvodnju, fabričku proizvodnju ili distribuciju te robe ili pružanje tih usluga. 2. Informacije iz stava 1. moraju, kako je primjereno, sadržati: (a) imena i adrese proizvođača, tvorničara, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe ili usluga kao i prodavača na veliko te prodavača na malo kojima je ta roba namijenjena; (b) informacije o količinama koje su proizvedene, fabrički proizvedene, otpremljene, primljene ili naručene kao i o cijeni dobijenoj za dotičnu robu ili za dotične usluge. 3. Stavovi 1. i 2. primjenjuju se bez uticaja na druge zakonske odredbe koje: (a) nosiocima prava priznaju pravo na dobijanje potpunijih informacija; (b) uređuju upotrebu informacija priopštenih prema ovom članu u građansko-pravnim ili krivično-pravnim postupcima; (c) uređuju odgovornost za zloporabu prava na informacije; ili (d) omogućuju odbijanje pružanja informacija koje bi prisilile osobu iz stava 1. da prizna svoje učestvovanje ili učestvovanje svojih bliskih rođaka u povredi prava intelektualnog vlasništva; ili (e) uređuju zaštitu povjerljivosti izvora informacija ili obradu ličnih podataka.	čl.109.; - Zakon o žigu čl. 88.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 87.; - Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 79.; - Zakon o zaštiti topografije - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 40.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 162.;

Prilog 12.3., nastavak 14, član 9;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Član 9. Privremene mjere i mjere predostrožnosti	1. Države članice moraju osigurati da sudske vlasti mogu, na zahtjev podnosioca zahtjeva: (a) izdati navodnom povjeditelju prava privremeni sudski nalog namijenjen sprječavanju bilo kakve neposredne povrede prava intelektualnog vlasništva ili zabrani, na privremenoj osnovi i podložno, ako je prikladno, plaćanju povratne kazne (kazne za ponovnu povredu) kad je ta kazna predviđena nacionalnim zakonom, nastavka navodne povrede tog prava ili podlijeganju takvog nastavka polaganju jamstava radi osiguranja naknade štete nosiocu prava; privremeni sudski nalog može se pod istim uslovima izdati i posredniku čijim se uslugama koristila treća strana za povredu prava intelektualnog vlasništva; sudski nalozi koji se izdaju posrednicima čijim se uslugama koristi treća stranka za povredu autorskog prava ili srodnih prava obuhvaćeni su Direktivom 2001/29/EZ; (b) naložiti oduzimanje ili predaju robe za koju se sumnja da povređuje pravo	- Zakon o patentu čl. 107.; - Zakon o žigu čl. 86.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 85.; - Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 77.; - Zakon o zaštiti topografije integrisanog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 42.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 160.;

	<p>intelektualnog vlasništva kako bi se spriječio njezin ulazak u komercijalne kanale ili njezino kretanje unutar tih kanala.</p> <p>2. U slučaju povrede prava počinjene na komercijalnom nivou, države članice moraju osigurati da sudske vlasti mogu iz predostrožnosti naložiti oduzimanje pokretne i nepokretne imovine navodnog povreditelja prava, uključujući blokiranje njegovog bankovnog računa i drugih prihoda, ako oštećena stranka predoči okolnosti koje bi mogle dovesti u opasnost naknadu štete. U tu svrhu, nadležne vlasti mogu naložiti dostavu bankovnih, finansijskih ili komercijalnih dokumenata ili odgovarajući pristup relevantnim informacijama.</p> <p>3. U pogledu mjera iz stavova 1. i 2., sudske vlasti moraju biti ovlaštene zahtijevati od podnosioca zahtjeva da dostavi sve razumno dostupne dokaze kako bi se s dovoljnom sigurnošću uvjerile da je podnosilac zahtjeva nosilac prava te da se njegovo pravo povređuje ili da postoji neposredna opasnost od takve povrede.</p> <p>4. Države članice moraju osigurati da privremene mjere iz stavova 1. i 2. mogu, u odgovarajućim slučajevima, biti donesene bez saslušanja tuženika, posebno kad bi bilo kakvo odlaganje moglo prouzrokovati nenadoknadivu štetu nosiocu prava. U tom slučaju, stranke o tome moraju biti bez odlaganja obaviještene, a najkasnije nakon provođenja tih mjera.</p>	
--	--	--

Prilog 12.3., nastavak 15, član 9, nastavak;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
<p>Član 9., nastavak Privremene mjere i mjere predostrožnosti</p>	<p>Na zahtjev tuženika provodi se revizija, koja uključuje pravo na saslušanje, kako bi se u razumnom roku nakon obavijesti o mjerama donijela odluka o tome hoće li se te mjere izmijeniti, ukinuti ili potvrditi.</p> <p>5. Države članice moraju osigurati da se, na zahtjev tuženika, privremene mjere iz stavova 1. i 2. ukidaju ili da na drugi način prestaje njihovo dejstvo ako podnosilac zahtjeva ne pokrene postupak za donošenje odluke o meritumu pred nadležnom sudskom vlasti u razumnom roku što ga utvrđuje sudska vlast koja je naložila mjere, kad to dopušta zakon države članice ili, ako rok nije tako utvrđen, u roku od najviše 20 radnih dana ili 31 kalendarskog dana, ovisno o tome koji je rok duži.</p> <p>6. Nadležne sudske vlasti mogu privremene mjere iz stavaka 1. i 2. uslovljavati polaganjem odgovarajućeg jamstva ili ekvivalentnog jamstva što su namijenjeni osiguranju naknade za bilo kakvu štetu pretrpljenu od strane tuženika kako je predviđeno u stavu 7.</p> <p>7. Kad su privremene mjere ukinute ili kad su prestale vrijediti zbog bilo kojeg postupka ili propusta podnosioca zahtjeva ili kad je naknadno utvrđeno da nije bilo nikakve povrede ili opasnosti od povrede prava intelektualnog vlasništva, sudske vlasti moraju biti ovlaštene na zahtjev tuženika naložiti podnosiocu zahtjeva da tuženiku pruži odgovarajuću naknadu za bilo kakvu štetu nanесenu tim mjerama.</p>	

Prilog 12.3., nastavak 16, članovi 10. i 11.;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članovi	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
<p>Član 10. Korektivne mjere</p>	<p>1. Ne dovodeći u pitanje bilo kakvu naknadu štete što se plaća nosiocu prava zbog povrede njegovih prava i bez ikakve naknade, države članice moraju osigurati da nadležna sudska vlast na zahtjev podnosioca zahtjeva može narediti da se podzmu odgovarajuće mjere u pogledu robe za koju je ustanovila da povređuje neko pravo intelektualnog vlasništva i, u odgovarajućim slučajevima, u pogledu materijala i pribora što su prvenstveno korišteni u stvaranju ili proizvodnji te robe. Takve mjere uključuju:</p> <p>(a) povlačenje iz trgovačkih kanala;</p> <p>(b) potpuno uklanjanje iz trgovačkih kanala;</p> <p>ili(c) uništenje</p> <p>2. Sudske vlasti moraju narediti da se te mjere provedu na trošak povreditelja prava, osim ako se pozovu na određene razloge da to ne učine.</p> <p>3. U razmatranju zahtjeva za provođenje korektivnih mjera mora se uzeti u obzir potreba proporcije između težine povrede i naredenih pravni sredstava kao i interesa trećih strana.</p>	<p>- Zakon o patentu čl.103.;</p> <p>- Zakon o žigu čl. 80.;</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 79.;</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 71.;</p> <p>- Zakon o zaštiti topografije integrisanog kola - primjenjuje se Zakon o patentu;</p> <p>- Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 36.;</p> <p>- Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla;</p> <p>- Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 156.;</p>
<p>Član 11. Sudske naredbe</p>	<p>Kad je donesena sudska odluka kojom je ustanovljena povreda prava intelektualnog vlasništva, države članice moraju osigurati da sudske vlasti mogu izdati povreditelju prava sudsku naredbu kojom se zabranjuje nastavak povrede prava. Kad je to predviđeno nacionalnim zakonom, nepostupanje u skladu sa sudskom naredbom podliježe, ako je prikladno, plaćanju kazne za ponovnu povredu, kako bi se osiguralo postupanje u skladu sa sudskom naredbom. Države članice moraju osigurati nosiocima prava i mogućnost podnošenja zahtjeva za izdavanje sudske naredbe posrednicima čije se usluge koriste za povredu prava intelektualnog vlasništva, bez uticaja na član 8. stav (3) Direktive 2001/29/EZ.</p>	<p>Nema odredbi</p>

* ODREDBA NE ZAHTIJEVA PROVOĐENJE

Prilog 12.3., nastavak 17, članovi 12 i 13;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članovi	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
<p>Član 12., Alternativne mjere</p>	<p>Države članice moraju predvidjeti da u odgovarajućim slučajevima i na zahtjev osobe koja bi mogla podlijegati mjerama predviđenim u ovom Odjeljku, nadležne sudske vlasti mogu umjesto primjene mjera predviđenih u ovom Odjeljku narediti plaćanje novčane naknade oštećenoj stranci, ako je ta osoba postupila nenamjerno i nenemarno i ako bi joj provođenje dotičnih mjera nanijelo nesrazmjernu štetu te ako se novčana naknada oštećenoj stranci pokaže razumno zadovoljavajućom.</p>	<p>- Zakon o parničnom postupku pred Sudom BiH, čl. 323.</p> <p>- Zakon o parničnom postupku FBiH, čl. 127.</p> <p>- Zakon o parničnom postupku BD, čl. 121., 122.;</p> <p>- Zakon o parničnom postupku RS, čl. 127.;</p>
<p>Član 13., Naknade štete</p>	<p>1. Države članice moraju osigurati da nadležne sudske vlasti, na zahtjev oštećene stranke, narede povreditelju prava, koji je znajući to ili imajući razumne razloge to znati vršio povredu prava, da plati nosiocu prava naknadu koja odgovara stvarnoj šteti koja mu je nanесena povredom prava. Pri određivanju naknade štete sudske vlasti:</p> <p>(a) moraju uzeti u obzir sve odgovarajuće</p>	<p>- Zakon o patentu čl.104.;</p> <p>- Zakon o žigu čl. 82.;</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 81.;</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 73.;</p> <p>- Zakon o zaštiti topografije integrisanog kola - primjenjuje se Zakon o patentu.;</p>

<p>aspekte kao što su negativne privredne posljedice za oštećenu stranku, uključujući izgublenu dobit, nepošteno stečenu dobit povrjeditelja prava i, u odgovarajućim slučajevima, elemente koji nisu privredni faktori, kao što je moralna šteta nanesena nosiocu prava povredom njegovih prava; ili (b) kao alternativu tački (a) one mogu u odgovarajućim slučajevima odrediti naknadu štete u paušalnom iznosu na osnovu elemenata kao što su barem iznosi naknada ili taksi koje bi povrjeditelj prava morao platiti da je zatražio dopuštenje za upotrebu dotičnog prava intelektualnog vlasništva. 2. Kad je povrjeditelj prava povrjeđivao pravo, a da to nije znao ili nije imao razumne razloge to znati, države članice mogu odrediti da sudske vlasti mogu narediti povrat dobiti ili naknadu štete koji mogu biti unaprijed utvrđeni.</p>	<p>- Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 38.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 157.;</p>
--	---

Prilog 12.3., nastavak 18, članovi 14, 15 i 19;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članovi	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Član 14. Sudski troškovi	Države članice moraju osigurati da razumne i razmjerne troškove postupka i druge troškove, što ih je imala stranka koja je dobila spor, u pravilu podmiruje stranka koja je izgubila spor, osim ako to ne dopušta pravednost.	- Zakon o pamičnom postupku pred Sudom BiH, čl. 323. st. 1.; - Zakon o pamičnom postupku FBiH, čl. 183. st.3.; - Zakon o pamičnom postupku BD, čl. 119. st.1.; - Zakon o pamičnom postupku RS, čl. 386. st.1.;
Član 15., Objavljivanje i sudskih odluka	Države članice moraju osigurati da u postupcima pokrenutim povodom povrede prava intelektualnog vlasništva, sudske vlasti mogu narediti, na zahtjev podnosioca zahtjeva i na trošak povrjeditelja prava, odgovarajuće mjere objave informacije o odluci, uključujući izlaganje odluke i njezinu objavu u cijelosti ili djelimično. Države članice mogu predvidjeti i dodatne mjere objave koje su primjerene određenim okolnostima uključujući iscrpno oglašavanje.	- Zakon o patentu čl.109.; - Zakon o žigu čl. 88.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 87.; - Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla čl. 79.; - Zakon o zaštiti topografije integrisanog kola - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 44.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl.162.;
Član 19., Razmjena informacija i izvjestitelji	U svrhu promovisanja saradnje, uključujući razmjenu informacija, između država članica i država članica i Komisije, svaka država članica mora imenovati jednog nacionalnog dopisnika ili više njih za sva pitanja koja se odnose na provođenje mjera predviđenih ovom Direktivom. Podatke o nacionalnom dopisniku država članica mora dostaviti drugim državama članicama i Komisiji.	Nema odredbi

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na drugom dijelu 163. sjednice, održane 15.1.2019. godine, donijelo je

ODLUKU O USVAJANJU STRATEGIJE PROVEDBE PRAVA INTELEKTUALNOGA VLASNIŠTVA U BOSNI I HERCEGOVINI 2018. – 2022. GODINA

Članak 1.
(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom usvaja se Strategija provedbe prava intelektualnoga vlasništva u Bosni i Hercegovini 2018. - 2022. godina, koja je data u privitku ove Odluke i njen je sastavni dio.

Članak 2.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 33/19
15. siječnja 2019. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvidić**, v. r.

STRATEGIJA PROVEDBE PRAVA INTELEKTUALNOGA VLASNIŠTVA U BOSNI I HERCEGOVINI 2018. - 2022. GODINA

Mostar, 2018. godina

POPIS SKRAĆENICA

BiH - Bosna i Hercegovina
DC1 - Document Collection 1 (Zbirka Dokumenta 1)
DC2 - Document Collection 2 (Zbirka Dokumenta 2)
EU - European Union (Europska unija)
ICT - Informacijsko-komunikacijska tehnologija
IV - Intelektualno vlasništvo
MTS - Međuresorno tijelo za suradnju u području stjecanja i provedbe PIV
EUIPO - European Union Intellectual Property Office (Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo)
PIV - Pravo intelektualnoga vlasništva
PPIV - Provedba prava intelektualnoga vlasništva
PT - Projektni tim
RS - Radna skupina
SG - Službeni glasnik
SIV - Sustav intelektualnoga vlasništva
SPIV - Stjecanje prava intelektualnoga vlasništva
SSP - Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
TRIPS - Trade related Aspects of Intellectual Propetry Rights (Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva)
VM BiH - Vijeće ministara Bosne i Hercegovine
WIPO - World Intellectual Property Organization (Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo)
WTO - World Trade Organization (Svjetska trgovinska organizacija)

SAŽETAK

Da bi se i u Bosni i Hercegovini dostiglo stanje efikasnog korištenja intelektualnoga vlasništva u funkciji gospodarskog razvoja po uzoru na zemlje EU potrebno je uspostaviti odgovarajući sustav ne samo stjecanja već i provedbe prava intelektualnoga vlasništva koji će nositeljima prava intelektualnoga vlasništva u zaštiti i ostvarivanju njihovih prava osigurati pomoć odgovarajućih državnih tijela i pravosudnih institucija.

Zahtjevi za pristupanje WTO i EU u pogledu provedbe prava intelektualnoga vlasništva sadržani su u WTO Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva (TRIPS) te u Direktivi 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnoga vlasništva, slijedom čega treba osigurati da provedba prava intelektualnog vlasništva u BiH bude u skladu sa standardima EU i da je sukladna s istovrsnom praksom u zemljama EU, što je i obveza koja proistječe iz SSP-a.

Strategija provedbe prava intelektualnoga vlasništva u BiH 2018. - 2022. godina daje temelj za definiranje i uspostavu cjelovitog i efikasnog sustava provedbe prava intelektualnoga vlasništva u BiH u skladu sa zahtjevima pristupanja WTO i EU.

Ovom strategijom utvrđuju se smjernice i mjere koje će, prvenstveno kroz razvoj i unaprjeđenje zakonodavnoga i institucionalnoga okvira u BiH, te kroz uspostavu međuinstitucionalne suradnje i razvoj javne svijesti, omogućiti djelovanje sustava provedbe prava intelektualnoga vlasništva sukladnog istovrsnim sustavima u zemljama EU i koji će, u sinergiji sa sustavom stjecanja prava intelektualnoga vlasništva, doprinosti gospodarskom, socijalnom i kulturnom razvoju BiH u skladu s dostignućima modernoga, na znanju utemeljenoga društva.

1. UVOD

Izrada **Strategije provedbe prava intelektualnoga vlasništva u BiH** u potpunosti je u funkciji predstojećih procesa integracije¹ Bosne i Hercegovine u zajednicu demokratskih država i postupnog približavanja Europskoj uniji (Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, u daljnjem tekstu SPP), čime se doprinosi daljnjem razvoju svijesti i infrastrukture kao pretpostavke za kvalitetno i kontinuirano korištenje intelektualnoga vlasništva u funkciji tehnološkoga razvoja za postizanje globalne konkurentnosti i gospodarskoga napretka društva u cjelini u skladu s EU praksom.

Ovim dokumentom, nazvanim **Strategija provedbe prava intelektualnoga vlasništva u BiH 2018. -2022. godina** (u daljnjem tekstu: **Strategija**), daju se osnove, pokazatelji i mjere za određivanje i uspostavu cjelovitoga i efikasnoga sustava provedbe prava intelektualnoga vlasništva u BiH, u skladu sa zahtjevima pristupanja WTO i EU, te se iznose potrebni preduvjeti za uspostavu, djelovanje i daljnji razvoj BiH sustava provedbe prava intelektualnoga vlasništva (u daljnjem tekstu: **BiH PPIV sustav**).

Zahtjevi koji proizlaze iz procesa pristupanja WTO i EU u pogledu PPIV sadržani su u WTO Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva (TRIPS) te u Direktivi 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnoga vlasništva, slijedom čega treba osigurati da budući BiH PPIV sustav bude u skladu sa standardima EU i da je provedba prava intelektualnoga vlasništva (u daljnjem tekstu PIV) sukladna s istovrsnom praksom u zemljama EU.

Uvažavajući naprijed navedene odrednice, za definiranje budućeg BiH PPIV sustava polaznu osnovu predstavlja polazno stanje, naznake nedostataka i minimalni standardi sadržani u dokumentu: **Polazno stanje PPIV u BiH**, koji proizlazi iz dokumenta: **Analiza podataka i informacija o iskustvu i praksi BiH institucija u PPIV** (u daljnjem tekstu: **Analiza**), u kojem su

obrađeni podaci i informacije o stanju te iskustvu i praksi institucija u PPIV u BiH, sadržani u dokumentu: **Zbirka dokumenata 2** (u daljnjem tekstu: **DC2**).

Uspostavljanjem i djelovanjem budućeg BiH PPIV sustava, koji odgovara naprijed navedenim kriterijima, stvara se mogućnost da se korištenjem intelektualnoga vlasništva kao suvremenoga resursa postigne konkurentnost BiH roba i usluga u regionalnim, pa i globalnim okvirima.

Uzevši u obzir sve izvršene aktivnosti kao i dokumente Projekta, rezultati kojih su predstavljeni u dokumentima (DC1, DC2, **Analiza i Polazno stanje PPIV u BiH**), na kojima PPIV Strategija počiva i iz kojih ona proistječe, specifičnost i odlika predmetne PPIV Strategije ogledaju se u najviše mogućoj konkretnosti, što znači da ona operira sa sasvim konkretnim podacima i informacijama o zatečenom stanju PPIV u BiH, na temelju čega su definirani konkretni pripadajući pokazatelji budućeg BiH PPIV sustava kao i potrebne mjere i preduvjeti za uspostavljanje te djelovanje i razvoj budućeg BiH PPIV sustava.

2. PROVEDBA PRAVA CONDITIO SINE QUA NON ZA NASTANAK/STJECANJE PRAVA INTELEKTUALNOGA VLASNIŠTVA

Uzevši u obzir činjenicu da se pod pojmom provedba prava intelektualnoga vlasništva (u daljnjem tekstu: PPIV) podrazumijeva odgovarajući sklop zakonodavnih i institucionalnih resursa i mjera, definiranih i uspostavljenih u pripadajućem državnom okviru, čije je korištenje namijenjeno za sprečavanje povrede prava intelektualnoga vlasništva, jasno je da nepostojanje PPIV sustava koji i efektivno djeluje, predstavlja negaciju smisla, potrebe, opravdanja i motiva za stjecanje bilo kojeg oblika intelektualnoga vlasništva. Posljedica toga je izostanak učinaka intelektualnoga vlasništva kao nužnog resursa u postizanju suvremenog gospodarskoga i civilizacijskog razvoja. Na tu temu kao i na prikaz osnovnih odrednica i sastavnica PPIV u daljnjem tekstu daje se kratki osvrt.

2.1 Intelektualno vlasništvo kao suvremeni resurs u postizanju gospodarskoga i civilizacijskoga razvoja

Općepoznato je da svekolike kreacije ljudskog uma, intelektualne kreacije, postizu svoju vrijednost umnažanjem, uporabom i prikazivanjem drugim ljudima, pa ih nije moguće zaštititi od neovlaštenog korištenja samo skrivanjem, zatvaranjem ili nekom drugom fizičkom zaštitom.

Za njihovu zaštitu danas su uspostavljeni nacionalni, regionalni i globalni sustavi pravne zaštite, sustav intelektualnoga vlasništva, kojim se uz pomoć sredstava i institucija pravnoga sustava štiti pravo vlasnika na raspolaganje, uporabu i stjecanje koristi od zaštićenog nematerijalnog dobra.

Tako sustav intelektualnoga vlasništva postaje moćno sredstvo za transformaciju rezultata kreativnosti u kapital i ugled, budući da njihovim nositeljima omogućava zakonsko vlasništvo nad intelektualnom imovinom s isključivim pravom raspolaganja i korištenja.

Rezultat ostvarenja sintagme "ekonomija utemeljena na znanju", u osnovu je stvaranje mnogovrsnih kreacija i dostignuća temeljenih na znanju, krajnji cilj čega je postizanje globalne konkurentnosti proizvoda i usluga, kao temelja i preduvjeta za uravnoteženu robnu razmjenu i povećanje zaposlenosti, odnosno razvoja gospodarstva u cjelini sukladno potrebama za učinkovit odgovor na izazove gospodarskog okruženja.

Postizanje navedenog cilja u suvremenim uvjetima pretpostavlja, između ostaloga, obveznu i redovitu aktivnost kojom se sve ostvarene kreacije i rezultati temeljeni na znanju pravno štite odgovarajućim oblikom intelektualnoga vlasništva, čime se ne samo spriječava rasipanje resursa uloženi za stvaranje rezultata intelektualnih aktivnosti nego i isključuje mogućnost da se te rezultate nekontrolirano i nedopušteno koristi, a s druge

¹ Strategija integriranja BiH u EU: Pristupanje Europskoj uniji strateški je prioritet Bosne i Hercegovine. Želja BiH za stjecanjem punopravnog članstva u EU zasnovana je na širokom političkom konsenzusu. Donesene su: Deklaracija o specijalnim odnosima s EU iz 1998. i odluke Vijeća ministara BiH i Rezolucija Parlamentarne skupštine BiH iz 1999., kao i Izjava predsjednika političkih stranaka. Godine 2003. Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zaključke prema kojima, između ostaloga, postoji potpuni politički konsenzus da je članstvo BiH u EU najveći mogući prioritet.

strane se omogućava njihova kapitalizacija od strane entiteta i pojedinaca koji su ih ostvarili.

Razvoj intelektualnoga, a napose industrijskoga vlasništva, u svijetu kao i stečena pozitivna iskustva u praktičnoj uporabi njegovih učinaka rezultirali su time da je za gospodarske sustave industrijski razvijenih zemalja intelektualno vlasništvo postalo neupitan i nezamjenjivi suvremeni resurs i sredstvo u postizanju globalne konkurentnosti i uspjeha u tržišnom natjecanju.

2.2 Provedba prava intelektualnoga vlasništva

Da bi se i u Bosni i Hercegovini dostiglo stanje učinkovite uporabe intelektualnoga vlasništva u funkciji gospodarskoga razvoja po uzoru na zemlje s gospodarstvima povijesno utemeljenim na vlasničkim i tržišnim načelima, potrebno je definirati i uspostaviti odgovarajući sustav ne samo stjecanja već i provedbe prava intelektualnoga vlasništva (PPIV sustav), te postići njegovo učinkovito djelovanje i razvoj za što je neophodno stvoriti niz uvjeta i provesti sasvim određene, konkretne aktivnosti.

Učinkovita provedba prava intelektualnoga vlasništva vitalna je sastavnica u promociji i poticanju stjecanja PIV za postizanje korektnog natjecanja u tržišno orijentiranom gospodarstvu ali i u ispunjavanju međunarodnih obaveza u okviru TRIPS sporazuma, kao i uvjeta za EU integracijske procese.

U tom kontekstu treba istaknuti TRIPS sporazum koji specificira određeni minimalni standard za provedbu prava intelektualnoga vlasništva. Sve članice obvezne su primijeniti te standarde koji uključuju Opća pravila, Civilne i administrativne procedure i lijekove, Privremene mjere, Specijalne mjere na granici i Kaznene procedure.

Europska unija i Bosna i Hercegovina potpisale su 16. lipnja 2008. godine Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju čiji je sastavni dio i Privremeni sporazum o trgovini i pitanjima koja se tiču trgovine, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2008. godine. U skladu s odredbama članka 73. stavka 1. SSP-a i Dodatka VII, stranke potpisnice potvrdile su važnost koju pridaju osiguranju primjerene i učinkovite zaštite i provedbe prava intelektualnoga, industrijskoga i trgovinskoga vlasništva. U skladu sa stavcima 3. i 4. istoga članka, Bosna i Hercegovina dužna je poduzeti sve nužne mjere kako bi najkasnije pet godina nakon stupanja na snagu navedenog Sporazuma, jamčila razinu zaštite prava intelektualnoga, industrijskoga i trgovinskoga vlasništva sličnu onoj koja postoji u EU, uključujući i učinkovita sredstva za provedbu takvih prava. Nadalje, Bosna i Hercegovina obvezuje se da će u gore navedenom roku pristupiti multilateralnim ugovorima o pravima intelektualnoga, industrijskoga i trgovinskoga vlasništva iz Dodatka VII. Stranke potpisnice obostrano su potvrdile važnost koja se pridaje načelima Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva (TRIPS).

Osim SSP, međunarodni propisi relevantni za BiH u kontekstu dostizanja standarda EU u području PPIV su i:

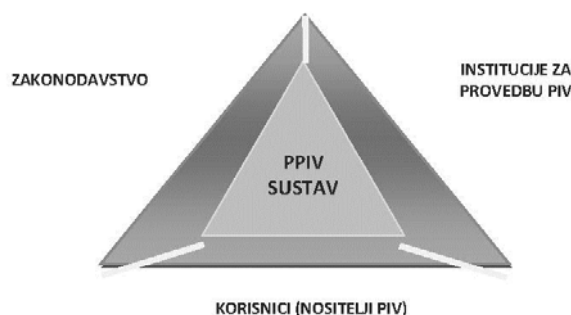
- Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva (TRIPS) - čl. 63.;
- Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnoga vlasništva;
- Priopćenje Komisije Vijeću, Europskom parlamentu i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru od 11. rujna 2009. godine o jačanju provedbe prava intelektualnoga vlasništva na unutarnjem tržištu, 13286/09;
- Priopćenje Komisije Vijeću, Europskom parlamentu i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru od 01. srpnja 2014. godine. Prema novom konsenzusu o zaštiti prava intelektualnog vlasništva: Akcijski plan EU-a.

Slijedom navedenog, u Privitecima 12.1., 12.2. i 12.3. daje se prikaz BiH zakonodavstva koje uređuje mjerodavnost i postupanje za PPIV te prikaz usklađenosti relevantnih BiH propisa s WTO i EU standardima u području PPIV.

2.3 Sastavnice sustava provedbe prava intelektualnoga vlasništva

Provedba prava intelektualnog vlasništva pretpostavlja postojanje i funkcioniranje opsežnog skupa zakona u čijoj provedbi sudjeluje cijeli niz institucija i sudionika. Djelovanjem svih tih komponenti koje se oslanjaju na postojanje odgovarajućih resursa, kapaciteta, pretpostavki i uvjeta, sustav provedbe prava intelektualnoga vlasništva postaje moćno sredstvo za transformaciju rezultata kreativnosti u određeni oblik prava kao temelja za stjecanje kapitala i ugleda.

Sustav provedbe prava intelektualnoga vlasništva mogao bi se simbolički predočiti kao trokut sastavljen od tri osnovne sastavnice:

Pojedine naprijed navedene sastavnice sastoje se od sljedećih elemenata:

- ZAKONODAVSTVO

- Međunarodne konvencije i ugovori u području stjecanja i provedbe PIV;
- Zakoni koji se odnose na stjecanje i provedbu PIV;
- Podzakonski akti (relevantni pravilnici i provedbeni akti);
- Metodologije, upute i smjernice o postupanju;

- INSTITUCIJE

- Vođenje postupaka provedbe prava intelektualnoga vlasništva pravnim sredstvima iz mjerodavnosti sudstva, tužiteljstva, policije, inspekcija i carine;
- Praćenje, usklađivanje, priprema i predlaganje novog zakonodavstva u području PPIV;

- KORISNICI (NOSITELJI PRAVA)

- Nositelji prava intelektualnoga vlasništva (domaći i strani);
- Postojano djelovanje svakog PPIV sustava pretpostavlja postojanje i učinkovito djelovanje sve tri navedene sastavnice, što znači:
- široki **zakonodavni** okvir kojim se na teritoriju pojedine države uspostavlja pravni temelj i mehanizmi PPIV, a time i zaštita ostvarenih rezultata znanja;
 - postojanje i djelovanje niza mjerodavnih **institucija** koje osiguravaju provedbu stečenih prava IV;
 - postojanje mnogobrojnih i raznovrsnih **korisnika (nositelja prava)** aktivnih u stjecanju i uporavi intelektualnoga vlasništva;

Rezultat sinergije navedenih sastavnica je funkcionalan model kojim se postiže stavljanje zaštićenih rezultata kreativnih aktivnosti u funkciju gospodarskoga i društvenog razvitka.

Da bi sve potencijalne mogućnosti koje tako koncipiran sustav provedbe prava intelektualnoga vlasništva pruža društvu došle do izražaja, mora postojati i ambijent u kojem su sve komponente prisutne i djelotvorne. Izostanak bilo koje od njih

dovodi u pitanje djelovanje sustava provedbe prava intelektualnoga vlasništva kao cjeline, a time i motiva i opravdanja za stjecanje PIV što vodi u stagnaciju i nazadovanje gospodarstva, manjak interesa za kreativnost i inovativnost, a poslovna klima gubi vitalnost, postojanost i uvjerljivost.

3. NAMJENA I CILJ PPIV STRATEGIJE

Ovaj dokument definira pokazatelje budućeg BiH sustava provedbe prava intelektualnoga vlasništva kojima se postiže usklađenost BiH PPIV sustava sa zahtjevima pristupanja WTO i EU, odnosno postiže se puna usklađenost sa sustavima zemalja EU (EU standard), te se iznose preduvjeti za uspostavu, učinkovito djelovanje i daljnji razvoj BiH PPIV sustava.

Cilj Strategije je, da u svrhu povećanja efikasnosti borbe protiv povreda prava IV:

- Odredi pokazatelje budućeg BiH PPIV sustava (prvenstveno zakonodavne i institucionalne sastavnice);
- Razradi pretpostavke i mjere za uspostavljanje, efikasno djelovanje i daljnji razvoj budućeg BiH sustava PPIV;
- Potakne izradu modela za uspostavu suradnje među institucijama za provedbu prava IV;
- Potakne aktivnosti podizanja društvene svijesti o ulozi i značaju IV i utjecaju na cjelokupno gospodarsko i društveno stanje u zemlji.

Navedene aktivnosti su u suglasju s naporima EU da osnaži provedbu prava IV i suradnju između javnog i privatnog sektora te da razvije strategiju borbe protiv krivotvorenja i piratstva.

Iz Strategije proizlaze pokazatelji kojima se postiže unapređenje zakonodavnih i institucionalnih sastavnica BiH PPIV sustava, a posebno se razrađuju slijedeća četiri segmenta:

- Analiza usklađenosti zakonodavnog okvira u području provedbe prava intelektualnoga vlasništva i njegova prilagodba pravnoj stečevini EU i međunarodnom pravnom poretku na području intelektualnoga vlasništva;
- Razvoj kapaciteta institucija za provedbu prava IV (sudovi, tužiteljstva, policije, inspekcije, carina) kroz razvoj ljudskih resursa (broj, educiranost i specijaliziranost za PPIV), definiranje i osuvremenjivanje radnih postupaka i procedura baziranih na informacijsko-komunikacijskoj tehnologiji (u daljnjem tekstu ICT), te unapređenje organizacijskih i upravljačkih sastavnica institucija i opremanje istih;
- Uspostavljanje i unaprjeđenje suradnje među institucijama kroz donošenje i provedbu usuglašenih programa i razvoj informacijsko - tehnoloških resursa (prikupljanje podataka vezanih uz povrede prava IV po zajednički utvrđenoj metodologiji, njihova evaluacija, pohrana u baze podataka, statistička obrada, izvještavanje i objava na određenoj web stranici);
- Mjere i aktivnosti za jačanje svijesti o IV i PPIV koje će obuhvatiti informativne i obrazovne programe i kampanje za razne ciljane skupine (npr. gospodarski subjekti, potrošači, mladi,..).

U cilju određenosti i operativnosti Strategije, predlaže se model upravljanja i nadzora nad njezinom implementacijom.

4. POLAZIŠTA I METODOLOGIJA IZRADE PPIV STRATEGIJE

Strategija polazi od realnog stanja PPIV u BiH opisanog u dokumentu Polazno stanje PPIV u BiH i daje projekciju kako bi budući BiH PPIV sustav, bio sukladan s EU standardima.

Kao polazište za izradu Strategije poslužile su mjere koje su zacrtane u Strategiji integriranja Bosne i Hercegovine u Europsku uniju (www.ads.gov.ba), a koje obuhvaćaju slijedeće:

- a) Osposobiti Institut za intelektualno vlasništvo BiH i raditi na unapređivanju njegovih kapaciteta,
- b) Pristupiti svim relevantnim međunarodnim konvencijama i udruženjima u području zaštite intelektualnoga vlasništva,
- c) Intenzivirati suradnju između sudova, tržišnih inspekcija, carinskih i policijskih snaga radi efikasnije borbe protiv krivotvorenja i piratstva,
- d) Pratiti tehnološki napredak i u skladu s tim stručno usavršavati osoblje koje radi na razmatranju prijava u području zaštite intelektualnoga vlasništva,
- e) Pokrenuti kampanju informiranja svih ključnih i zainteresiranih osoba uključujući i širu javnost o značaju intelektualnoga vlasništva, kao segmentu unutrašnjeg tržišta,

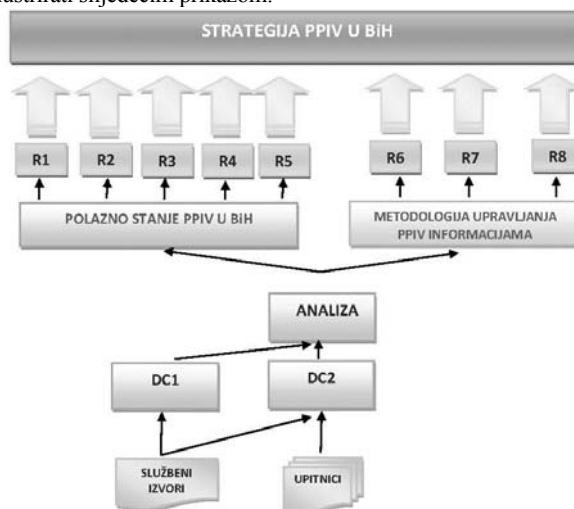
od kojih su za Strategiju izravno relevantne mjere navedene pod a) i c).

U polazišta Strategije uvršteni su također:

- Relevantni BiH propisi u području intelektualnoga vlasništva;
- Međunarodni propisi kojih je BiH stranka (međunarodni pravni poredak u području intelektualnoga vlasništva);
- Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva (TRIPS)-čl. 63.;
- Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnoga vlasništva,
- Priopćenje Komisije Vijeću, Europskom Parlamentu i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru od 11. rujna 2009. godine o jačanju provedbe prava intelektualnoga vlasništva na unutarnjem tržištu, 13286/09.
- Preporuke međunarodnih institucija u pogledu PPIV prvenstveno WIPO i EUIPO.

Kao osnova i ulazni podaci za izradu Strategije, kao što je ranije napomenuto, korišteni su dokumenti i rezultati koji zahvaljujući sveobuhvatnosti prikupljanja podataka i informacija, primjenjenoj egzaktnoj i preciznoj metodologiji provedbe analize (definirani su jedinstveni kriteriji i algoritam vrednovanja pribavljenih podataka i informacija), sistematiziranom prikazu zaključaka (grupirano po podgrupama institucija) predstavljaju solidnu osnovu za izradu Strategije s formuliranim preporukama i mjerama kao osnove za izgradnju budućeg PPIV sustava.

Dokumente i rezultate korištene za izradu Strategije može se ilustrirati slijedećim prikazom:

U prednjem prikazu su korišteni skraćeni nazivi slijedećih dokumenata i rezultata Projekta:

- Upitnici – namjenski izrađeni elektronički obrasci dostavljeni svim institucijama za prikupljanje relevantnih podataka i informacija od institucija;
- Službeni izvori – službene web stranice relevantnih institucija na kojima su dostupne informacije i podaci koje su preuzete;
- DC1-zbirka relevantnih EU acquis kao i WTO/WIPO dokumenata koji se odnose na PPIV (Zbirka dokumenata 1);
- DC2-podaci i informacije o iskustvu i praksi kao i propisima u odnosu na trenutno/početno stanja PPIV u svim BiH relevantnim institucijama (Zbirka dokumenata 2);
- Analiza – Analiza trenutnog/početnog stanja zakonodavnog okvira i institucionalnih kapaciteta PPIV u BiH (dokument Analiza podataka i informacija o iskustvu i praksi BiH institucija u PPIV sadržanih u Zbirci dokumenata 2);
- Polazno stanje PPIV u BiH;
- Metodologija upravljanja PPIV informacijama - Metodologija generiranja, upravljanja širenja informacija o sankcioniranju povreda PIV u BiH;
- R1-Polazno stanje zakonodavnog okvira PPIV u BiH;
- R2-Polazno stanje institucionalnih kapaciteta PPIV u BiH;
- R3-Minimalni standardi budućeg BiH sustava PPIV;
- R4-Naznake nedostataka PPIV u BiH;
- R5-Smjernice za postizanje minimalnih standarda budućeg BiH sustava PPIV;
- R6-Smjernice za izradu internih propisa za generiranje i upravljanje informacijama o sankcioniranju povreda PIV (interni propisi);
- R7-Smjernice za unapređenje ICT podrške PPIV radnim procesima;
- R8-Model operacionalizacije upravljanja PPIV informacijama.

U izradi i razmatranju Strategije u okviru Projekta "Podrška institucijama u sustavu provedbe prava intelektualnoga vlasništva u Bosni i Hercegovini sudjelovao je niz sudionika:

- Projektni tim i kratkoročni eksperti;
- Radna grupa za izradu Strategije u kojoj su bili zastupljeni predstavnici institucija u sustavu provedbe prava intelektualnoga vlasništva i Instituta za intelektualno vlasništvo BiH.

5. RELEVANTNI POKAZATELJI POLAZNOG STANJA PPIV U BiH

Prilikom izrade Strategije utvrđeno je polazno stanje PPIV u BiH (Polazno stanje provedbe prava intelektualnoga vlasništva u BiH) te je ono dovedeno u međuovisnost s minimalnim standardima PPIV u cilju otkrivanja nedostataka, te formuliranja preporuka za definiranje pokazatelja budućeg BiH PPIV sustava kojima se osigurava da je nivo provedbe prava IV u BiH bude usklađen sa standardima EU i primjeren sustavima u zemljama EU.

Polazno stanje sustava PPIV predstavljeno je posredstvom slijedećih pokazatelja:

- P1. Institucije za PPIV;
- P2. Propisi iz kojih proistječu mjerodavnosti institucija za PPIV;
- P3. Propisi o postupanju institucija u pogledu PPIV;
- P4. Interni propisi o postupanju u pogledu PPIV;
- P5. Kadrovski resurs-broj izvršitelja;

P6. Kadrovski resurs-bazna osposobljenost izvršitelja u području PIV;

P7. Kadrovski resurs-specijalistička osposobljenost izvršitelja u području PPIV;

P8. Radni procesi PPIV;

P9. Informatička podrška PPIV;

P10. Informacije o PPIV;

P11. Međuinstitucionalna suradnja u području PPIV;

P12. Podizanje javne svijesti o PPIV;

5.1 Institucije za PPIV u BiH

Sukladno praksi i rješenjima u EU državama, u BiH je prepoznato više od 140 postojećih institucija čija mjerodavnost po prirodi stvari, obuhvaća i PPIV. Njihov pregled dan je u slijedećoj tablici.

INSTITUCIJE	BiH	RS										FBiH										BRČKO DISTRIKT		Ukupno			
		SUD					MUP					SUD					MUP					SUD	MUP				
		VRHOVNI SUD	OKRUŽNI SUD	OKRUŽNI SUD	OKRUŽNI SUD	REPUBLICANSKI SUD	OKRUŽNI SUD	OKRUŽNI SUD	MUP	UPRAVA	REPUBLIKA	PROJEKCIJA	VRHOVNI SUD	KANTONALNI SUD	FEDERALNO KANTONALNO MUP FBiH	MUP FBiH	MUP KANTONA	MUP KANTONA	FEDERALNA KANTONALNA	KANTONALNA	ZUPREMLJKA	MUP AKTIVNO	OKRUŽNI SUD		TUŽITELJSTVO	PROJEKCIJA	
SUDOV	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	78	
TUŽITELJSTVA	1					1	1	1						1	10											1	20
MUP/PU	2								1	1					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	27
INSPEKTORATI	1										1	1														1	19
CARINA	1																										1
Ukupno	7																										144

Tablica 1: Institucije mjerodavne za PPIV u BiH

Za potrebe sustavnijeg i konzistentnijeg rada institucije su svrstane u pet podgrupa prema resorima/mjerodavnostima: **Sudovi – Tužiteljstva - MUP/PU/GP BiH - Inspektorati - Carina.**

5.2 Zakonodavni okvir provedbe prava intelektualnoga vlasništva

U ovom poglavlju daje se pregled BiH zakonodavstva relevantnog za PPIV kojom se uređuje mjerodavnost institucija za PPIV, pregled propisa o postupanju institucija u pogledu PPIV te pregled unutarnjih propisa kojima se uređuju postupci PPIV u okviru institucija. Pregledi su napravljeni na temelju podataka i informacija o aktualnom stanju u području PPIV u BiH koji su prikupljeni u okviru provedbe snimke stanja i iz službenih izvora dostupnih na web stranicama, te su analizirani po metodologiji koja je detaljno izložena u dokumentima Analiza i Polazno stanje.

5.2.1 Propisi iz kojih proistječu mjerodavnosti institucija za PPIV

Pregled relevantnih propisa dan je kao Pravitak 12.2 ovom dokumentu.

5.2.2 Propisi o postupanju institucija u pogledu PPIV

Pregled relevantnih propisa o postupanju u pogledu PPIV dan je kao Pravitak 12.1 ovom dokumentu.

5.2.3 Interni propisi o postupanju u pogledu PPIV

Interni propisi o postupanju u pogledu PPIV pronađeni su u relevantnim BiH institucijama u vrlo skromnom opsegu.

5.3 Institucionalni kapaciteti za provedbu prava intelektualnoga vlasništva

Institucionalni kapaciteti i osposobljenost institucija za PPIV predstavljaju temeljnu pretpostavku za efikasno postupanje u PPIV koja proistječe izodređene mjerodavnosti. Institucionalni kapaciteti obuhvaćaju slijedeće elemente:

- Kadrovski resurs za PPIV (broj kadra);

- Kadrovski resurs za PPIV (bazna osposobljenost kadra u području PIV);
- Kadrovski resurs za PPIV (specijalistička osposobljenost kadra u području PPIV);
- Radni procesi za PPIV;
- Informatička podrška PPIV

5.3.1 Kadrovski resurs za PPIV-broj izvršitelja

Tablica 2: Polazno stanje – kadrovski resurs za PPIV-broj izvršitelja

KADROVSKI RESURS ZA PPIV- BROJ IZVRŠITELJA	
SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP / PU/ GP BiH INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da institucije nisu provele analizu o potrebnom broju kadra za obavljanje poslova PPIV u odnosu s brojem predmeta;
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da analiza o potrebnom broju kadra za PPIV je provedena i raspoložu podacima o potrebnom broju izvršitelja za PPIV;

5.3.2 Kadrovski resurs za PPIV-bazna osposobljenost izvršitelja u području PIV

Tablica 3: Polazno stanje – kadrovski resurs za PPIV- bazna osposobljenost izvršitelja o PIV

KADROVSKI RESURS ZA PPIV- BAZNA OSPOSOBLJENOST IZVRŠITELJA O PIV	
SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU / GP BiH INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da institucije nisu provodile i ne provode sustavnu edukacija o PIV i ne postoje planovi za to, osim što je kod nekih sudaca provedena sporadična edukacija;
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da postoje planovi za sustavnu i kontinuiranu edukacija kadra za PIV;

5.3.3 Kadrovski resurs za PPIV-specijalistička osposobljenost izvršitelja u području PPIV

Tablica 4: Polazno stanje – specijalistička osposobljenost izvršitelja u području PPIV

KADROVSKI RESURS ZA PPIV- SPECIJALISTIČKA OSPOSOBLJENOST IZVRŠITELJA U PODRUČJU PPIV	
SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP / PU/ GP BiH INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da nije provedena sustavna specijalistička edukacija o PPIV i ne postoje planovi za to, osim što je kod nekoliko sudova provedena sporadična specijalizacija;
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da postoje planovi za sustavnu i kontinuiranu specijalističku edukaciju kadra za PPIV;

5.3.4 Radni procesi za PPIV-organizacijski aspekt

Tablica 5: Polazno stanje – organizacija radnih procesa za PPIV

RADNI PROCESI ZA PPIV-ORGANIZACIJSKI ASPEKT (ORGANIZACIJA RADNIH PROCESA)	
SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP / PU/ GP BiH INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da PPIV radni procesi nisu specifično razrađeni, normirani ni dokumentirani (interni propisi, upute, vodiči...) u sklopu ukupnih radnih procesa institucije;
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da je za PPIV je ustrojena samostalna interna organizacijska jedinica, PPIV radni procesi su funkcionalni, djelomično normirani i parcijalno dokumentirani, materijalno-prostorni uvjeti su osigurani;

5.3.5 Radni procesi za PPIV-tehnološki aspekt

Tablica 6: Polazno stanje –informatička podrška radnim procesima za PPIV

RADNI PROCESI ZA PPIV-TEHNOLOŠKI ASPEKT (INFORMATIČKA PODRŠKA)	
SUDOVI TUŽITELJSTVA	Prikupljene informacije ukazuju da za PPIV radne procese ne postoji specifična ICT podrška premda za postupanja po osnovnoj mjerodavnosti institucija postoje određena informatička rješenja;
MUP / PU/ GP BiH	Prikupljene informacije ukazuju da nije ustanovljeno postojanje specifične ICT podrške PPIV radnim procesima;

INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da za PPIV radne procese ne postoji specifična ICT podrška premda za postupanja po osnovnoj mjerodavnosti institucija postoje određena informatička rješenja;
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da radni procesi PPIV su ICT podržani;

5.4 Informacije o odvijanju postupaka provedbe prava intelektualnoga vlasništva

Informacije o odvijanju postupaka PPIV preuzimaju se iz različitih stadija odvijanja PPIV postupaka, a omogućavaju praćenja svih važnijih stadija postupaka sankcioniranja kršenja PIV.

Tablica 7: Polazno stanje – informacije o odvijanju postupaka PPIV

INFORMACIJE O ODVIJANJU POSTUPAKA PPIV	
SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP / PU/ GP BiH INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da se u sklopu informacija o stadijima postupaka koji se odvijaju unutar institucija, ne iskazuju informacije koje se odnose na PPIV, pa prema tome nije moguće njihovo automatizirano prikupljanje i korištenje u unutarnjim radnim procesima kao ni za za službene potrebe;
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da podaci o PPIV se u svim sekvencama radnih procesa sustavno generiraju, prikupljaju, pohranjuju i klasificiraju, te se koriste u internim radnim procesima kao i za širenje za službene potrebe;

5.5 Međuinstitucionalna suradnja u području provedbe prava intelektualnoga vlasništva

Međuinstitucionalna suradnja u kontekstu djelovanja PPIV sustava odnosi se na međusobnu razmjenu podataka i informacija o uspostavljanju i odvijanju pojedinih PPIV postupaka, a koriste se u cilju informiranja i eventualnog koordiniranog djelovanja mjerodavnih institucija unutar istog resora, te među resorima.

Tablica 8: Polazno stanje – međuinstitucionalna suradnja u području PPIV

MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA U PODRUČJU PPIV	
SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP / PU/ GP BiH INSPEKTORATI	Prikupljene informacije ukazuju da nije poznato da se informacije u području PPIV generiraju i razmjenjuju s drugim institucijama po utvrđenoj zajedničkoj metodologiji;
CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da se informacije o PPIV generiraju za interne potrebe, a nije poznato da se razmjenjuju s drugim institucijama po utvrđenoj metodologiji;

5.6 Izgradnja javne svijesti o PPIV

Tablica 9: Polazno stanje –izgradnja javne svijesti o PPIV

IZGRADNJA JAVNE SVIJESTI O PPIV	
SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP / PU/ GP BiH INSPEKTORATI CARINA	Prikupljene informacije ukazuju da nije poznato da postoje zajednički programi izgradnje javne svijesti o PPIV u suradnji s drugim BiH PPIV institucijama;

6. MINIMALNI STANDARDI BUDUĆEG BiH PPIV SUSTAVA

Da bi budući BiH PPIV sustav omogućio nivo provedbe prava IV u BiH u skladu sa standardima EU i bio sukladan sustavima u zemljama EU, potrebno je da on bude određen uvažavajući pri tome pripadajuće standarde koji proizlaze iz odgovarajućih dokumenata (TRIPS, SSP..) slijedom čega oni predstavljaju minimalne standarde budućeg BiH PPIV sustava.

Da bi se postiglo da PPIV sustav kao cjelina udovoljava minimalnim standardima potrebno je da pokazatelji kojima je taj sustav određen, pojedinačno i svi zajedno, udovoljavaju pripadajućim minimalnim standardima.

Na taj način se postiže da se u potpunosti uvažavaju aspekti SSP za zakonodavni okvir, primjeri dobre prakse za institucionalnu osposobljenost, te se na taj način osigurava da:

- Sustav provedbe prava intelektualnoga vlasništva u BiH, pored sustava zaštite prava intelektualnoga vlasništva bude sukladan sustavima provedbe prava intelektualnoga vlasništva u zemljama EU;
- Institucije u sustavu provedbe prava intelektualnoga vlasništva u stanju su da doprinesu, na koordiniran način, provedbi prava intelektualnoga vlasništva u zemlji;
- Ove institucije su u stanju preuzeti aktivnosti koje obavljaju prema postojećem mandatu, kako je predviđeno zakonom i na taj način mogu doprinijeti gospodarskom, socijalnom i kulturnom razvoju zemlje u cilju izgradnje modernog društva koje se temelji na znanju.

Za potrebe ovog dokumenta, koji daje smjernice i mjere za definiranje i razvoj budućeg BiH PPIV sustava u slijedećih nekoliko godina, minimalni standardi definirani u dokumentu Analiza, ovdje su prošireni i prikladno prilagođeni kako bi se obuhvatili i elementi PPIV sustava, o kojima informacije nisu prikupljane od institucija i nisu bile predmet analize, na koji način se kompletira sklop pokazatelja PPIV sustava što daje mogućnost njihovog stavljanja u odnos s realnom situacijom u području PPIV u BiH.

Za svaki od pokazatelja (P1,..P12) definiranih i kompletiranih na naprijed navedeni način postavljeni su pripadajući minimalni standardi (MS1,..MS12), te su prikazani u slijedećoj tablici:

Tablica 10: Minimalni standardi budućeg BiH PPIV sustava

MINIMALNI STANDARDI BUDUĆEG BiH PPIV SUSTAVA		
POKAZATELJ SUSTAVA	OZNAKA MINIMALNOG STANDARDA	MINIMALNI STANDARD
P1-Institucije za PPIV	MS1	Postojanje svih institucija i njihovo djelovanje prema postojećim mandatima te su, po uzoru na praksu EU zemalja, u stanju preuzeti i eventualno nove mjerodavnosti za PPIV definirane Strategijom po uzoru na praksu EU zemalja;
P2-Propisi iz kojih proistječu mjerodavnosti institucija za PPIV	MS2	Postojanje propisa koji izravno ili neizravno određuju mjerodavnost institucija za PPIV;
P3- Propisi o postupanju institucija u pogledu PPIV	MS3	Postojanje propisa po kojima institucije postupaju u pogledu PPIV i usklađeni su sa TRIPS i EU Direktivom;
P4-Interni propisi o postupanju u pogledu PPIV	MS4	Postojanje internih propisa za PPIV u institucijama koji u potpunosti uređuju radne procese;
P5-Kadrovski resurs-broj izvršitelja	MS5	Zadovoljavajući broj raspoloživih izvršitelja sa zahtjevanom stručnom spremom, dostatan za povremeni ili/i stalni angažman za ažurno i kvalitetno obavljanje poslova PPIV za utvrđeni broj predmeta, što se temelji na analizi koju su institucije provele za sadašnje i buduće razdoblje; Kao minimalni zahtjev postavlja se da svaka institucija odredi najmanje jednog izvršitelja za PPIV koji će biti uključen u osnovnu i specijalističku edukaciju;
P6-Kadrovski resurs, osnovna osposobljenost kadra u području PIV	MS6	Osnovna edukacija u području PIV kadra institucija provodi se sustavno i kontinuirano prema utvrđenim planovima i programima, usuglašenih sa relevantnim institucijama;
P7-Kadrovski resurs, specijalistička osposobljenost kadra u području PPIV	MS7	Specijalistička edukacija u području PPIV kadra u institucijama se provodi sustavno i kontinuirano prema utvrđenim planovima i programima usuglašenih sa

		relevantnim institucijama;
P8-Radni procesi PPIV, organizacijski aspekt	MS8	PPIV radni procesi su definirani i uspostavljeni sukladno MS4 i odvijaju se kao samostalni segment ili kao dio ukupnih radnih procesa u okviru adekvatne organizacijske jedinice institucije uz osigurane materijalno-prostorne uvjete;
P9-Informatička podrška PPIV radnim procesima	MS9	Odvijanje radnih procesa sukladno MS4 i MS8 u potpunosti je informatički podržano na način da se udovoljava MS10;
P10-Informacije o PPIV	MS10	Podaci i informacije o PPIV se u svim sekvencama radnih procesa sustavno generiraju, prikupljaju, pohranjuju, klasificiraju i obrađuju, te se koriste za nadzor i upravljanje internim radnim procesima kao i za širenje za službene potrebe;
P11-Međuinstitucionalna suradnja u području PPIV	MS11	Podatke i informacije o PPIV nastale sukladno MS10, institucije razmjenjuju međusobno po utvrđenoj metodologiji korištenjem integriranog ICT sustava;
P12-Podizanje javne svijesti o PPIV	MS12	Svaka institucija ima određene planove i programe izgradnje javne svijesti o PPIV i provodi ih usklađeno sa ostalim relevantnim PPIV institucijama, a i šire;

7. POLAZNO STANJE PPIV U BiH U KONTEKSTU MINIMALNIH STANDARDARDA

POLAZNO STANJE IZ POGL. 5	MINIMALNI STANDARD	OCJENA POLAZNOG STANJA PO KRITERIJIMA MINIMALNIH STANDARDARDA	
5.1	MS1	SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Polazno stanje u pogledu postojanja broja institucija udovoljava minimalnom standardu; Osposobljavanje institucija za preuzimanje eventualno novih mjerodavnosti za PPIV postiže se udovoljavanjem ostalim relevantnim min. standardima provedbom odgovarajućih mjera;
5.2.1	MS2	SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU INSPEKCIJE CARINA	Postojeći propisi sadržani u Polaznom stanju i navedeni kao Privitak 12 ovog dokumenta eksplicitno ili implicitno definiraju mjerodavnost institucija za PPIV što udovoljava minimalnom standardu i ne postoje zapreke da institucije preuzmu nove mjerodavnosti u pogledu PPIV definirane Strategijom; To ne isključuje potrebu da svaka institucija svoje mjerodavnosti nanovo određuje kako bi aspekt PPIV mjerodavnosti bio definiran na najbolji mogući način;
5.2.2	MS3	SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Postojeći propisi sadržani u Polaznom stanju i navedeni kao Privitak 12.1 kao i komparativna analiza navedena kao Privitak 12.3 ovog dokumenta po kojima institucije postupaju u pogledu PPIV udovoljava minimalnom standardu i dostatni su za postupanje institucija;
5.2.3	MS4	SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Interni propisi za PPIV u institucijama dostavljeni Projektu koji se odnose na radne procese ne udovoljavaju minimalnom standardu što znači da oni ne postoje ili nisu dostatni za sustavno uređenje PPIV radnih procesa;

5.3.1	MS5	SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE	Nije moguće utvrditi da li i u kojoj mjeri je udovoljeno minimalnom standardu o broju raspoloživih izvršitelja sa zahtjevanom stručnom spremom što je posljedica činjenice da dostavljeni podaci nisu rezultat analize kojom bi institucije utvrdile potreban broj izvršitelja angažiranih na poslovima PPIV u međuovisnosti s brojem predmeta;
		CARINA	Polazno stanje broja izvršitelja u Carini udovoljava minimalnom standardu;
5.3.2	MS6	SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE	Polazno stanje osnovne osposobljenosti u pogledu PIV ne udovoljava minimalnom standardu;
		CARINA	Polazno stanje osnovne osposobljenosti u pogledu PPIV za Carinu udovoljava minimalnom standardu;
5.3.3	MS7	SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE	Polazno stanje specijalističke osposobljenosti u pogledu PPIV ne udovoljava minimalnom standardu;
		CARINA	Polazno stanje specijalističke osposobljenosti u pogledu PPIV za Carinu udovoljava minimalnom standardu;
5.3.4	MS8	SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE	Polazno stanje u pogledu organizacije PPIV radnih procesa ne udovoljava minimalnom standardu;
		CARINA	Polazno stanje u pogledu organizacije PPIV radnih procesa kod Carine udovoljava minimalnom standardu;
5.3.5	MS9	SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE	Polazno stanje u pogledu informatičke podrške PPIV radnim procesima ne udovoljava minimalnom standardu;
		CARINA	Polazno stanje u pogledu informatičke podrške PPIV radnim procesima kod Carine udovoljava minimalnom standardu;
5.4	MS10	SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE	Polazno stanje u pogledu informacija o PPIV ne udovoljava minimalnom standardu;
		CARINA	Polazno stanje u pogledu informacija o PPIV kod Carine udovoljava minimalnom standardu;
5.5	MS11	SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE	Polazno stanje u pogledu međuinstitucionalne suradnje u području PPIV ne udovoljava minimalnom standardu;
		CARINA	Polazno stanje u pogledu međuinstitucionalne suradnje u području PPIV kod Carine udovoljava minimalnom standardu;
5.6	MS12	SUDOVI TUŽITELJSTVA MUP/PU/GP BiH INSPEKCIJE CARINA	Polazno stanje u pogledu izgradnje javne svijesti u području PPIV ne udovoljava minimalnom standardu;

8. MJERE INSTITUCIJA ZA USPOSTAVU I RAZVOJ BUDUĆEG BiH PPIV SUSTAVA

Polazno stanje provedbe prava intelektualnoga vlasništva sa aspekta relevantnih institucija u BiH prikazano je u poglavlju 5, dok su minimalni standardi budućeg BiH PPIV sustava, kojima se osigurava usklađenost BiH PPIV sustava sa zahtjevima pristupanja WTO i EU, navedeni u poglavlju 6.

Iz vrednovanja tog polaznog stanja po kriteriju minimalnih standarda danog u poglavlju 7, nedvojbeno proistječe potreba da se provedbom sasvim određenih aktivnosti i poduzimanjem pripadajućih mjera u svakoj pojedinoj instituciji uspostave procesi razvoja PPIV od zatečenog/polaznog stanja do stadija u kojem su postignuti minimalni standardi, a time i takvi pokazatelji budućeg BiH PPIV sustava kojima se osigurava usklađenost BiH PPIV sustava sa zahtjevima pristupanja WTO i EU, odnosno da se postigne puna usklađenost sa sustavima zemalja EU (EU standard).

Pregled mjera koje se trebaju poduzeti da bi se postigli adekvatni pokazatelji budućeg BiH PPIV sustava daje se u nastavku sistematizirano u međuovisnosti s pokazateljima PPIV sustava.

8.1 Mjere u međuovisnosti s pokazateljem P1: BiH institucije za PPIV

Mjera 1.

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV organizira u svojim okvirima razmatranje svih dokumenata nastalih prilikom izrade Strategije, prije svega Strategije kao osnove za određivanje, uspostavljanje i razvoj budućeg BiH PPIV sustava;

Mjera 2.

U odnosu na ovdje navedene mjere, svaka od institucija njerodavna (i) po osnovu PPIV donosi u svojim okvirima odgovarajuće odluke formalno – pravne, organizacijske i operativne naravi te osigurava njihovu provedbu, kako bi se na taj način postigla odgovarajuća zastupljenost PPIV i prikladno djelovanje institucije ravnopravno s ostalim mjerodavnostima, uz stvaranje pretpostavki i potrebnih resursa za efektivno planiranje, djelovanje i participaciju po osnovu PPIV;

Mjera 3.

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV donosi formalne odluke kojima se, uz uspostavljanje aktivnosti u vlastitim okvirima, osigurava i aktivno participiranje institucije u svim aktivnostima koje se budu poduzimale u okviru međuresornog djelovanja na planu PPIV, te određuje svoje predstavnike u tim aktivnostima i stvara preduvjete za njihovo djelovanje;

8.2 Mjere u međuovisnosti s pokazateljem P2: Propisi iz kojih proistječu mjerodavnosti institucija za PPIV

Mjera 4.

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV, razmatra postojeće akte koji su u PPIV Strategiji navedeni kao ishodište mjerodavnosti institucija za PPIV, te po potrebi u odgovarajućim sadržajima i razmjerima provodi potrebna usklađivanja pripadajućeg zakonodavstva;

Mjera 5.

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV kontinuirano prati razvoj pravne stečevine EU u području PIV kao i metodologiju provedbe, te sudjeluje u kontinuiranom usklađivanju relevantnih BiH zakona, propisa i prakse u njihovoj primjeni;

8.3 Mjere po osnovu pokazatelja P3: Propisi o postupanju institucija u pogledu PPIV

Mjera 6.

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV, razmatra postojeće akte koji su u PPIV Strategiji navedeni kao propisi o postupanju u pogledu PPIV, te po potrebi u odgovarajućim sadržajima i razmjerima provodi potrebna usklađivanja pripadajućih propisa;

Мјера 7.

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV kontinuirano prati razvoj pravne течевине EU u području PIV kao i provedbene metode i tehnike, te sudjeluje u kontinuiranom usklađivanju relevantnih BiH propisa i prakse s tim razvojem;

8.4 Мјере по основу показатеља P4: Интерни прописи о поступанју у погледу PPIV**Мјера 8.**

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV donosi interne propise kojima se uspostavlja i unapređuje postupanje u погледу PPIV u складу sa документима Projekta, првенствено Metodologijom upravljanja PPIV информацијама, te se brine o njihovoj primjeni;

8.5 Мјере по основу показатеља P5: Kadrovski resurs-bрој извршитеља**Мјера 9.**

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV provodi analizu по критерију броја свог људског ресурса u међуовосности s бројем PPIV предмета, te se brine за usklađivanje броја извршитеља суkladно provedenoј анализи;

8.6 Мјере по основу показатеља P6: Kadrovski resurs, основна осposobljenost kadра u područју PIV**Мјера 10.**

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV provodi analizu по критерију осposobljenosti свог људског ресурса u područју PIV, donosi одговарајуће planove i programe осposoblјavanja, te se brine за укључивање извршитеља који rade u postupcima PPIV u te programe;

8.7 Мјере по основу показатеља P7: Kadrovski resurs, специјалистичка осposobljenost kadра u područју PPIV**Мјера 11.**

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV provodi analizu по критерију специјализiranosti свог људског ресурса u područју PIV, donosi одговарајуће planove i programe специјализације, te se brine за укључивање извршитеља који rade u postupcima PPIV u te programe;

8.8 Мјере по основу показатеља P8: Radni procesi PPIV, организацијски аспект**Мјера 12.**

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV осигурати ће задовољјавајуће одвијање PPIV радних procesa te ће eventualno испитати оправданост uspostavljanja специјализirane организацијске јединице за IV, a као minimum namijeniti ће најманје једног djelatnika за poslove i активности vezane uz PPIV;

8.9 Мјере по основу показатеља P9: Информатичка подршка PPIV радним процесима**Мјера 13.**

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV uspostavlja активности unaprijeđenju primjene ICT u радним процесима што обухваћа modernizaciju информатичко-комunikацијске опреме, razvoj i unaprijeđenje одговарајућих апликација i информацијских sustava te обуку kadра за njihovu употребу. U наведеним активностима unaprijeđenja rukovodi se smjernicama određenim на државној razini te најбољом praksom zemalја EU;

8.10 Мјере по основу показатеља P10: Информације о PPIV**Мјера 14.**

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV осигурава одвијање интерних PPIV procesa на начин да се осигура генерисање, прикупљање, pohrana i кориштење информација о PPIV

u функцији uspostave naprednih sustava učinkovite razmjene relevantnih информација između institucija за PPIV;

Мјера 15.

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV активно sudjeluje s информацијама из своје mjerodavnosti u područју PPIV u sustavnom i integriranom праћењу статистичких података о санкcioniranја povreda PIV temelјeno на zajedничкој metodologiji te njegovom razvoju i nadopuni sukladно најбољој praksi zemalја EU;

Мјера 16.

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV kontinuirano radi на повећању јавности свог рада кроз објаву relevantnih информација на vlastitim или zajedничким web stranicama;

8.11 Мјере по основу показатеља P11: Међуинституционална surадnja u područју PPIV**Мјера 17.**

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV активно surадује s drugim institucijама на razvoju i provedbi planova i programa међуинституционалне surадnje u područју PPIV;

Мјера 18.

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV активно surадује на међусобној razmjeni информација о PPIV posredstvom naprednih ICT sustava;

Мјера 19.

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV активно surадује са осталим relevantnim institucijама на izradi programa стручне i специјалистичке осposobljenosti kadrova u područју PIV te kontinuirano sudjeluje u njihovoj provedbi sukladно svojim potrebama;

8.12 Podizanje јавне svijesti о PPIV**Мјера 20.**

Svaka od institucija mjerodavna (i) po osnovu PPIV активно sudjeluje u pripremi i primjeni zajedничких активности podizanja јавне svijesti о ulоzi i značaju PPIV.

9. PRIMJENA BiH PPIV STRATEGIJE

U prethodnim poglavlјima ovog dokumenta dat je iscrpan prikaz показатеља који одређују будући BiH PPIV sustav kao i pregled pripadajućih mјера čijom realizacijom se осигурава uspostavljanje, djelovanje i razvoj будућег BiH PPIV sustava, usklađenog s istovrsnim sustavima u zemljама EU.

Predmet i sadržaj ovog poglavlја usmjeren je на kratki prikaz relevantnih активности u odnosu на primјenu PPIV Strategije i njihove realizacije u Projektном razdoblју, Post-projektном razdoblју, čiji početak realizacije može uslijediti tek nakon završetka Projekta, te u razdoblју primјene Strategije, koje može uslijediti nakon toga.

9.1 Projektно razdoblје u kojem se odvijala izrada Strategije, обухваћа 2-godišnje trajanje Projekta (04.02.2013 – 03.02.2015.) u kojem je nastao ovaj dokument, koji je polazni i osnovni dokument čijom primjenom se осигурава uspostavljanje, djelovanje i razvoj будућег BiH PPIV sustava, usklađenog s istovrsnim sustavima u zemljама EU.

Kao što je poznato, Strategija je један od rezultata Projekta i predstavlja ne samo kumulativ nego i сушtinu rezultata Projekta који су представljeni u документима: DC2, Analiza, Polazno stanje i Metodologija, на којима се Strategija temelji i из којих она проистјеће.

Model primјene Strategije dat je u slijedećem prikazu који обухваћа naznaku razdoblја izrade, pripreme за primјenu, te same primјene Strategije, као i извршитеље i glavne активности.

Tablica 11: Model primjene Strategije

	PROJEKTNO RAZDOBLJE 2013.-2015.	POST-PROJEKTNO RAZDOBLJE 2015-2017	RAZDOBLJE PRIMJENE STRATEGIJE 2018-2022
	RAZDOBLJE IZRADE STRATEGIJE	RAZDOBLJE PRIPREMA ZA PRIMIENU STRATEGIJE	DEFINIRANJE, USPOSTAVLJANJE, DIELOVANJE I RAZVOJ BIH PPIV SUSTAVA
IZVRŠITELJI	PT / NKE / RG2 / RG1		(MEĐURESORNO RADNO TIJELO)
GLAVNE AKTIVNOSTI I REZULTATI	<ul style="list-style-type: none"> • DC1 → • DC2 → • Analiza → • Polazno stanje PPIV u BiH → • Metodologija upravljanja PPIV informacijama → 	S T R A T E G I J A <ul style="list-style-type: none"> • Razmatranje dokumenata nastalih u Projektu; • Priprema usvajanja Strategije i pripadajućih dokumenata u propisanim procedurama; 	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada i usuglašavanje Akcijskog plana; • Osiguranje potrebnih resursa; • Razmatranje i usvajanje godišnjih izvješća o provedbi Strategije;

9.2 Post - projektno razdoblje

Institut za intelektualno vlasništvo BiH je pripremio prijedlog Strategije provedbe prava intelektualnoga vlasništva. Prijedlog Strategije će biti dostavljen VM BiH. Strategiju bi trebalo usvojiti VM BiH uz prethodno mišljenje vlada entiteta, uvažavajući njihovu ustavnu strukturu i mjerodavnosti.

VM BiH će po usvajanju Strategije na prijedlog Instituta za intelektualno vlasništvo BiH donijeti Odluku o sastavu MTS.

Sazivanje prve sjednice MTS

Predlaže se da Institut za intelektualno vlasništvo BiH bude moderator konstituirajuće sjednice MTS koje će nakon prve sjednice i svog konstituiranja utvrditi mandat i redoslijed predsjedanja, te donijeti Poslovnik o radu, a u nastavku se navode naznake sadržaja rada.

9.3 Resursi i uloga Instituta za intelektualno vlasništvo BiH

Mjerodavnost Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, koja je određena čl. 7. Zakona o osnivanju Instituta ("Službeni glasnik BiH", br. 43/2004), ne predviđa bilo kakvu formalno-pravnu ulogu u području PPIV.

Opravdanje i interes da Institut u određenoj ulozi djeluje u okviru ovog tijela na planu provedbe PIV ogleđa se u nekoliko činjenica. Prije svega treba uzeti u obzir da je Institut za intelektualno vlasništvo BiH mjerodavan za područje dodjele PIV u BiH, te je profiliran, djeluje i prepoznat je kao stožerna točka sustava intelektualnoga vlasništva u BiH što je utvrđeno i Strategijom razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (2008.-2015.) koju je usvojilo VM BiH 2009. godine.

Tako Institut danas raspolaze sa oko 50 suradnika iskusnih i specijaliziranih u praktički u svim oblicima PIV, zahvaljujući čemu Institut provedbom postupaka temeljem odgovarajućih zakonskih i podzakonskih akata dodjeljuje pripadajuća prava IV: patent, žig, industrijski dizajn i druga prava.

Osim toga, Institut kontinuirano djeluje i predstavlja BiH u Svjetskoj organizaciji za intelektualno vlasništvo (WIPO) sa sjedištem u Ženevi kao i u Europskoj patentnoj organizaciji (EPO), slijedom čega osigurava u tim okvirima članstvo u relevantnim konvencijama i ugovorima.

Zahvaljujući tome Institut u odnosu na PPIV institucije posjeduje neusporedivo veću koncentraciju specijalističkih znanja u području PIV, iskustva te poznavanje ne samo domaćeg zakonodavstva nego i međunarodnih propisa i prakse u području PIV.

Da bi Institut mogao preuzeti djelovanje doprinjeti kvaliteti i efikasnosti njenog rada, potrebno je Institutu stvoriti mogućnost da može ispuniti postavljene zadatke.

Iz svega navedenog proizlazi da Institut predstavlja optimalan izbor za preuzimanje odgovarajuće **koordinacijske uloge** u okviru aktivnosti nakon usvajanja ove Strategije ali je nužno ojačati njegove kadrovske, tehnološke i financijske

kapacitete kako bi mogao kvalitetno obaviti taj zadatak. Pri tome se procjenjuje da osiguranju odgovarajućih kadrovskih resursa treba dati prioritet i uzeti u obzir naglašeno specifične i zahtjevne kriterije pri izboru kadra.

Olakšavajuća je okolnost da je dostatno uključeno 2-3 izvršitelja visoke stručne spreme, ali je potrebno da udovoljavaju slijedećim kriterijima:

- Poznavanje cjelokupnog područja IV, kako industrijskog vlasništva tako i autorskih prava, stečeno višegodišnjim radom i iskustvom u uspostavljanju, razvoju i nadzoru postupaka dodjele prava industrijskog vlasništva;
- Poznavanje BiH sveukupnog zakonodavstva (zakonski i podzakonski akti) u području IV kao i primjene iste u praksi;
- Poznavanje međunarodnih konvencija, ugovora i sporazuma u području IV;
- Poznavanje IV propisa (direktive, preporuke,...) u okviru EU;
- Poznavanje međunarodnih (WIPO, WTO) i EU institucija (EPO, EUIPO);
- Iskustva u djelovanju međunarodnih i EU institucija, stečena i participacijom u njihovom radu;

9.4 Razdoblje primjene PPIV Strategije

Razdoblje primjene PPIV Strategije može uslijediti nakon usvajanja i trajalo bi do 2022. godine. Ako bi se u Post-projektnom razdoblju postiglo da svaka od preko 140 PPIV institucija u svojem okviru samostalno ili zajedno sa drugim PPIV institucijama uspostavi aktivnosti i procese koji će rezultirati primjenom svake od navedenih 20 mjera polazeći od zatečenog stanja u svakoj pojedinoj instituciji, u razdoblju primjene Strategije u fokusu aktivnosti bi bilo određivanje, uspostavljanje, djelovanje i razvoj BiH PPIV sustava.

10. MEĐUOVISNOST SUSTAVA ZA STJECANJE I SUSTAVA ZA PROVEDBU PRAVA INTELKTUALNOGA VLASNIŠTVA

10.1 Sustav za stjecanje i sustav za provedbu prava intelektualnoga vlasništva

Sustavnim razmatranjem intelektualnoga vlasništva u svakom pojedinom državnom okviru moguće je provesti i postići cjelovite, pouzdane i utemeljene rezultate jedino pod uvjetom ako se ono provodi u odnosu na cjeloviti sustav intelektualnoga vlasništva, koji obuhvaća oba segmenta, dakle kako stjecanja tako i provedbe prava intelektualnoga vlasništva.

Za slučaj BiH, **sustav provedbe prava intelektualnoga vlasništva (PPIV - sustav)** i njegove sastavnice obrađene su i predstavljene su u poglavlju 2.3 ovog dokumenta, dok je **sustav stjecanja prava intelektualnoga vlasništva (SPIV - sustav)** detaljno analiziran te predstavljen i prikazan u dokumentu Strategija razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (2008.-2015.) koju je usvojilo VM BiH 2009. godine.

Po samoj prirodi stvari, između ta dva sustava, SPIV-a i PPIV-a, postoji čvrsta međuovisnost i suštinska povezanost tako da oni tvore dva segmenta jedinstvenog i cjelovitog sustava intelektualnoga vlasništva određene državne zajednice, pod skraćenim nazivom: **SIV**.

Čvrsta međuovisnost i suštinska povezanost do međusobne uvjetovanosti ta dva sustava, počiva i proistječe iz činjenice da tek postojanje sustava SPIV-a, pa tako i portfelja svih vrsta prava intelektualnoga vlasništva, kao rezultata djelovanja tog sustava, stvara potrebu i opravdava uspostavljanje i djelovanje sustava PPIV-a.

Istovremeno se međusobna uvjetovanost ta dva sustava ogleđa i u tome da tek postojanje učinkovitog djelovanja PPIV sustava osigurava uopće smislenost, opravdanje i motiv za

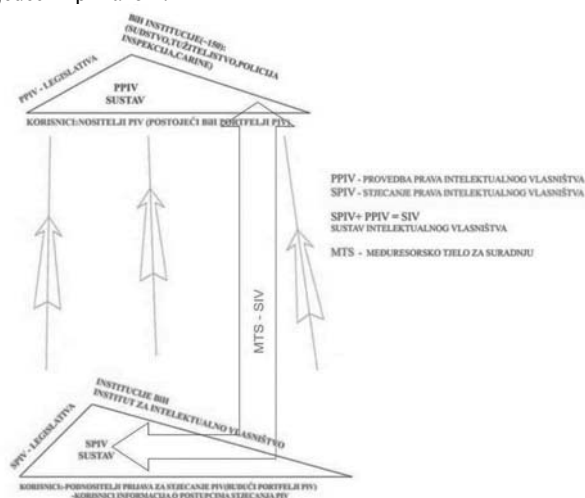
nastanak/stjecanje prava intelektualnoga vlasništva, dakle, provedba prava intelektualnoga vlasništva je **'condito sine qua non'** za nastanak/stjecanje prava intelektualnoga vlasništva.

Sve izloženo u ovom dokumentu kao i u dokumentu prethodnog projekta, Strategija razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (2008.-2015.) vrijedi u kumulativu i za SIV – sustav, pa stoga to nije potrebno ovdje ponavljati. No, može se istaći da se oba, SPIV i PPIV, sustava mogu zorno i gotovo identično prikazati kroz tri osnovne i istovrsne sastavnice: **zakonodavstvo – institucije – korisnici.**

Navedene sastavnice, iako istovrsne, sadržajno se i razlikuju, što međutim ne predstavlja nikakvu zapreku ni smetnju ne samo za objedinjeno razmatranje kako cjelovitog sustava intelektualnoga vlasništva (SIV), tako i za zasebna razmatranje njegova dva segmenta, PPIV-a i SPIV-a, kao i njihove međuovisnosti.

Djelovanje navedenih sastavnica dvaju sustava oslanja se prije svega na postojanje odgovarajućih resursa, kapaciteta, pretpostavki i uvjeta, u odnosu na cijeli niz institucija, počevši od izuzetno velikog broja (oko 150) institucija za provedbu prava intelektualnoga vlasništva (sudovi, tužiteljstva, policija, inspekcije, carina...) pa do jedine institucije u SPIV – sustavu, koja je u BiH mjerodavna za stjecanje prava industrijskog vlasništva vođenjem postupaka za dodjelu prava industrijskog vlasništva (patent, žig, industrijski dizajn, zemljopisna oznaka), Instituta za intelektualno vlasništvo BiH.

Međuovisnoat SPIV i PPIV sustava kao segmenata cjelovitog SIV-a, te uloga MTS u tom kontekstu ilustrirani su slijedećim prikazom:

Da bi se postigla uspostava, razvoj i učinkovito djelovanje cjelovitog sustava intelektualnoga vlasništva, dakle kako sustava za stjecanje, tako i sustava za provedbu prava intelektualnoga vlasništva, uz po tri naprijed navedene sastavnice, mora kao osnovni preduvjet postojati i svijest šire društvene zajednice, odnosno na svim razinama državne vertikale, dakle od strane najviših instanci izvršne pa i zakonodavne vlasti, preko upravljačkih struktura u znanstvenom, istraživačkom, razvojnom, visoko-obrazovnom te ukupnom gospodarskom sektoru, pa sve do pojedinaca koji participiraju kao izvršitelji u tim sektorima, treba biti prepoznata vrijednost i važnost intelektualnoga vlasništava a slijedom toga i efikasno funkcioniranje sustava kao cjeline, SIV, kao i oba njegova segmenta.

Čak i uz postojanje naprijed naznačenih preduvjeta, za operativno sinergijsko djelovanje u smislu uspostave, razvoja i djelovanja SIV-a, te postizanja maksimalnog efekta, neophodno je uspostaviti mehanizam suradnje svih involviranih institucija kao

aktera u okviru SIV-a, što opravdava i zahtijeva uspostavu Međuresornog tijela za suradnju u području stjecanja i provedbe PIV.

10.2 Međuresorno tijelo za suradnju u području stjecanja i provedbe prava intelektualnoga vlasništva u BiH

Međuresorno tijelo za suradnju u području stjecanja i provedbe PIV (MTS) prvenstveno ima za cilj da se suradnjom obuhvati iniciranje, koordiniranje i upravljanje aktivnostima za uspostavu i djelovanje cjelovitog BiH sustava intelektualnoga vlasništva, SIV-a, bazirajući svoj rad na mjerama i preporukama koje su dane u Strategiji razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (2008.-2015.) kao i u ovom dokumentu, Strategiji provedbe PIV u BiH 2018.-2022. godina.

Uzevši u obzir da je VM BiH 2009. godine usvojilo Strategija razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH (2008.-2015.), temeljem i slijedom čega je ispunjen uvjet njene primjene, kao prvi korak djelovanja MTS, nameće se angažman na primjeni Strategije provedbe PIV u BiH 2018.-2022. godina, kako bi se što prije uspostavio cjelovit BiH PPIV- sustav kao jedan od dva ključna segmenta SIV-a. Iz toga proizlaze i glavni zadaci koje bi MTS trebao obaviti u post-projektnom razdoblju 2018.- 2022. godina.

Zadaci Međuresornog tijela za suradnju (MTS) u kontekstu SIV-a, odnosno u području stjecanja kao i provedbe PIV

Od interesa je da MTS bude nominiran i aktiviran što prije tako da bi prva konstituirajuća sjednica trebala biti sazvana i održana u prikladno vrijeme u odnosu i koordinirano sa stadijem primjene PPIV. Kao najbolje rješenje bi bilo da, uz suglasnost svih SIV institucija, inicijativu za sazivanje MTS pokrene Institut za intelektualno vlasništvo BiH, te da on ujedno bude i moderator konstituirajuće sjednice.

Podrazumijeva se da će MTS nakon prve sjednice i svog konstituiranja utvrditi mandat, način predsjedanja i donijeti Poslovnik o radu.

Odluku o konačnom sastavu MTS bi trebalo usvojiti VM BiH na prijedlog Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, a prema popisu institucija iz Tablice 1: Institucije mjerodavne za PPIV u BiH.

10.3 Institut za intelektualno vlasništvo BiH kao operativna podrška djelovanju Međuresornoga tijela za suradnju u području stjecanja i provedbe prava intelektualnoga vlasništva u BiH

Po samoj logici ali i iz praktičnih razloga, od presudne je prednosti da ulogu operativne podrške djelovanju MTS preuzme i provodi jedna od institucija naprijed navedenih koje su zastupljene u okviru jednog od, SPIV- ili PPIV, sustava, što podrazumijeva da se toj instituciji osiguraju dodatni kadrovski, finansijski i prostorni uvjeti koji bi bili namjenski korišteni za obavljanje ove mjerodavnosti.

Pri izboru institucije koja bi preuzela mjerodavnost pružanja operativne podrške djelovanju MTS, presudan kriterij predstavljaju podaci o već raspoloživim resursima u pogledu kadrova, specijalističkih znanja te potrebnim drugim uvjetima za rad.

Sve analize provedene u kontekstu naprijed navedenih kriterija kao i podaci o Institutu navedeni u prethodnim poglavljima pokazuju da je najbolje rješenje da ulogu i mjerodavnost pružanja **operativne podrške** djelovanju MTS preuzme institucija koja je u BiH mjerodavna za stjecanje prava IV, dakle, Institut za intelektualno vlasništvo BiH.

Na taj način bi se ne samo razmjeri, trajanje i poteškoće novih ulaganja i troškova sveli na najmanju moguću mjeru.

Ovdje je potrebno uzeti u obzir i naglasiti i činjenicu da bi Institut, slijedom svojih zakonskih ovlasti, svojih institucionalnih

veza i suradnje u okviru međunarodnog sustava intelektualnoga vlasništva, te dostignutog i raspoloživog poznavanja stručnog područja intelektualnoga vlasništva kao i kapacitiranošću i iskustvom postao u BiH stožerna točka cjelovitog sustava intelektualnoga vlasništva, SIV, koja bi se realizirala uspostavljanjem suradnje i pružanjem jedinstvene podrške kroz djelovanje SIV-a, a time posredno i svakom od dva segmenta, SPIV-u i POIV-u.

Time bi se na pravi način iskoristile i kapitalizirale postojeće prednosti Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, koje su i kao stanovita garancija da će se uspješno odgovoriti i u pogledu novih izazova, što bi se ogledalo ne samo u kvaliteti načina nego i brzini uspostavljanja MTS na operativnom nivou.

11. ZAKLJUČAK

Strategija provedbe prava intelektualnoga vlasništva u BiH 2018.-2022. godina – Strategija predstavlja dokument koji je osnova i ishodište za definiranje i uspostavljanje budućeg BiH PPIV sustava sukladnog stanju i praksi u zemljama EU.

Namjena i koncept ovog dokumenta ima za cilj da u svrhu povećanja efikasnosti borbe protiv povreda prava IV, uvažavajući polazno stanje PPIV u BiH, te definiranjem i korištenjem minimalnih standarda PPIV u BiH:

- odredi pokazatelje budućeg BiH PPIV sustava (prvenstveno zakonodavne i institucionalne komponente);
- odredi mjere, te naznači pretpostavke za uspostavu, efikasno djelovanje i daljnji razvoj budućeg BiH PPIV sustava;

- naznači mehanizme za uspostavljanje suradnje između PPIV institucija za provedbu prava IV;
- doprinese podizanju društvene svijesti o ulozi i značaju PIV i s tim povezanog PPIV i utjecaju na cjelokupno gospodarsko i društveno stanje u zemlji.

Središnji rezultat obuhvaćen Strategijom su mjere i model njihove realizacije koji će omogućiti uspostavljanje budućeg BiH PPIV sustava pri čemu prvi prioritet predstavlja izgradnja odgovarajućih kapaciteta svake od preko 140 BiH PPIV institucija slijedom predloženih mjera.

Istovremeno je potrebno razviti pretpostavke za međusobnu suradnju relevantnih institucija prvenstveno u pogledu zajedničkog planiranja, provedbe i nadzora primjene mjera u svrhu čega je predložen model baziran na uspostavljanju MTS za suradnju u zaštiti i provedbi PIV (MTS) sa zadatkom upravljanja djelovanjem i razvojem BiH PPIV sustava u razdoblju primjene Strategije (2018.-2022. godina), te uspostavljanjem pretpostavki za razvoj cjelovitog BiH sustava IV koji bi u sinergijskom djelovanju omogućio efikasno stjecanje i provedbu prava IV u skladu suvremenim trendovima.

Provođenjem u praksi ove Strategije biti će moguće uspostavljanje, razvoj i djelovanje novog BiH sustava provedbe prava intelektualnoga vlasništva, te njegovo korištenje u funkciji gospodarskoga razvoja sukladno praksi koja je zastupljena u zemljama EU.

12. PRIVITCI

Privitak 12.1: Posebni propisi koji sadrže odredbe koje mjerodavne institucije primjenjuju u PPIV postupcima

Privitak 12.2: Zakoni i podzakonski akti kojima propisuje mjerodavnost za PPIV za pojedine institucije,

Privitak 12.3: Usporedni pregled TRIPS i Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnoga vlasništva – BiH zakoni.

Privitak 12.1. Posebni propisi koji sadrže odredbe koje mjerodavne institucije primjenjuju u PPIV postupcima

BIH ZAKONI – MJERODAVNOST ZA PPIV- INSTITUCIONALNA PODJELA							
Naziv zakona	INSPEKTORATI		CARINA		POLICIJA	TUŽITELJSTVA	SUDOVI
	Zakon o patentu (SG BiH 53/10)			Čl. 113. st.1.	Nositelj isključivih prava prema ovom zakonu, koji opravdano sumnja da će doći do uvoza, tranzita ili izvoza robe proizvedene suprotno odredbama ovog zakona, može kod tijela mjerodavnog za poslove carine (u daljnjem tekstu: carinski organ) podnijeti zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.	Čl. 101.	Osoba čija su prava, prema ovom zakonu, povrijeđena (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od povreditelja tih prava prema općim pravilima o naknadi štete, ako ovim zakonom nije drugačije određeno. Jednaku zaštitu može tražiti ovlaštenik kada prijeti stvarna opasnost da će njegova prava iz ovog zakona biti povrijeđena.
						Čl. 103. do 112.	(uređuje se građanskopravna zaštita)
Zakon o žigu (SG BiH 53/10)	Čl. 100.	Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima, povrede žiga, obavlja inspekcija mjerodavna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.	Čl. 94. st.1.	Isto kao prethodno	Čl. 81.	Povredom žiga ili prava iz prijave, ako žig bude naknadno priznat, smatra se svako neovlaštena uporaba zaštićenog znaka u smislu članka 49. ovog zakona.	

									Čl. 80., Čl. 82. do 93.	(uređuje se građanskopravna zaštita)
Zakon o industrijskom dizajnu (SG BiH 53/10)	Čl. 99.	Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima, neovlaštene uporabe industrijskog dizajna, obavlja inspekcija mjerodavna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine	Čl. 93. st. 1.	Isto kao prethodno	Čl. 80.					Povredom registriranog industrijskog dizajna ili prava iz prijave, ako industrijski dizajn bude naknadno priznat, smatra se svaka neovlaštena uporaba zaštićenog dizajna u smislu člana 51. ovog zakona. Povredom industrijskog dizajna smatra se i podražavanje registriranog industrijskog dizajna. Prilikom utvrđivanja da li postoji povreda registriranog industrijskog dizajna, sud naročito vodi računa o stupnju slobode stvaraoča dizajna.
										Čl. 79., Čl. 81. do 92.
Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla (SG BiH 53/10)	Čl. 88.	Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima, povrede registriranog imena podrijetla ili zemljopisne oznake, obavlja inspekcija mjerodavna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine	Čl. 82. st. 1.	Isto kao prethodno	Čl. 72.					Povredom imena podrijetla ili zemljopisne oznake smatra se svako neovlašteno korištenje imena podrijetla ili zemljopisne oznake u smislu članka 54. ovog zakona i vršenje neke od nedopuštenih radnji u smislu članka 55. ovog zakona.
										Čl. 71., Čl. 73. do 81.
Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH (SG BiH 14/10)	Čl. 55.	Inspeksijsku kontrolu u vezi s prekršajima povrede oplemenjivačkog prava vrši mjerodavna fitosanitarna inspekcija.	Čl. 49. st. 1.	Isto kao prethodno	Čl. 37.					Povredom oplemenjivačkog prava, u smislu članka 21. ovog zakona, smatra se svaka neovlaštena uporaba zaštićene sorte.
										Čl. 36., Čl. 38. do 48.
Zakon autorskom i srodnim pravima (SG BiH 63/10)	Čl. 173.	Inspeksijski nadzor u dijelu obavljanja prometa robe i usluga u prvom stupnju provode inspekcije u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine mjerodavne za kontrolu propisa iz područja prometa robe i usluga (tržišta), a u drugom stupnju ministarstva u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine mjerodavne za područja prometa robe i usluga (tržišta). Inspekcija se provodi putem mjerodavnih tržišnih inspektorata.	Čl. 166. st. 1.	Isto kao prethodno	Čl. 150.					Osoba čija su prava iz ovog zakona povrijeđena može tražiti zaštitu tih prava i naknadu štete od njihovog povreditelja prema općim pravilima o naknadi štete, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
										Čl. 156. do 163.

Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava (SG BiH 63/10)	Čl. 43.	Inspeksijski nadzor u vezi sa određenim prekršajima vrši inspekcija mjerodavna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.								
Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina (SG BiH 25 /08)	Čl. 70. st. 2.	Službene kontrole i primjenu odredaba ovoga Zakona obavljaju: Republička uprava za inspeksijske poslove Republike Srpske - inspektorat uz posredovanje poljoprivrednih i tržišnih inspektora, Federalna uprava za inspeksijske poslove uz posredovanje kantonalnih poljoprivrednih i tržišnih inspektora, kao i inspeksijskih službi Vlade Brčko Distrikta BiH.		Nije primjenjivo						
	Čl. 71. st. 1.	Inspeksijski nadzor i službene kontrole nad proizvodnjom i prometom vina obavljaju entitetski inspektorati								

PRIVITAK 12.2: Zakoni i podzakonski akti kojima se propisuje mjerodavnost za PPIV za pojedine institucije

ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI KOJIMA SE PROPISUJE MJERODAVNOST ZA PPIV POJEDINE INSTITUCIJE			
NAZIV INSTITUCIJE	Naziv zakona	Podaci o objavi	Članci relev. za PPIV
BIH			
SUD BiH (1)	Zakon o sudu BiH	Službeni glasnik BiH br. 49/09, 74/09, 97/09	Čl. 7.
RS			
VRHOVNI (1)	Zakon o sudovima RS	Službeni glasnik RS 37/12	Čl. 35.
VIŠI PRIVREDNI (1)			Čl. 34.
OKRUŽNI PRIVREDNI (5)			Čl. 33. tč g.
OKRUŽNI (5)			Čl. 31.
OSNOVNI (19)			Čl. 30.
FBiH			
VRHOVNI (1)	Zakon o sudovima u FBiH	Službene novine FbiH br. 38/05, 22/06, 63/10, 72/10, 7/13	Čl. 29.
KANTONALNI (10)			Čl. 28.
OPĆINSKI (31)			Čl. 27. st. 4. tč d
BD			
APELACIJSKI (1)	Zakon o sudovima distrikta BiH	Službeni glasnik BD br. 19/07, 20/07, 39/09, 31/11	Čl. 21
OSNOVNI (1)			

ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI KOJIMA SE PROPISUJE MJERODAVNOST ZA PPIV POJEDINE INSTITUCIJE			
NAZIV INSTITUCIJE	Naziv zakona	Podaci o objavi	Članci relev. za PPIV
BIH			
TUŽITELJSTVO BOSNE I HERCEGOVINE	Zakon o tužiteljstvu BiH	Službeni glasnik BiH br. 49/09	Čl. 12.
	Kazneni zakon BiH	Službeni glasnik BiH br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10	
	Zakon o kaznenom postupku BiH	Službeni glasnik BiH br. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09	
RS			
REPUBLIČKO TUŽITELJSTVO REPUBLIKE SRPSKE	Zakon o tužiteljstvima RS	Službeni glasnik RS 55/02, 85/03 i 37/06	Čl. 3.
OKRUŽNO TUŽITELJSTVO (6)	Kazneni Zakon RS	Službeni glasnik RS br. 49/03	
	Zakon o kaznenom postupku RS	Službeni glasnik RS br. 53/12	
	Zakon o kaznenom postupku BiH	Službeni glasnik BiH br. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08,	

		58/08,12/09 i 16/09	
		FBIH	
FEDERALNO TUŽITELJSTVO FEDERACIJE BiH	Zakon o federalnom tužiteljstvu Federacije BiH	Službene novine FBiH br. 19/03	Čl. 3.
KANTONALNO TUŽITELJSTVO (10)	Kazneni zakon FBiH	Službene novine FBiH br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10 i 2/11	
	Kazneni zakon BiH	Službeni glasnik BiH br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10	
	Zakon o kaznenom postupku Federacije BiH	Službene novine FBiH br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06 i 27/07	
	Zakon o kaznenom postupku BiH	Službeni glasnik BiH br. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09	
		BD	
TUŽITELJSTVO BRČKO DISTRIKTA	Zakon o tužiteljstvu Brčko distrikta	Službeni glasnik BD br. 19/07	Čl. 2.
	Kazneni zakon Brčko distrikta	Službeni glasnik BD br. 33/13	
	Kazneni zakon BiH	Službeni glasnik BiH br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10	
	Zakon o kaznenom postupku Brčko distrikta	Službeni glasnik BD br. 33/13	
	Zakon o kaznenom postupku BiH	Službeni glasnik BiH br. 36/03, 26/04, 32/07, 3/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09	

ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI KOJIMA SE PROPISUJE MJERODAVNOST ZA PPIV POJEDINE INSTITUCIJE			
NAZIV INSTITUCIJE	Naziv zakona	Podaci o objavi	Članci relev. za PPIV
BiH			
DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU-SIPA	Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu	Službeni glasnik BiH br. 27/04, 63/04, 35/05, 49/09, 40/12	Čl. 3.
RS			
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA RS	Zakon o unutarnjim poslovima RS	Službeni glasnik RS br. 4/12	Čl. 4.
	Zakon o policijskim službenicima	Službeni glasnik RS br. 43/10	
	Kazneni zakon RS	Službeni glasnik RS br. 49/03	
	Kazneni zakon BiH	Službeni glasnik BiH br. 03/03	
	Zakon o kaznenom postupku RS	Službeni glasnik RS br. 53/12	
	Zakon o kaznenom postupku BiH	Službeni glasnik BiH br. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09	
FBIH			
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA FBiH	Zakon o unutarnjim poslovima FBiH	Službene novine FBiH br. 49/05	Čl. 2.
	Kazneni zakon FBiH	Službene novine FBiH br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10 i 2/11	
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA KANTONA (10)	Kazneni zakon BiH	Službeni glasnik BiH br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10	
	Zakon o kaznenom postupku FBiH	Službene novine FBiH br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06 i 27/07	
KANTONALNA UPRAVA POLICIJE (10)	Zakon o kaznenom postupku BiH	Službeni glasnik BiH br. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09	
BD			
POLICIJA BRČKO DISTRIKTA	Zakon o policiji Brčko distrikta	Službeni glasnik BD br. 31/09, 60/10 i 31/11	Čl. 12.
	Kazneni zakon Brčko distrikta	Službeni glasnik BD br. 33/13	
	Kazneni zakon BiH	Službeni glasnik BiH br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10	
	Zakon o kaznenom postupku Brčko distrikta	Službeni glasnik BD br. 33/13	
	Zakon o kaznenom postupku BiH	Službeni glasnik BiH br. 36/03, 26/04, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09 i 16/09	

ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI KOJIMA SE PROPISUJE MJERODAVNOST ZA PPIV POJEDINE INSTITUCIJE			
NAZIV INSTITUCIJE	NAZIV ZAKONA	PODACI O OBJAVI	ČLANCI RELEV. ZA PPIV
BiH			
AGENCIJA ZA NADZOR NAD TRŽIŠTEM BiH (1)	Zakon o nadzoru nad tržištem BiH	Prečišćeni tekst ("Sl. gl. BiH", br. 45/04, 44/07 i 102/09)	Čl. 6.st.(2) Čl. 12.
RS			
REPUBLIČKA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE (1)	Zakon o inspekcijama u RS (sa Zakonom o izmjenama i dopunama i ispravkom)	"Službeni glasnik RS" broj 74/10, 109/12, 117/12	Čl. 18., Čl. 12. u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o insp.
INSP. NADZ. U JED. LOKALNE SAMOUPRAVE(5)	Zakon o inspekcijama u RS (sa Zakonom o izmjenama i dopunama i ispravkom)	"Službeni glasnik RS" broj 74/10, 109/12, 117/12	Čl. 18. Čl. 12. u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o insp.)
FBIH			
FEDERALNA UPRAVA ZA INSP. POSLOVE (1)	Zakon o inspekcijama u FBiH	"Službene novine Federacije BiH", broj: 69/05	

KANTONALNA ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA INSP. POSLOVE (10)	Zakon o inspekcijama u FBiH	"Službene novine Federacije BiH", broj: 69/05	
	Zakon o inspekcijama u FBiH	"Službene novine Federacije BiH", broj: 69/05	
BD			
INSPEKTORAT BRČKO DISTRIKTA(1)	Zakon o inspekcijama Brčko Distrikta BiH (sa ispravkom i Zakonom o izmjenama i dopunama)	Službeni glasnik BD br. 24/08, 25/08, 20/13	Čl. 71. st.1. tč. g) i m), st. 2.

ZAKONI I PODZAKONSKI AKTI KOJIMA SE PROPISUJE MJERODAVNOST ZA PPIV POJEDINE INSTITUCIJE				
NAZIV INSTITUCIJE	NAZIV ZAKONA	PODACI O OBJAVI	ČLANCI RELEV. ZA PPIV	
BiH				
CARINA	UPRAVA ZA INDIREKTNO -NEIZRAVNO OPOREZIVANJE BOSNE I HERCEGOVINE (UINO)	Zakon o upravi za indirektno oporezivanje	Službeni glasnik BiH, br. 89/05	
		Zakon o žigu	Službeni glasnik BiH, br. 53/10	Čl. 97. st.2.
		Zakon o industrijskom dizajnu	Službeni glasnik BiH, br. 53/10	Čl. 96. st.2.
		Zakon o patentu	Službeni glasnik BiH, br. 53/10	Čl. 116. st.2.
		Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla	Službeni glasnik BiH, br. 53/10	Čl. 85. st.2.
		Zakon o autorskom i srodnim pravima	Službeni glasnik BiH, br. 63/10	Čl. 169. st.2
		Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nositelja žiga	Službeni glasnik BiH, br. 41/12	Čl. 5.st.1
		Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nositelja industrijskoga dizajna	Službeni glasnik BiH, br. 41/12	Čl. 5.st.1
		Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nositelja patenta	Službeni glasnik BiH, br. 41/12	Čl. 5.st.1
		Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nositelja oznake zemljopisnog pdrijetla	Službeni glasnik BiH, br. 41/12	Čl. 5.st.1
	Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu nositelja autorskoga i srodnih prava	Službeni glasnik BiH, br. 41/12	Čl. 5.st.1	

**Privitak 12.3: Uporedni pregled TRIPS i Direktiva
2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja
2004. o provedbi prava intelektualnoga vlasništva – BiH
zakon**

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 41. Opće obveze	1. Članice osiguravaju da provedba postupaka navedenih u ovom dijelu bude dostupna u njihovom zakonodavstvu kako bi se omogućile učinkovite mjere protiv bilo koje povrede prava intelektualnoga vlasništva pokrivenog ovim Sporazumom, uključujući djelotvorna pravna sredstva za sprječavanje povreda i pravna sredstva dovoljno uvjerljiva za odvratanje od budućih povreda. Ovi postupci se primjenjuju na način kojim se izbjegava stvaranje zapreka za zakonito trgovanje i pruža sigurnost od zlorabe. 2. Postupci u vezi s ostvarivanjem prava intelektualnoga vlasništva su poštenu i nepristrani. Oni nisu bespotrebno složeni ili skupi, te ne zahtijevaju nerazumne vremenske rokove ili nepotrebna odugovlačenja. 3. Meritorne odluke u pravnim predmetima su po mogućnosti sačinjene u pisanom obliku i obrazložene. Moraju biti dostupne barem strankama u postupku bez nepotrebnog odugovlačenja. Odluke o meritumu spora temelje se samo na dokazima u vezi s kojima je strankama pružena mogućnost izjašnjenja. 4. Stranke u postupku imaju mogućnost preispitivanja konačnih upravnih odluka od strane suda i, ovisno o odredbama o mjerodavnosti u pravnom poretku članice ovisno o važnosti predmeta, barem pravnih aspekata prvostupanjske sudske odluke o meritumu. Međutim, nema obveze za pružanje mogućnosti preispitivanja odluke o oslobađanju u kaznenim predmetima.	(Načelna odredba)

	5. Podrazumijeva se da ovaj dio ne stvara nikakvu obvezu osnivanja sudskog sustava za ostvarivanje prava intelektualnoga vlasništva drukčijeg od onog za ostvarivanje prava općenito, niti ne utječe na sposobnost članica da ostvaruju svoje propise općenito. Ništa u ovom dijelu ne stvara bilo kakvu obvezu u vezi s raspodjelom resursa između ostvarivanja prava intelektualnoga vlasništva i ostvarivanja prava općenito.	
--	---	--

Privitak 12.3., nastavak 1;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 42. Pošten i nepristran postupak	Članice omogućuju nositeljima prava građanskopravni sudski postupak u vezi s ostvarivanjem svakog prava intelektualnoga vlasništva koje je pokriveno ovim Sporazumom. Optuženici imaju pravo na pisanu obavijest koja se dostavlja pravodobno i sadrži dovoljno pojediniosti, uključujući osnovu zahtjeva. Strankama u postupku mora biti dopušteno da budu zastupane po samostalnom pravnom zastupniku, a u postupku se ne postavljaju preteški zahtjevi u vezi s obvezatnom osobnom nazočnosti. Sve stranke u takvom postupku imaju pravo da na odgovarajući način potkrijepe svoje zahtjeve i da predoče sve relevantne dokaze. Postupak mora omogućiti mjere za identificiranje i zaštitu povjerljive informacije, osim ako bi to bilo suprotno postojećim ustavnim odredbama.	- Zakon o patentu, čl. 103.; - Zakon o žigu, čl. 80.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 79.; - Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 71.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 36.; - Zakon o vinu, rakiji i

		drugim proizvodima od grožđa i vina – primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla.; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 156.; - Zakoni o pamičnom postupku.;
Čl. 43. Dokazivanje	1. Sudske vlasti su ovlaštene, kad stranka ukaže na razumno dostupne dokaze koji su dovoljni da potkrijepe njezine zahtjeve i kada točno navede dokaze koji su relevantni za dokazivanje opravdanosti njezinih zahtjeva koji su pod kontrolom suparničke stranke, naložiti protivnoj stranci da predoči te dokaze, pridržavajući se u odgovarajućim slučajevima uvjeta koji osiguravaju zaštitu povjerljive informacije. 2. U slučajevima u kojima stranka u postupku svojevrijedno i bez valjanih razloga odbije pristup ili na drugi način ne pruži potrebne podatke u razumnom roku ili bitno otežava postupak u vezi s ostvarivanjem prava, članica može sudskim vlastima dati pravo donošenja privremenih i konačnih odluka, potvrđnih ili odbijajućih, na temelju predočenih podataka, uključujući tužbeni zahtjev ili navode stranke na čiju je štetu bila uskraćena mogućnost pristupa podacima pod pretpostavkom da se strankama omogući da budu saslušane o navodima ili dokazima.	- Zakon o patentu čl. 108.; - Zakon o žigu čl. 87., 89.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 86., 88.; - Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 78., 80.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 43., 45.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 161., 163.

Privitak 12.3., nastavak 2;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 44. Nalozi	1. Sudske vlasti su ovlaštene naložiti stranci da odustane od povrede prava, između ostalog, sprečavanjem ulaska u trgovačke kanale pod njezinom mjerodavnošću uvezene robe koja uključuje povredu prava intelektualnoga vlasništva, odmah nakon obavljenog carinskog postupka. Članice nisu obvezatne takvo ovlaštenje dati sudskim vlastima u vezi sa zaštićenim predmetom koji je stečen ili naručen od neke osobe koja unaprijed nije znala niti je mogla znati da poslovanje s takvim predmetom može prouzročiti povredu prava intelektualnoga vlasništva. 2. Bez obzira na ostale odredbe ovog Dijela i pod pretpostavkom da odredbe dijela II. koje se posebno odnose na uporabu od strane državne vlasti, ili trećih osoba koje imaju dopuštenje državne vlasti, bez dopuštenja nositelja prava u skladu s tim, članice mogu ograničiti pravna sredstva koja im stoje na raspolaganju protiv takve uporabe na plaćanje naknade u skladu s točkom (h) članka 31. U drugim se slučajevima primjenjuju pravna sredstva iz ovog dijela ili, kad su ta pravna sredstva nespojiva s pravom članice, na raspolaganju moraju biti deklaratorne presude i primjerena naknada.	- Zakon o patentu čl. 107. st. 5.; - Zakon o žigu čl. 86. st. 7. tč. a., b.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 85. st. 7. tč. a., b.; - Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 77. st. tč. a., b.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 42. st. 7. tč. a., b.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 161. st. 5. tč. a., b.;
Čl. 45. Naknada štete	1. Sudske vlasti su ovlaštene naložiti kršitelju da nositelju prava plati primjerenu odštetu radi naknade štete koju je nositelj prava pretrpio zbog povrede svog prava intelektualnoga vlasništva od strane kršitelja koji je znao, ili je morao znati, da čini povredu. 2. Sudske vlasti su također ovlaštene naložiti kršitelju da plati nositelju prava troškove koji	- Zakon o patentu čl. 104.; - Zakon o žigu čl. 82.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 81.; - Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog

	moгу uključivati i odgovarajuće troškove pravnog zastupanja. U odgovarajućim slučajevima članice mogu ovlastiti sudske vlasti da nalože naknadu za izgublenu zaradu i/ili plaćanje unaprijed predviđene odštete čak i u slučaju kad kršitelj nije znao niti je morao znati da čini povredu.	podrijetla čl. 73.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 38.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 157.;
--	---	---

Privitak 12.3., nastavak 3;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 46. Druga pravna sredstva	S ciljem učinkovitog odvracanja od povreda prava tijela sudske vlasti trebaju imati ovlasti narediti da se roba za koju je ustanovljeno da je predmet povrede, bez bilo kakve naknade, izbaci iz trgovačkih kanala tako da se izbjegne nanošenje štete nositelju prava ili da se, ako to nije u suprotnosti s postojećim ustavnim odredbama, uništi. Tijela sudske vlasti također trebaju imati ovlasti da nalože da se materijali i pribor pretežno korišteni u stvaranju robe kojom se povređuju prava, bez bilo kakve naknade, izbace iz trgovačkih kanala tako da se opasnost od daljnje povrede svede na najmanju mjeru. Prigodom razmatranja takvih zahtjeva uzima se u obzir odnos između ozbiljnosti povrede i naloženih pravnih sredstava kao i interesi trećih osoba. U vezi s robom s krivotvorenim žigovima, jednostavno odstranjivanje žiga s protupravno označene robe nije dovoljno, osim u iznimnim slučajevima, da bi se omogućilo puštanje takve robe u trgovačke kanale.	- Zakon o patentu čl. 103.; - Zakon o žigu čl. 80.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 79.; - Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 71.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 36.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 156.;
Čl. 47. Pravo na informaciju	Osim ako je u neskladu s ozbiljnošću povrede, članice mogu propisati da tijela sudske vlasti imaju ovlasti da nalože kršitelju da obavijesti nositelja prava o identitetu trećih osoba uključenih u proizvodnju i distribuciju robe ili usluga koje su predmet povrede kao i o njihovim distribucijskim kanalima.	- Zakon o patentu čl. 109.; - Zakon o žigu čl. 88.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 87.; - Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 79.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 44.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 162.;

Privitak 12.3., nastavak 4;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 48. Naknada štete tuženom	1. Sudske vlasti imaju ovlasti da nalože stranci na čiji su zahtjev poduzete mjere i koja je zlorabila postupak ostvarivanja da pruži stranci koja je pogođena neopravdanom zabranom ili ograničenjem primjerenu odštetu za štetu pretrpljenu spomenutom zlorabom. Sudske vlasti također imaju ovlasti naložiti predlagatelju da optuženome plati troškove, koji mogu uključivati i odgovarajuće troškove pravnog zastupanja. 2. U vezi s primjenom bilo kojeg propisa koji se odnosi na zaštitu ili ostvarivanje prava intelektualnoga vlasništva, članice jedino izuzimaju tijela javne vlasti i službenike od odgovornosti da odgovarajućim mjerama poprave štetu kad su postupci poduzeti ili namjeravani u dobroj vjeri tijekom primjene takvih propisa.	- Zakon o patentu čl. 108. st.6. - Zakon o žigu čl. 90. - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 89. - Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 81. - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 46. - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 161. st. 6. tč. c.
Čl. 49. Upravni postupci	Ako se meritorno odlučivalo o građanskopravnoj odgovornosti u upravnom postupku, takav postupak je sukladan načelima jednakim u suštini onima određenim u ovom odjeljku.	(Načelna odreba)

Privitak 12.3., nastavak 5;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 50. Privremene mjere	1. Sudske vlasti ovlaštene su da nalože hitne i djelotvorne privremene mjere: (a) radi sprečavanja nastanka povrede bilo kojeg prava intelektualnoga vlasništva, a posebno radi sprečavanja ulaza robe u trgovačke kanale u njihovoj mjerodavnosti uključujući uvoznu robu odmah nakon provedbe carinskog postupka; (b) radi očuvanja relevantnih dokaza vezano uz navodne povrede prava. 2. Sudske su vlasti ovlaštene, kad je to primjereno, privremene mjere primijeniti bez saslušanja druge stranke, posebno u slučajevima kada bi vjerojatna posljedica odlaganja bila nenadoknadiva šteta za nositelja prava ili u slučajevima kada postoji očigledna opasnost od uništavanja dokaza. 3. Sudske su vlasti ovlaštene tražiti od predlagatelja da pruži razumno dostupne dokaze kako bi se u dovoljnoj mjeri uvjerile da je predlagatelj nositelj prava i da je predlagateljevo pravo povrijeđeno ili da postoji neposredna opasnost od povrede, i naložiti predlagatelju da položi kauciju ili odgovarajuće osiguranje dovoljno za zaštitu tuženog i sprečavanje zlorabe. 4. Kada su privremene mjere određene bez saslušanja druge stranke, pogođene stranke se obavješćuju najkasnije odmah po izvršenju mjera. Preispitivanje se, uključujući pravo na saslušanje, obavlja na zahtjev tuženoga u razumnom roku nakon obavijesti o mjerama, zajedno s odlukom da li će se mjere izmijeniti, ukinuti ili potvrditi. 5. Od podnositelja zahtjeva mogu se tražiti ostale informacije potrebne za identifikaciju robe od strane tijela koje provodi privremene mjere. 6. Ne dovodeći u pitanje stavak 4., privremene mjere poduzete na temelju stavaka 1. i 2., na zahtjev tuženika, opozivaju se ili se na drugi način stavljaју izvan snage, ako postupak za donošenje odluke o meritumu spora nije pokrenut unutar razumnog roka, određenog od strane sudske vlasti koja je donijela odluku o takvim mjerama kada je to prema pravu članice dopušteno ili, u nedostatku te odredbe, u roku	- Zakon o patentu čl. 107.; - Zakon o žigu čl. 86.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 85.; - Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 77.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 42.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 160.;

ne dužem od 20 radnih dana ili 31 kalendarskog dana, koji god od njih je dulji. 7. U slučaju kada se privremene mjere ukidaju ili kada one prestaju zbog nekog čina ili propusta predlagatelja, ili kada se naknadno ustanovi da nije bilo povrede ili opasnosti od povrede prava intelektualnoga vlasništva, sudske vlasti su ovlaštene da nalože predlagatelju, na zahtjev tuženika, da plati tuženiku odgovarajuću naknadu zbog štete nanesene ovim mjerama. 8. Ako se bilo koja privremena mjera može naložiti u upravnom postupku, taj postupak mora u osnovu biti u skladu s načelima postavljenim u ovom odjeljku.

Privitak 12.3., nastavak 6;

TRIPS/PPIV	Tekst odrebe	Odgovarajući propis u BiH
Čl. 51. – 60. Posebne pretpostavke u svezi s pograničnim mjerama	Zaustavljanje od strane carinskih vlasti u skladu s niže navedenim odredbama, članice usvajaju postupke koji omogućuju nositelju prava, koji ima valjane razloge za sumnju da može doći do uvoza robe s krivotvorenim žigom ili neovlašteno umnoženih primjeraka djela zaštićenog autorskim pravom, da podnese pisani zahtjev mjerodavnom tijelu, bilo upravnom ili sudskom, da carinsko tijelo zaustave puštanje takve robe u slobodni opticaj. Članice mogu omogućiti primjenu takvog postupka u vezi s robom kojom se na drugi način povređuju prava intelektualnoga vlasništva, ako su ispunjene pretpostavke iz ovog odjeljka. Članice mogu također odrediti odgovarajuće postupke od strane carinskih vlasti u vezi sa zaustavljanjem puštanja robe u vezi s kojom su povrijeđena navedena prava namijenjena izvozu s njezinog državnog područja. Primjena Od svakog nositelja prava koji pokreće postupak prema članku 51. zahtjeva se pružanje prikladnog dokaza koji zadovoljava mjerodavna tijela da, sukladno propisima zemlje u koju se uvozi, utvrde postojanje prima facie povreda prava intelektualnoga vlasništva nositelja prava, te davanje dovoljno detaljnog opisa robe kako bi bila lako prepoznatljiva carinskim vlastima. Mjerodavna tijela izvješćuju predlagatelja u razumnom roku o prihvaćanju zahtjeva i, kad je određeno od mjerodavnog tijela, o razdoblju tijekom kojeg carinsko tijelo provode te mjere. Kaucija ili ekvivalentno osiguranje 1. Mjerodavna tijela ovlaštena su od predlagatelja tražiti kauciju ili ekvivalentno osiguranje dovoljno da bi se zaštitio tuženik i mjerodavno tijelo i da se spriječi zloraba. Takva kaucija ili ekvivalentno osiguranje ne sprečava bezrazložno pribjegavanje istim postupcima. 2. Kada sukladno zahtjevu iz ovog odjeljka carinsko tijelo zaustave puštanje u slobodni opticaj robe koja uključuje industrijsko oblikovanje, patente, planove rasporeda ili neobjavljene informacije, na temelju odluke koja nije sudska ili od neke druge samostalne vlasti, a rok određen člankom 55. je istekao a da je za to mjerodavno tijelo nije odobrilo privremeno oslobađanje, i pod pretpostavkom da su svi ostali uvjeti za uvoz ispunjeni, vlasnik, uvoznik ili primatelj dotične robe ima pravo na njezino oslobađanje po polaganju osiguranja u iznosu dovoljnom za zaštitu nositelja prava od bilo koje povrede. Plaćanje takvog pologa ne ograničava ostala pravna sredstva dostupna nositelju prava, a razumijeva se da se polog vraća ako nositelj prava ne postavi svoj zahtjev u razumnom roku. Obavijest o zaustavljanju Uvoznik i predlagatelj se obavješćuju, bez odlaganja, o zaustavljanju robe sukladno članku 51. Trajanje zaustavljanja	- Zakon o patentu čl. 113. - 116. - Zakon o žigu čl. 94. - 97. - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 93. - 96. - Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 82. - 85. - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 49. - 52. - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 166. – 169.

Privitak 12.3., nastavak 7, Čl. 51. – 60.;

TRIPS/PPIV	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
	<p>Ako se, u razdoblju ne dužem od deset radnih dana nakon što je podnositelju zahtjeva dostavljena obavijest o zaustavljanju, carinsko tijelo ne obavijeste da je postupak za odlučivanje o meritumu predmeta pokrenula stranka koja nije tuženik, ili da je mjerodavno tijelo donijelo privremene mjere kojima se produžuje zaustavljanje puštanja robe, roba se pušta pod pretpostavkom da su zadovoljeni svi ostali uvjeti za uvoz ili izvoz; u odgovarajućim slučajevima ovo se razdoblje može produljiti za daljnjih deset radnih dana. Ako je pokrenut postupak za meritomno odlučivanje o predmetu, revizija postupka, uključujući i pravo na saslušanje, se saziva na zahtjev tuženika, a s ciljem odlučivanja u okviru razumnog roka o tome hoće li se mjere izmijeniti, opozvati ili potvrditi. Bez obzira na gore navedeno, kod obustavljanja ili ukidanja mjera zaustavljanja robe sukladno privremenim sudskim mjerama, primjenjuju se odredbe stavka 6. članka 50. Odsteta uvozniku i vlasniku robe</p> <p>Mjerodavna tijela ovlaštena su naložiti podnositelju zahtjeva da plate uvozniku, primatelju i vlasniku robe prikladnu naknadu za svaku štetu prouzročenu neopravdanim zadržavanjem robe ili zadržavanjem robe puštene u promet sukladno članku 55. Pravo na pregled i obavješćivanje</p> <p>Ne dovodeći u pitanje zaštitu povjerljivih informacija, članice propisuju da su mjerodavna tijela ovlaštena da pruže dostatnu mogućnost za pregled robe zadržane od carinsko tijelo kako bi se potkrijepili zahtjevi nositelja prava. Mjerodavna tijela također su ovlaštena dati uvozniku jednaku mogućnost za pregled takve robe. Kad je donesena pozitivna odluka o meritumu spora, članice mogu ovlastiti mjerodavna tijela da obavijeste nositelja prava o imenima i adresama pošiljatelja, uvoznika i primatelja, i o količini te robe.</p> <p>Postupanje po službenoj dužnosti</p> <p>Kad članice zahtijevaju da mjerodavna tijela djeluju samoinicijativno i obustave propuštanje robe za koju imaju prima facie dokaz o povredi prava intelektualnoga vlasništva:</p> <p>(a) mjerodavna tijela mogu uvijek zatražiti od nositelja prava svaku informaciju koja im može pomoći u izvršavanju ove ovlasti;</p> <p>(b) uvoznik i nositelj prava je odmah obaviješten o obustavi. Kad uvoznik uložiti priziv protiv obustave kod mjerodavnih tijela, obustava podliježe, mutatis mutandis, uvjetima iz članka 55.;</p> <p>(c) članice jedino izuzimaju tijela javne vlasti i službenike od odgovornosti da odgovarajućim mjerama poprave štetu kada su postupci poduzeti ili namjeravani u dobroj vjeri.</p> <p>Pravna sredstva</p>	

Privitak 12.3., nastavak 8, Čl. 51. – 60.;

TRIPS/PPIV	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
	<p>Ne dovodeći u pitanje ostala prava djelovanja koja su otvorena nositelju prava i koja podliježu pravu tuženika na traženje preispitivanja od sudske vlasti, mjerodavna tijela ovlaštena su naložiti da se uništi ili ukloni roba u vezi s kojom se povređuju prava sukladno načelima iz članka 46. U vezi s robom s krivotvorenim žigom, mjerodavna tijela ne dozvoljavaju ponovni izvoz iste robe u neizmijenjenom stanju ili podvrgavanje iste drukčijem carinskom postupku, osim u izuzetnim okolnostima.</p> <p>Uvoz malih količina</p> <p>Članice mogu izuzeti iz primjene gore navedenih odredaba malu količinu robe nekomercijalne naravi u putničkoj osobnoj prtljazi ili poslana u malim pošiljkama.</p>	

Privitak 12.3., čl. 61.;

TRIPS/PPIV	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
Čl. 61. Kaznene odredbe	Propisuje se obveza vođenja kaznenih postupaka i određivanja kazni koji se imaju primjenjivati barem u slučajevima namjernog krivotvorenja žiga ili neovlaštenog umnožavanja djela zaštićenog autorskim pravom na komercijalnoj razini. Takva se mogućnost daje i za ostale povrede intelektualnoga vlasništva.	- Kazneni zakon BiH čl. 208. st. 1 - Kazneni zakon FBiH čl. 259. - Kazneni zakon BD-a čl. 253. - Kazneni zakon RS čl. 272., 273

Privitak 12.3, nastavak 9;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
Članak 3. Opća obveza	<p>1. Države članice moraju predvidjeti mjere, postupke i pravna sredstva što su potrebni radi osiguranja provedbe zaštite prava intelektualnoga vlasništva što ih obuhvaća ova Direktiva. Te mjere, ti postupci i ta pravna sredstva moraju biti poštene i nepristrani i ne smiju biti nepotrebno komplicirani ili skupi te ne smiju povlačiti za sobom nerazumne rokove ili neopravdane odgode.</p> <p>2. Te mjere, ti postupci i ta pravna sredstva moraju također biti učinkoviti, razmjerni i moraju odvrćati od povrede prava te se moraju primjenjivati na način da se izbjegne stvaranje zapreka zakonitoj trgovini i predvide zaštita od njihove zlorabe.</p>	Nema odgovarajuće odredbe
Članak 4. Osobe ovlaštene za podnošenje zahtjeva za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava	<p>1. Kao osobe koje imaju pravo zahtijevati primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava iz ovog Poglavlja države članice moraju priznati:</p> <p>(a) nositelje prava intelektualnoga vlasništva prema odredbama zakona koji se primjenjuju;</p> <p>(b) sve druge osobe koje su ovlaštene rabiti ta prava, posebice licence, u mjeri u kojoj je to dopušteno odredbama zakona koji se primjenjuju u skladu s tim odredbama;</p> <p>(c) tijela koja se bave kolektivnim ostvarivanjem prava intelektualnoga vlasništva, redovito priznata kao tijela koja imaju pravo zastupati nositelje prava intelektualnoga vlasništva u mjeri u kojoj je to dopušteno odredbama zakona koji se primjenjuju u skladu s tim odredbama;</p> <p>(d) tijela za stručnu zaštitu koja su redovito priznata kao tijela koja imaju pravo zastupati nositelje prava intelektualnoga vlasništva u mjeri u kojoj je to dopušteno odredbama zakona koji se primjenjuju u skladu s tim odredbama.</p>	- Zakon o patentu čl. 103. - Zakon o žigu čl. 84. - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 83. - Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 71. - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 40. - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 147.

Privitak 12.3., nastavak 10;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Текст одребе	Одговарајући пропис у БиХ
Članak 5. Presumpcija autorstva ili vlasništva	<p>Članak 5. U svrhu primjene mjera, postupaka i pravnih sredstava predviđenih u ovoj Direktivi, a) ako bi se autor književnih ili umjetničkih djela, u nedostatku dokaza o suprotnom, smatrao takvim i prema tome imao pravo pokretati postupke povodom povrede prava, dostatno je da je njegovo ime na uobičajeni način navedeno na djelu</p> <p>b) odredba iz (a) primjenjuje se mutatis mutandis na nositelje autorskom pravu srodnih prava u pogledu njihovih predmeta zaštite.</p>	- Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 10., 11.;

Članak 6. Dokazi	<p>1. Države članice moraju osigurati da na zahtjev stranke koja je predočila razumno dostupne dokaze dostatne za potporu njezinih tužbenih zahtjeva i koja je u potporu tih zahtjeva navela dokaze koji su pod kontrolom protivne stranke, mjerodavne sudske vlasti mogu naložiti da protivna stranka predoči takve dokaze, podložno zaštiti povjerljivih informacija.</p> <p>U smislu ovog stavka države članice mogu predvidjeti da mjerodavna sudska vlast razumnim dokazima smatra razuman uzorak znatnog broja primjeraka djela ili bilo kojeg drugog predmeta zaštite.</p> <p>2. Pod istim uvjetima u slučaju povrede prava izvršene na komercijalnoj razini države članice moraju poduzeti mjere koje su potrebne da bi se mjerodavnim sudskim vlastima omogućilo da na zahtjev stranke nalože, kad je prikladno, dostavu bankovnih, finansijskih ili komercijalnih dokumenata koji su pod kontrolom protivne stranke, podložno zaštiti povjerljivih informacija.</p>	<p>- Zakon o patentu čl. 110.;</p> <p>- Zakon o žigu čl. 89.;</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 88.;</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 80.;</p> <p>- Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu;</p> <p>- Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 45.;</p> <p>- Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla;</p> <p>- Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 163.;</p>
---------------------	---	--

Privitak 12.3., nastavak 11, članak 7;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Članak 7. Mjere za očuvanje dokaza	<p>1. Države članice moraju osigurati da i prije početka postupka za donošenje odluke o meritumu mjerodavne sudske vlasti mogu, na zahtjev stranke koja je predočila razumno dostupne dokaze u potporu svojih tvrdnji da se povređuje njezino pravo intelektualnoga vlasništva ili da postoji opasnost od takve povrede, naložiti brze i učinkovite mjere za očuvanje relevantnih dokaza o navodnoj povredi prava, podložno zaštiti povjerljivih informacija. Takve mjere mogu uključivati detaljan opis robe koja povređuje pravo uz uzimanje uzoraka ili bez njihova uzimanja ili, fizičku zapljenu takve robe i, u odgovarajućim slučajevima, materijala i alata rabljenih u proizvodnji i/ili distribuciji te robe te dokumenata koji se na nju odnose. Te se mjere, ako je potrebno, poduzimaju i bez saslušanja druge stranke, posebice kad bi bilo kakva odgoda mogla nanijeti nenadoknadivu štetu nositelju prava ili kad je očito da postoji opasnost od uništenja dokaza. Kad su mjere za očuvanje dokaza donesene bez saslušanja druge stranke, stranke na koje se to odnosi o tome moraju biti bez odlaganja obaviještene, a najkasnije nakon provedbe mjera. Na zahtjev stranaka na koje se to odnosi provodi se revizija koja uključuje pravo na saslušanje, kako bi se u razumnom roku nakon obavijesti o mjerama donijela odluka o tome hoće li se te mjere izmijeniti, ukinuti ili potvrditi.</p> <p>2. Države članice moraju osigurati da mjere za očuvanje dokaza mogu biti podložne polaganju od strane podnositelja zahtjeva odgovarajuće jamčevine ili ekvivalentnog jamstva što su namijenjeni osiguranju naknade bilo kakve štete pretrpljene od strane tuženika kako je predviđeno u stavku 4.</p>	<p>- Zakon o patentu čl. 108.;</p> <p>- Zakon o žigu čl. 87.;</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 86.;</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla.;</p> <p>- Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu;</p> <p>- Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 49.;</p> <p>- Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla;</p> <p>- Zakon o autorskom i srodnim pravima - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka</p>

		zemljopisnog podrijetla.;
--	--	---------------------------

Privitak 12.3., nastavak 12, članak 7;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Članak 7., nastavak Mjere za očuvanje dokaza	<p>3. Države članice moraju osigurati da se na zahtjev tuženika mjere za očuvanje dokaza ukidaju ili da na drugi način prestaje njihov učinak ne dovodeći u pitanje naknadu štete koja može biti zatražena, ako podnositelj zahtjeva ne pokrene postupak za donošenje odluke o meritumu pred mjerodavnom sudskom vlasti u razumnom roku što ga utvrđuje sudska vlast koja je naložila mjere, kad to država članica dopušta ili, ako rok nije tako utvrđen, u roku koji nije duži od 20 radnih dana ili 31 kalendarskog dana, ovisno o tome koji je rok duži.</p> <p>4. Kad su mjere za očuvanje dokaza ukinute ili kad su prestale vrijediti zbog bilo kojeg postupka ili propusta ili kad je naknadno utvrđeno da nije bilo povrede ili opasnosti od povrede prava intelektualnoga vlasništva, sudske vlasti moraju biti ovlaštene na zahtjev tuženika naložiti podnositelju zahtjeva da tuženiku plati odgovarajuću naknadu za bilo kakvu štetu nanесenu tim mjerama.</p> <p>5. Države članice mogu poduzeti mjere za zaštitu identiteta svjedoka.</p>	

Privitak 12.3., nastavak 13, članak 8;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Članak 8. Pravo na informaciju	<p>1. Države članice moraju osigurati da u kontekstu postupaka povodom povrede prava intelektualnoga vlasništva i u odgovoru na opravdan i razmjernan zahtjev tužitelja, mjerodavna sudska vlast može naložiti da informacije o podrijetlu i distribucijskoj mreži roba ili usluga koje povređuju pravo intelektualnoga vlasništva moraju dostaviti povreditelj prava i/ili druga osoba:</p> <p>(a) za koju je utvrđeno da na komercijalnoj razini posjeduje robu koja povređuje pravo;</p> <p>(b) za koju je utvrđeno da se na komercijalnoj razini koristi uslugama koje povređuju pravo;</p> <p>(c) za koju je utvrđeno da na komercijalnoj razini pruža usluge koje se koriste u aktivnostima koje povređuju pravo;</p> <p>Ili</p> <p>(d) koju je osoba iz točaka (a), (b) ili (c) navela kao osobu koja je uključena u proizvodnju, tvorničku proizvodnju ili distribuciju te robe ili pružanje tih usluga.</p> <p>2. Informacije iz stavka 1. moraju, kako je primjereno, sadržavati:</p> <p>(a) imena i adrese proizvođača, tvorničara, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe ili usluga kao i prodavača na veliko te prodavača na malo kojima je ta roba namijenjena;</p> <p>(b) informacije o količinama koje su proizvedene, tvornički proizvedene, otpremljene, primljene ili naručene kao i o cijeni dobivenoj za dotičnu robu ili za dotične usluge.</p> <p>3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se bez utjecaja na druge zakonske odredbe koje:</p> <p>(a) nositeljima prava priznaju pravo na dobivanje potpunijih informacija;</p> <p>(b) uređuju uporabu informacija priopćenih prema ovom članku u građanskopravnim ili kaznenopravnim postupcima;</p> <p>(c) uređuju odgovornost za zlorabu prava na informacije;</p> <p>ili</p> <p>(d) omogućuju odbijanje pružanja informacija koje bi prisilile osobu iz stavka 1. da prizna svoje sudjelovanje ili sudjelovanje svojih bliskih rođaka u povredi prava intelektualnoga vlasništva;</p>	<p>- Zakon o patentu čl. 109.;</p> <p>- Zakon o žigu čl. 88.;</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 87.;</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 79.;</p> <p>- Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu;</p> <p>- Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 40.;</p> <p>- Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla;</p> <p>- Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 162.;</p>

ili (e) uređuju zaštitu povjerljivosti izvora informacija ili obradu osobnih podataka.

Privitak 12.3., nastavak 14, članak 9;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Članak 9. Privremene mjere i mjere predostrožnosti	<p>1. Države članice moraju osigurati da sudske vlasti mogu, na zahtjev podnositelja zahtjeva:</p> <p>(a) izdati navodnom povreditelju prava privremeni sudski nalog namijenjen sprečavanju bilo kakve neposredne povrede prava intelektualnoga vlasništva ili zabrani, na privremenoj osnovi i podložno, ako je prikladno, plaćanju povratne kazne (kazne za ponovnu povredu) kad je ta kazna predviđena nacionalnim zakonom, nastavka navodne povrede tog prava ili podlaganju takva nastavka polaganju jamstava radi osiguranja naknade štete nositelju prava; privremeni sudski nalog može se pod istim uvjetima izdati i posredniku čijim se uslugama koristila treća stranka za povredu prava intelektualnoga vlasništva; sudski nalozi koji se izdaju posrednicima čijim se uslugama koristi treća stranka za povredu autorskog prava ili srodnih prava obuhvaćeni su Direktivom 2001/29/EZ;</p> <p>(b) naložiti oduzimanje ili predaju robe za koju se sumnja da povređuje pravo intelektualnoga vlasništva kako bi se spriječio njezin ulazak u komercijalne kanale ili njezino kretanje unutar tih kanala.</p> <p>2. U slučaju povrede prava počinjene na komercijalnoj razini države članice moraju osigurati da sudske vlasti mogu iz predostrožnosti naložiti oduzimanje pokretne i nepokretne imovine navodnog povreditelja prava, uključujući blokiranje njegova bankovnog računa i drugih prihoda, ako oštećena stranka predoči okolnosti koje bi mogle dovesti u opasnost naknadu štete. U tu svrhu, mjerodavne vlasti mogu naložiti dostavu bankovnih, finansijskih ili komercijalnih dokumenata ili odgovarajući pristup relevantnim informacijama.</p> <p>3. U pogledu mjera iz stavaka 1. i 2. sudske vlasti moraju biti ovlaštene zahtijevati od podnositelja zahtjeva da dostavi sve razumno dostupne dokaze kako bi se s dostatnom sigurnošću uvjerile da je podnositelj zahtjeva nositelj prava te da se njegovo pravo povređuje ili da postoji neposredna opasnost od takve povrede.</p> <p>4. Države članice moraju osigurati da privremene mjere iz stavaka 1. i 2. mogu, u odgovarajućim slučajevima, biti donesene bez saslušanja tuženika, posebice kad bi bilo kakvo odlaganje moglo prouzročiti nenadoknadivu štetu nositelju prava. U takvu slučaju stranke o tome moraju biti bez odlaganja obaviještene, a najkasnije nakon provedbe tih mjera.</p>	<p>- Zakon o patentu čl. 107.;</p> <p>- Zakon o žigu čl. 86.;</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 85.;</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 77.;</p> <p>- Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu;</p> <p>- Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 42.;</p> <p>- Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla;</p> <p>- Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 160.;</p>

Privitak 12.3., nastavak 15, članak 9, nastavak;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Članak 9., nastavak Privremene mjere i mjere predostrožnosti	<p>Na zahtjev tuženika provodi se revizija, koja uključuje pravo na saslušanje, kako bi se u razumnom roku nakon obavijesti o mjerama donijela odluka o tome hoće li se te mjere izmijeniti, ukinuti ili potvrditi.</p> <p>5. Države članice moraju osigurati da se na zahtjev tuženika privremene mjere iz stavaka 1. i 2. ukidaju ili da na drugi način prestaje njihov učinak, ako podnositelj zahtjeva ne pokrene postupak za donošenje odluke o meritumu pred mjerodavnom sudskom vlasti u razumnom roku što ga utvrđuje sudska vlast koja je naložila mjere, kad to dopušta zakon države članice ili, ako rok nije tako utvrđen, u roku od najviše 20 radnih dana ili 31 kalendarskog dana, ovisno o tome koji je rok duži.</p> <p>6. Mjerodavne sudske vlasti mogu privremene</p>	

	<p>mjere iz stavaka 1. i 2. uvjetovati polaganjem odgovarajuće jamčevine ili ekvivalentnog jamstva što su namijenjeni osiguranju naknade za bilo kakvu štetu pretrpljenu od strane tuženika kako je predviđeno u stavku 7.</p> <p>7. Kad su privremene mjere ukinute ili kad su prestale vrijediti zbog bilo kojeg postupka ili propusta podnositelja zahtjeva ili kad je naknadno utvrđeno da nije bilo nikakve povrede ili opasnosti od povrede prava intelektualnoga vlasništva, sudske vlasti moraju biti ovlaštene na zahtjev tuženika naložiti podnositelju zahtjeva da tuženiku pruži odgovarajuću naknadu za bilo kakvu štetu nanesenu tim mjerama.</p>	
--	---	--

Privitak 12.3., nastavak 16, članci 10 i 11;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Članak 10. Korektivne mjere	<p>1. Ne dovodeći u pitanje bilo kakvu naknadu štete što se plaća nositelju prava zbog povrede njegovih prava i bez ikakve naknade, države članice moraju osigurati da mjerodavna sudska vlast na zahtjev podnositelja zahtjeva može naložiti da se podzmu odgovarajuće mjere u pogledu robe za koju je ustanovila da povređuje neko pravo intelektualnoga vlasništva i, u odgovarajućim slučajevima, u pogledu materijala i pribora što su prvenstveno rabljeni u stvaranju ili proizvodnji te robe. Takve mjere uključuju:</p> <p>(a) povlačenje iz trgovačkih kanala;</p> <p>(b) potpuno uklanjanje iz trgovačkih kanala;</p> <p>ili(c) uništenje</p> <p>2. Sudske vlasti moraju naložiti da se te mjere provedu na trošak povreditelja prava, osim ako se pozovu na određene razloge da to ne učine.</p> <p>3. U razmatranju zahtjeva za provedbu korektivnih mjera mora se uzeti u obzir potreba razmjera između težine povrede i naloženih pravnih sredstava kao i interesa trećih stranaka.</p>	<p>- Zakon o patentu čl. 103.;</p> <p>- Zakon o žigu čl. 80.;</p> <p>- Zakon o industrijskom dizajnu čl. 79.;</p> <p>- Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 71.;</p> <p>- Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu;</p> <p>- Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 36.;</p> <p>- Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla;</p> <p>- Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 156.;</p>
Članak 11. Sudski nalozi	<p>Kad je donesena sudska odluka kojom je ustanovljena povreda prava intelektualnog vlasništva države članice moraju osigurati da sudske vlasti mogu izdati povreditelju prava sudski nalog koji zabranjuje nastavak povrede prava. Kad je to predviđeno nacionalnim zakonom nepostupanje u skladu sa sudskim nalogom podložno je, ako je prikladno, plaćanju kazne za ponovnu povredu, kako bi se osiguralo postupanje u skladu sa sudskim nalogom. Države članice moraju osigurati nositeljima prava i mogućnost podnošenja zahtjeva za izdavanje sudskog naloga posrednicima čije se usluge koriste za povredu prava intelektualnoga vlasništva, bez utjecaja na članak 8. stavak (3) Direktive 2001/29/EZ.</p>	Nema odredbi

* ODREDBA NE ZAHTIJEVA IMPLEMENTACIJU

Privitak 12.3., nastavak 17, članci 12 i 13;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Članak 12., Alternativne mjere	Države članice moraju predvidjeti da u odgovarajućim slučajevima i na zahtjev osobe koja bi mogla biti podložna mjerama predviđenim u ovom Odjeljku mjerodavne sudske vlasti mogu umjesto primjene mjera predviđenih u ovom Odjeljku naložiti plaćanje novčane naknade oštećenoj stranci, ako je ta osoba postupila nenamjerno i nenemarno i ako bi joj provedba dotičnih mjera nanijela nesrazmjernu štetu te ako se novčana naknada oštećenoj stranci pokaže razumno zadovoljavajućom.	- Zakon o pamičnom postupku pred Sudom BiH, čl. 323. - Zakon o pamičnom postupku FBIH, čl. 127. - Zakon o pamičnom postupku BD, čl. 121., 122.; - Zakon o pamičnom postupku RS, čl. 127.;
Članak 13., Naknade štete	1. Države članice moraju osigurati da mjerodavne sudske vlasti na zahtjev oštećene stranke nalože povreditelju prava, koji je znajući to ili imajući razumne razloge to znati povređivao pravo, da plati nositelju prava naknadu koja odgovara stvarnoj šteti koja mu je nanesena povredom prava. Pri određivanju naknade štete sudske vlasti: (a) moraju uzeti u obzir sve odgovarajuće aspekte kao što su to negativne gospodarske posljedice za oštećenu stranku, uključujući izgublenu dobit, nepošteno stečenu dobit povreditelja prava i, u odgovarajućim slučajevima, elemente koji nisu gospodarski čimbenici kao što je to moralna šteta nanesena nositelju prava povredom njegovih prava; ili (b) kao alternativu točki (a) one mogu u odgovarajućim slučajevima odrediti naknadu štete u paušalnom iznosu na temelju elemenata kao što su to barem iznosi naknada ili pristojbi koje bi povreditelj prava morao platiti da je zatražio dopuštenje za uporabu dotičnog prava intelektualnoga vlasništva. 2. Kad je povreditelj prava povređivao pravo a da to nije znao ili nije imao razumne razloge to znati, države članice mogu odrediti da sudske vlasti mogu naložiti povrat dobiti ili naknadu štete koji mogu biti unaprijed utvrđeni.	- Zakon o patentu čl. 104.; - Zakon o žigu čl. 82.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 81.; - Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 73.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu.; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 38.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 157.;

Privitak 12.3., nastavak 18, članci 14, 15 i 19;

Direktiva 2004/48/EZ - relevantni članci	Tekst odredbe	Odgovarajući propis u BiH
Članak 14. Sudski troškovi	Države članice moraju osigurati da razumne i razmjerne troškove postupka i druge troškove što ih je imala stranka koja je dobila spor u pravilu podmiruje stranka koja je izgubila spor, osim ako to ne dopušta pravednost.	- Zakon o pamičnom postupku pred Sudom BiH, čl. 323. st. 1.; - Zakon o pamičnom postupku FBIH, čl. 183. st.3.; - Zakon o pamičnom postupku BD, čl. 119. st.1.; - Zakon o pamičnom postupku RS, čl. 386. st. 1.;
Članak 15., Objavljivanje sudskih odluka	Države članice moraju osigurati da u postupcima pokrenutim povodom povrede prava intelektualnoga vlasništva sudske vlasti mogu naložiti, na zahtjev podnosioca zahtjeva i na trošak povreditelja prava, odgovarajuće mjere obznane informacije o odluci, uključujući izlaganje odluke i njezinu objavu u cijelosti ili djelomično. Države članice mogu predvidjeti i dodatne mjere objave koje su primjerene određenim okolnostima uključujući iscrpno oglašavanje.	- Zakon o patentu čl. 109.; - Zakon o žigu čl. 88.; - Zakon o industrijskom dizajnu čl. 87.; - Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla čl. 79.; - Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga - primjenjuje se Zakon o patentu.; - Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH čl. 44.; - Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina - primjenjuje se Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla; - Zakon o autorskom i srodnim pravima čl. 162.;
Članak 19., Razmjena informacija i izvjestitelji	U svrhu promicanja suradnje, uključujući razmjenu informacija, između država članica i država članica i Komisije svaka država članica mora imenovati jednog nacionalnog dopisnika ili više njih za sva pitanja koja se odnose na provedbu mjera predviđenih ovom Direktivom. Podatke o nacionalnom dopisniku država članica mora dostaviti drugim državama članicama i Komisiji.	Nema odredbi

САДРЖАЈ

**САВЈЕТ МИНИСТАРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- 269 Одлука о усвајању Стратегије провођења права интелектуалне својине у Босни и Херцеговини 2018. - 2022. година (српски језик) 1
- Одлука о усвајању Стратегије провођења права интелектуалног власништва у Босни и Херцеговини 2018. - 2022. година (bosanski jezik) 24

Одлука о усвајању Стратегије проведбе права интелектуалног власништва у Босни и Херцеговини 2018. - 2022. година (hrvatski jezik) 44

§

ZAKON

O OSNOVAMA SIGURNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI

(Neslužbeni prečišćeni tekst)

Sarajevo, 2017.

SLUŽBENI LIST BIH

 JP NIO Sluzbeni List
 Bosne i Hercegovine

Jezik ▾ Sluzbena glasila ▾ Oglašavanje Izdavaštvo Pretraga Info Kontakti Vijesti

Naslovna stranica

Naslovna stranica

- > Pretplata
- > Cjenovnik
- > Izdavaštvo
- > Info - historijat
- > Kontakt
- > Međun. saradnja
- > Korištni listikovi
- > Oglasni dio

- Prijava
- Registracija
- Zaboravljena šifra

ZAKON O OSNOVAMA SIGURNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Službeni glasnik BiH
 broj 72/18

URED ZA ZAKONODAVSTVO VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

RIJEŠENJE O IMENOVANJU RUKOVODEĆEG DRŽAVNOG SLUŽBENIKA - POMOĆNIK DIREKTORA

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

ODLUKU O RAZRIJEŠENJU GENERALNOG SEKRETARA PREDSJEDNIŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

ODLUKU O RAZRIJEŠENJU GENERALNOG SEKRETARA

Službene novine Federacije BiH
 broj 82/18

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

ODLUKU O ODOBRAVANJU RASPODIJELE DIJELA NOVČANIH

SREDSTAVA OSTVARENIM PRODAJOM PREDUZEĆA IZ NADLEŽNOSTI AGENCIJE ZA PRIVATIZACIJU U FEDERACIJI

BOSNE I HERCEGOVINE ZA SANACIJU ŠTETA NASTALIH U "NAFTNI TERMINALI FEDERACIJE" D.O.O. PLOČE USLJED

HAVARIJE BRODA-PRIVEZA

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

ODLUKU O ODOBRAVANJU RASPODIJELE DIJELA NOVČANIH

Službene novine Kantona Sarajevo
 broj 42/18

VLADA KANTONA SARAJEVO

RIJEŠENJE O IMENOVANJU POLICIJSKOG ODBORA ZA POLICIJSKE SLUŽBENIKE KANTONA SARAJEVO

VLADA KANTONA SARAJEVO

RIJEŠENJE O IMENOVANJU VRŠILACA DUŽNOSTI

PREDSJEDNIKA I ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA JAVNE USTANOVE "CENTAR ZA NAPREDNE TEHNOLOGIJE U SARAJEVU"

VLADA KANTONA SARAJEVO
Međunarodni ugovori
 broj 10/18

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

ODLUKU O DAVANJU SAGLASNOSTI ZA RATIFIKACIJU SPORAZUMA O ZAJMU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I SAUDIJSKOG FONDA ZA RAZVOJ - RAZVOJ

INFRASTRUKTURE U OPĆINI STARI GRAD SARAJEVO

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

ODLUKU O DAVANJU SAGLASNOSTI ZA RATIFIKACIJU SPORAZUMA O ZAJMU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I SAUDIJSKOG FONDA ZA RAZVOJ - RAZVOJ

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Arhiva dokumenata

 Pretplatnici imaju dodatne pogodnosti.
 Ukoliko ste već pretplatnik, prijavite se!!

→ Prijava

→ Registracija

JP NIO
Službeni list BiH
 Dž. Bjedića 39/III
 71000 Sarajevo, BiH
 tel/fax:
 +387 33 72 20 30
 e-pošta:
Sluzbeni.list.BIH

Stara web stranica

www.slist.ba

 Objava poziva za
 dostavljanje ponuda i
 dodijeljenih ugovora

 Pozivi za stručno
 usavršavanje - Anex 2
 dio B

 Registri objavljenih
 izdanja

POZIV KANDIDATIMA

ANTIKORUPCIJA

Izdavač: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za izdavača: sekretar Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Bojan Ninković - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Čemala Bjedića 39/III - Direktor: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Direktor: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050, faks: 722-074 - Služba za pravne i opšte poslove: 722-051 - Rачуноводство: 722-044, 722-046 - Комерцијала: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polугодишње, a uplata se vrši УНАПРИЈЕД у корист рачуна: UNICREDIT BANK д.д. 338-320-22000052-11, ВАКУФСКА БАНКА д.д. Сарајево 160-200-00005746-51, НУРО-ALPE-ADRIA-BANK А.Д. Бања Лука, филијала Брчко 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK д.д. БиХ Сарајево 161-000- 00071700-57 - Штампара: "Унионинвестпластика" д. д. Сарајево - За штампариију: Јасмин Муминовић - Рекламације за непримљене бројеве примају се 20 дана од изласка гласила. "Службени гласник БиХ" је уписан у евиденцију јавних гласила под редним бројем 731. Упис у судски регистар код Кантоналног суда у Сарајеву, број УФ/1 - 2168/97 од 10.07.1997. године. - Идентификацијски број 4200226120002. - Порезни број 01071019. - ПДВ број 200226120002. Молимо претплатнике да обавезно доставе свој ПДВ број ради издавања пореске фактуре. Pretplata за 1 полугодиште 2019. за "Службени гласник БиХ" и "Међународне уговоре" 120,00 КМ, "Службене новине Федерације БиХ" 110,00 КМ.

 Web издање: <http://www.sluzbenilist.ba> - годишња претплата 240,00 КМ